

OBVESTILA

PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE

Ljubljana, 14. december 2009

letnik 35

števila **12**

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO 2010!**

Uredništvo Obvestil PZS

VSEBINA

AKTUALNO

ŽETEV	03
SPOŠTOVANI ČLANI PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE!	04
NOVOLETNO VOŠČILO STROKOVNE SLUŽBE PZS	05
PLANINSKI KOLEDARČEK	06

IZ DEJAVNOSTI PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE

PODELJENA NAJVIŠJA PRIZNANJA PZS ZA LETO 2009	05
PODPIS POGODBE O SODELOVANJU MED UPRAVO RS ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE TER PZS	11

KOMISIJE UPRAVNEGA ODBORA PZS POROČAJO

IZ PLANINSKE ZALOŽBE	11
KOMISIJA ZA VARSVO GORSKE NARAVE	14
KOMISIJA ZA PLANINSKE POTI	17
SLOVENSKI PLANINSKI MUZEJ	17
VODNIŠKI KOTIČEK	20
GOSPODARSKA KOMISIJA	27
PLANINSKI VESTNIK	28
ODBOR ZA ČLANSTVO	35
MLADINSKA KOMISIJA	38

PLANINSKA DRUŠTVA IN MEDDRUŠTVENI ODBORI

VABIJO	38
POROČAJO	40
OSTALO	45

MLADINSKA PRILOGA

rumena

ZAKONODAJA IN URADNE OBJAVE

zelena

Zapisnik 16. seje UO PZS

PRILOGA: ČLANARINA V PLANINSKI ORGANIZACIJI 2010

bela

TRANSAKCIJSKI RAČUN PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE je odprt pri:

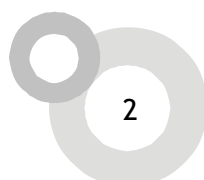
A BANKI, d.d., Ljubljana, pod številko: 05100-8010489572

OBVESTILO STROKOVNE SLUŽBE

Spoštovani planinci!

Prosimo vas, da z razumevanjem sprejmete obvestilo, da bo v četrtek 24. decembra in v četrtek 31. decembra delovni čas v strokovni službi od 8.00 do 12.00 ure.

Danilo Sbrizaj,
generalni sekretar PZS

ŽETEV

Smrtna, namreč. V dveh letih v Himalaji štirje mrtvi alpinisti, vrhunski ali vsaj odlični, vsi z izkušnjami, vsi v najbolj zrelih letih. Kje iskati vzrok, katere so stične točke?

Miha Valič - vodnik po klasični smeri na Čoju. Že prejšnji dan se je slabo počutil, a kliente je vseeno treba spraviti na vrh. In ga je, tistega, ki je bil dovolj pri močeh. Nazaj grede omotica, polzavest, omagal pri kratkem spustu in umrl. Višinska bolezen, možganski edem - še najbolj verjetno. Pritisk vodniške odgovornosti so že Francozi dobro obdelali - v knjigah in v filmu. Tudi nekateri drugi naši so se že srečali s tem, a tam so krajšo potegnili klienti. Klasično navzkrižje interesov.

Pavle Kozjek - vodja trojne in pozneje dvojne naveze na Mustagh Tower. Po koncu težav v steni, blizu vrha, ukaže vrnitev, na videz brez razloga. »Če Pavle to reče, se ne sprašuje«, reče mladi soplezalec. Na sestopu Pavle - kot slep - odtava z varnega grebena na snežno opast in pade čez steno. Verjetno višinska, možganski edem.

Franc Oderlap - partner Dava Karničarja pri načrtu smučanja s K2, a tokrat pri preizkusu opreme in prilagajanju višini po klasični smeri na Manaslu. Usodno srečanje s kosom ledu. Edinega, ki ni nikoli »forsiral«, ki se je brez obžalovanja tudi odpovedal vzponu, kadar »ni šlo«, je zadela usoda sprejemljive objektivne nevarnosti - kjer se sicer zelo verjetno ne bo nič zgodilo, se pa lahko, ker je pač tak teren.

Tomaž Humar - zavestno tveganje, povsem v skladu z njegovo življenjsko filozofijo, hkrati pa v umiku, izmiku, odmiku od balasta, ki si ga je in ki se mu je naložil z Nuptsejem, Daulagirijem in Nanga Parbatom. Langtang Lirung ni gora za slavo, je le gora za smrtno nevarnost. »Vrata v svobodo, v osvoboditev«, je rekel nek slovenski duhovni mislec, tehnično pa - gora z nesprijemljivo visokim odstotkom objektivne nevarnosti.

Še Filip Bence - himalajec, pa ne v Himalaji. V domačem Storžiču, začetku in koncu njegovega alpinizma. Poznal ga je po vseh smereh, v vseh letnih časih in v vsakršnih razmerah. Naključno opoldansko srečanje z znancem v trgovini: »Filip, kaj pa ti tukaj na tak lep dan?« »Saj ga še ni konec.« In je šel na srečanje z nekim banalnim plazom v Kramarjevo smer.

Lepo je preživeti srečanje s smrtjo. Saj zadnjega ne moreš, a vsako prejšnje človeku potrdi vrednost življenja - edinega, ki ga ima tukaj, in neponovljivega. Da »Ni nemogočih poti« je sam pisec demantiral, razglablja neki slovenski pisatelj. So, toda šele onkraj, ki pa so nam tukajšnjim še neznan. A - spet tehnično - kakšen je pogled na življenje, ko se kričulje sposobnosti začnejo nagibati navzdol? Mar res ni vredno moči in izkušenj vgraditi v nekaj skupnega? Je res treba vse obdržati zase, dokler se le da? Ali je tako težko peljati fante pod neko goro, jim pokazati steno in reči: »Tegale mi, naša generacija, še ni mogla preplezati. Ali ni utegnila. A pomagal vam bom, da boste to storili lahko vi. Vzemite si čas, pripravite se, pa bomo čez leto, dve, tri to zmogli?« Ni vse samo tukaj in zdaj. Je tudi jutri in pojutrišnjem, čeprav mene, tebe, njega ne bo več. A nekaj dela, kako opeko ali žlivo malte smo dolžni dati tudi za takrat. Sicer je res najbolje in najslajše umreti na višku, na vrhu. »Kogar bogovi ljubijo, umre mlad.« »Res je živel le štirideset let, a naredil je toliko, kot bi jih živel štiristo.« Same neumnosti, kajti vse to bomo že jutri pozabili, tudi vse te junake, ki so prekmalu zapustili tostranstvo. Vendar je tudi jutri in vanj je treba upepiti sedanje življenje. Alpinizem je ja izraz volje do življenja, ne kulture smrti. In poleg alpinizma še kaj.

Vse dobro vsem v novem letu, lep božič in na zdravje življenju.

Tone Škarja

2010

Spoštovani člani Planinske zveze Slovenije!

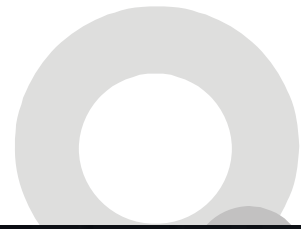
Skoraj smo že sklenili koledarsko leto 2009 in z mislimi, novimi izzivi in željami smo že v letu 2010. Želje ostajajo nespremenjene s tem, da se ves čas prilagajamo novemu času hitenja in razvoja družbe. Planinstvo, gorsko pohodništvo in hoja po brezpotjih je vedno bolj privlačna, saj človek vse bolj dojema, da je ostal sam v svoji prvobitnosti in "razkošju" le še nad gozdnimi mejami gorskega sveta. Postavlja se nam vprašanje, če bomo planinci sposobni obvarovati še zadnje dobrine in vrednote gorskega sveta pred nasilnimi urbanizacijami in brezobzirnim uničevanjem gorskega sveta. Tako bomo postopoma izgubili še zadnje "diamante" in najpolnejše vrednote človeka na tem "modrem" planetu.

Dragi prijatelji gora! Želim vam, da se vam adventna pričakovanja in želje uresničijo in vas zadovoljijo v vsej svoji popolnosti. Trdno sem prepričan, da si vsi najbolj želimo zdravja in odlične planinske kondicije. Tako se bomo lahko srečevali v gorskem svetu, v družbi iskrenega gorskega prijateljstva.

Ob tej priložnosti se vsem zahvaljujem za vsa dobra dela, ki ste jih namenili slovenskemu planinstvu. Čas, ki ste ga namenili najmlajšim obiskovalcem gora, s katerim ste jim približali vedrino in mikavnost gorskega sveta, je dragocen. Mladi se bodo tako opremljeni in seznanjeni v gore še vračali. Zahvala je še posebej namenjena: vodnikom, mentorjem planinskih šol, naravovarstvenikom, inštruktorjem, športnim plezalcem, alpinistom, markacistom, ... ter vsem, ki utrjujejo temelje slovenskega planinstva in z veliko vnemo promovirajo slovensko planinstvo ter njegove dejavnosti doma in po svetu.

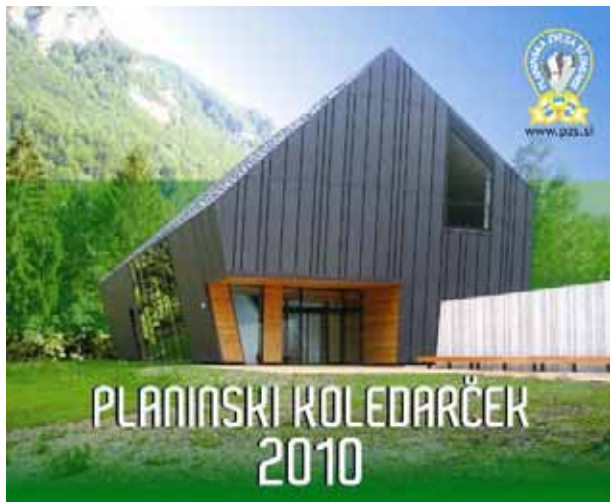
Srečno.

Predsednik Planinske zveze Slovenije
mag. Franc Ekar

PLANINSKI KOLEDARČEK 2010

Planinska društva prosimo, da nam posredujejo število članov UO PD zaradi brezplačne razdelitve Planinskih koledarčkov 2010. Seznam članov UO PD nam pošljite na naslov Planinske zveze Slovenije ali na naslov maja@pzs.si **najkasneje do 18. 12. 2009**. Planinske koledarčke namenjene UO PZS vam bomo skupaj s propagandnim materialom poslali predvidoma 22. 12. 2009. Planinski koledarček bo letos prvič na voljo tudi na spletni strani PZS.

IZ DEJAVNOSTI PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE

PODELJENA NAJVIŠJA PRIZNANJA PZS ZA LETO 2009

Planinska zveza Slovenije je v sodelovanju s PD Podpeč-Preserje in občino Brezovica danes, 5. decembra 2009, pripravila slovesno podelitev najvišjih priznanj Planinske zveze Slovenije za leto 2009. V kulturnem programu so nastopali Ženski pevski zbor Brezovica in Moški komorni zbor Fantje na vasi.

SPOMINSKE PLAKETE PZS ZA LETO 2009 so prejeli:

Jure Boruta	PD Železničar Ljubljana	ob 60 živiljskem jubileju
Franc Kocbek	PD Miklavž na Dravskem polju	ob 60 živiljskem jubileju
Anton Jesenko	PD Brežice	ob 65 živiljskem jubileju
Bogo Mrakič	PD Vuzenica	ob 65 živiljskem jubileju
Rajko Ortan	PD Prevalje	ob 65 živiljskem jubileju
Jožica Srpčič	PD Brežice	ob 65 živiljskem jubileju
Vilhelm Vengust	PD Ojstrica Celje	ob 65 živiljskem jubileju
Ivo Arnič	PD Ljubno ob Savinji	ob 70 živiljskem jubileju
Alojz Judež	PD PT Ljubljana	ob 70 živiljskem jubileju
Matej Lorenci	PD Slovenska Bistrica	ob 70 živiljskem jubileju
Vinko Komprij	PD Prevalje	ob 70 živiljskem jubileju
Jože Kosmač	PD Gorje	ob 70 živiljskem jubileju
Jožef Mežnar	PD Tolmin	ob 70 živiljskem jubileju
Jože Nerat	PD Ljubno ob Savinji	ob 70 živiljskem jubileju
Stanislav Rotar	PD Kranj	ob 70 živiljskem jubileju
Anton Škerget	PD Vuzenica	ob 70 živiljskem jubileju
Ivan Hali	PD Prevalje	ob 75 živiljskem jubileju
Mato Krznarič	PD Dovje Mojstrana	ob 80 živiljskem jubileju
Miha Ačkun	PD Hrastnik	ob 80 živiljskem jubileju
Alojz Kovač	PD Hrastnik	ob 90 živiljskem jubileju
Emilija Kuhar	PD Mežica	ob 90 živiljskem jubileju

SVEČANE LISTINE PZS ZA LETO 2009 so prejeli:

Tomaž Jamnik	PD Kranj	za vsestranski prispevek na področju alpinizma, gorske reševalne službe in odprav v tuja gorstva
Peter Keše	PD Kranj	za živiljsko delo na področju alpinizma, gorske reševalne službe in organizacijskega dela v planinski organizaciji
Marinka Pertot	SPD Trst	za dolgoletno vestno delo v slovenski planinski organizaciji v Trstu ter za pomembne dosežke in sodelovanje s PZS
Mirko Podlipnik	PD Javornik - Koroška Bela	za živiljsko delo na področju dela z mladimi, izletništva in planinskega gospodarstva
Franc Podmeninšek	PD Ljubno ob Savinji	za dolgoletno vsestransko planinsko delo v PD Ljubno ob Savinji in PD Ravne na Koroškem
Gabrijel Prezelj	PD Grmada Celje	za velik prispevek na področju alpinizma, gorske reševalne službe ter vodništva v Celju in Savinjskem MDO
Franci Rajh	PD Planika Maribor	za dolgoletno planinsko delo na področju vsestranskega društvenega delovanja v PD Planika
Leon Štifter	PD Domžale	za dolgoletno vsestransko planinsko društveno delo v PD Domžale in planinski organizaciji

Obvestila Planinske zveze Slovenije

Niko Vukotič (100 letnik)	PD Ptuj	za raznoliko dolgoletno aktivno društveno delo v PD Ptuj
Jožef Žunec	PD Ravne na Koroškem	za dolgoletno vsestransko planinsko društveno delo v PD Ravne na Koroškem in Koroškem MDO

SREBRNI ČASTNI ZNAK PZS so prejeli:

Mina Markovič
Stojan Burnik
Urška Šprogar

ZLATI ČASTNI ZNAK PZS so prejeli:

Jože Colarič
Marko Goršič
Rudolf E. Skobe

AIR- HELIO ZERMATT (za pomoč pri reševanju Tomaža Humarja): Jelk Brunotom, pilot Robert Andenmatten, specialist Simon Anthamatten in NEPALCI Ang Tsering, Sabin Basnyat in Jagat

PRIZNANJA ZA IZJEMEN PRISPEVEK K PLANINSKEMU DELU so prejeli:

Brigita Čeh	za velik prispevek k planinskemu delu na področju dela z mladimi
Tomo Česen	za ugled slovenskega planinstva pri odlični organizaciji Svetovnih prvenstev v športnem plezanju
Danilo Škerbinek	za izjemno ugledno in strokovno delo pri zastopanju slovenskega planinstva pri aktivnostih na področju mednarodnega planinstva
Miro Eržen	za uresničitev izgradnje Slovenskega planinskega muzeja
Albin Žnidarčič	za izjemen prispevek k planinskemu delu na področju MDO Primorsko-notranjskih PD
Anton Purg	za izjemen prispevek k planinskemu delu na področju MDO PD Podravja
Občina Brezovica	za dobro sodelovanje in pomoč Planinski zvezi Slovenije
Metod Ropret	za aktivno sodelovanje in pomoč pri organizaciji Dneva slovenskih planincev in Svečane seje 2009
Rozalija Skobe	za izjemen in skrben prispevek k planinskemu delu na področju varstva gorske narave
Viki Grošelj	za izjemno požrtvovalno in izkazovano pomoč pri koordinaciji najtežjih reševanj članov PZS v Himalaji
Tone Škarja	za izjemen prispevek k planinskemu delu za prizadevanja pri planinsko - alpinističnih usposabljanjih nepalskih alpinističnih kadrov in promociji slovenskega vrhunškega alpinizma v Himalaji
Bojan Rotovnik	za odlično in skrbno vodenje ter ureditev učnega centra Bavšica
Ang Tsering Sherpa	za izkazano pomoč slovenskim himalajcem, še posebej pri reševalnih akcijah

NAGOVOR PREDSEDNIKA PZS NA SVEČANI SEJI

Danes na dan prostovoljstva je Planinska zveza »tradicionalno« podelila najbolj delavnim in zaslužnim planinska priznanja.

Spoštovani dragi odlikovanci zaslužni za dobra, humana in izjemno požrtvovalna dela, ki ste jih in jih izvajate in delate v dobro slovenske-

ga planinstva. Tudi vsem ostalim prijateljem planinstva, alpinizma, gorskim naravovarstvenikom, varuhom gorske narave prisrčen planinski pozdrav.

Spoštovani predsednik domačega PD in MDO za Notranjske PD Marko Goršič, dragi župan občine Brezovica Metod Ropret, pozdrav in hvala za prijaznosti in pomoč, ki ste nam jo za danes za svečano sejo UO PZS izkazali, omogočili in podprli, da lahko to prijazno, prijateljsko tradicionalno planinsko srečanje ures-

Letnik 35 / številka 12 - 2009

Obvestila Planinske zveze Slovenije

ničimo. Pozdrav tudi vsem ostalim, članom UO, NO in članom ostalih organov PZS, kot članom predsedstva PZS, ki so se tudi prijazno odzvali povabilu PZS. Smo pa veseli, da ste se našemu vabili odzvali tudi zunanji sodelavci in ljubitelji planinstva g. dr. Burnik iz Fakultete za šport, Urška Šprogar - dolgoletna urednica planinske rubrike v Večeru in Jože Colarič - predsednik uprave Krke ter velik ljubitelj planinstva in gora, kar z dejanji in pomočjo skozi desetletja tudi dokazuje. Hvala vam, da ste se našemu vabilu odzvali in prisrčen planinski pozdrav.

Danes, 5. decembra, na jutro pred Miklavževo nedeljo se dopolnjujemo z dobrimi deli društvenega prostovoljstva, katerega prav danes tudi z vso pozornostjo obeležujemo. Prostovoljstvo, kot izjemna vrednota za družbo in tudi čas v katerem živimo so izjemno pomembne vrednote tudi za planinstvo. Planinska zveza se s svojim članstvom lahko zelo zanesljivo trdi in dokazuje, v planinstvu je preko milijon ur vloženega brezplačnega dela v delo in aktivnosti planinstva. Zatorej ni naključje, da tudi Evropa vse bolj ceni in izpostavlja pomembnost prostovoljstva in prav na osnovi teh dejstev se že oblikuje pobuda in program EU, da postane leto 2011 Evropsko leto prostovoljstva. Čez šest dni, 11. decembra, bomo obeleževali Dan gora. Tudi planinci že vse od leta 2002, ko so Združeni narodi to leto razglasili za leto gora skrbno in z vso pozornostjo izvajamo programe ter aktivnosti, ki bi pomagali in doprinesli vsaj nekaj v trajno dobro za varovanje in ohranjanje planinsko gorskega sveta. Tudi v Alpah smo na razpotjih in odločitvah, kaj in kako ukrepati v situacijah vse večjega obiskovanja gora, prirejanja vseh mogočih množičnih dogodkov na gori tudi na vrhovih. Kako ukrepati v planinskih postojankah v situacijah, ko so z obiskovalci gora nekajkrat prepolne. Zavedamo se, da kateri koli ukrep bi pričeli izvajati, bi posegli v človekovo intimnost in omejevanje prostega gibanja v gorskem svetu. Vendar pa ob vsaki priliki apeliramo in svetujemo naj bodo prireditve množičnih značajev v dolini na izhodiščih v visokogorski svet. Ob tem trdno stojimo na stališču, da si vrhov ne moremo vzeti v takšni ali drugačni zakup. Vrh gore za osebne tajne človeka, ki išče samega sebe, se tudi največkrat najde in ob tej meditaciji tudi v obzorjih bližnjih in daljnih gora najdi nove cilje in vizije do novega veselja do življenja.

Spoštovani, cenjeni prijatelji gora. Letošnje leto je bilo tudi leto žalosti, tragedij, ko smo v tako kratkem obdobju izgubili tri velikane slovenskega alpinizma in himalajizma: Pavleta Kozjeka, Franca Oderlapa in Tomaža Humarja. To je zanesljivo preveliko žrtvovanje goram in upamo, da je bilo tega darovanja mnogo preveč in da je bilo preveč kruto in neizprosno. To so bile in so tegobe in žalosti vsega slovenstva, ne samo planinstva. Vendar v tajne človeka alpinista, plezalca ne moremo in ne smemo posegati. Želimo si lahko le, da se to ne bi več dogodilo. Tudi v letošnjem letu lahko povemo, da je članstvo PZS kljub gospodarski krizi ostalo enako. Trdno stiskam pesti, da se trendi rasti članstva nadaljujejo.

Tudi društvene aktivnosti so dinamične in aktivne. Statistika nam tudi pove da, je med rednimi člani PD tudi vse manj nesreč in da so v porastu nesreče predvsem obiskovalcev gora, ki niso za gorski svet zadosti usposobljeni in enako tudi ostalih ne planinskih uporabnikov gorskega sveta: jadralstvo, ekstremno kolesarstvo. Veseli smo tudi, da smo uredili uradna članstva slovenskih planinskih društev : Trst, Gorica in Celovec. Prav ta društva onstran meje so pomemben dejavnik za ohranjanje slovenstva, ki je v današnjem času in liberalizirani Evropi še kako nevarno da se majhni narodi ne utope v velikih narodih germanizma ali romanizma. Ob tem je še kako pomembno, da se je v tretjem tisočletju pričel izvajati nov projekt o raziskavi in pisanju »Zgodovine slovenskega planinstva«. V letošnjem letu se nam po dobrem stoletju zgodil in predčasno zgradil »Slovenski planinski muzej«. Na to smo ponosni, kajti tudi to je še kako potreben in sestavni del tradicionalnega in sodobnega planinstva. Spoštovani. Ker je bilo v letošnjem letu kar precej razpravljanj o Aljaževem stolpu vrh Triglava o alternativah ali ga »umetno« vzdrževati, kleparsko ličiti in ključavničarsko servisirati ali ga dati v hrambo v slovenski planinski muzej. Dolžnost je, da tudi o tem vsaj delno pojasnimo. Aljažev stolp, kot premičnica je stvarna in dejanska pravna last PZS, to je darila v letu 1896. Že od leta 2002 smo zato pristojne državne organe prosili za ureditev, to je za strokovno obvarovanje in ohranitev te pomembne planinske slovenske dediščine. Žal se to še do danes ni zgodilo. Pa vendarle. Izveden je bil strokovni ogled s strani, za to zadolžene državne institucije. V poročilu ZKDRS g. Ivana Nemca se je tudi v »Zborniku 2010« »Skale« zapisalo del tozadevnega izve-

Obvestila Planinske zveze Slovenije

denskega poročila g. Ivana Nemca: » Stolp preselimo ali zamenjajmo (s popolno kopijo iz leta 1895). Glede na pričakovano življenjsko dobo Aljaževega stolpa bomo gledano s stališča življenjske dobe naroda in ne slehernika slej ko prej ostali brez njega, to je brez njegove originalne substance. Če se odločimo, da ga preselimo, mu s tem seveda bistveno podaljšamo življenjsko dobo. Vprašanje pa je, kdaj ga preseliti in zamenjati s kopijo. V primeru, da ga bomo preselili v naslednjih desetih letih bomo v muzej dobili solidno ohranjen predmet z vsem razpoznavnimi lastnostmi o izdelavi in materialih. Če pa bi ga preselili takrat, ko nas bo v to prisilila dokončna stopnja propada, pa bodo ostale samo sledi njegovih lastnosti. Vsekakor ga je po tem razmisleku primerneje preseliti takrat, ko bo Aljažev stolp še dobri »kondiciji«. Verjetno bodo zanamci zadovoljni, da jih nismo prikrajšali za original ...«

Cenjeni zaslužni planinci, dobri srčni ljudje, ki ste veliko postorili in naredili za slovenstvo, slovensko planinstvo. Še posebej želimo predvsem to, da se spoštljivo ohranja slovenska planinska preteklost, temelji in ustvarjene vrednote. Da se v časih, ko so stiske človeka na preizkušnjah, kar največ naredi za dobre medčloveške odnose, medgeneracijska sožitja in spoštovanja in iskrena planinska prijateljstva. Veseli bomo, da bomo še naprej tako,

kot do sedaj beležili vrhunske uspehe športnih plezalcev, svetovnih prvakinj in prvakov, turno smučarskega tekmovanja, alpinizma, ... Tudi izjemnega pomena s planinske dejavnosti na področju strokovnih usposabljanj, preventive in seveda pripraviti in usposobiti planinca, obiskovalca gora, da bo v nepredvideni situaciji dobro in obvladljivo ukrepal v t.i. samo pomoči ali samo reševanju in da bo tako oskrbljen počakal reševalno moštvo. Smo pa veseli da se najbolj zvesti sopotnik slovenskega planinstva Planinski vestnik, ki bo v naslednjem dopolnil svojih 115 še naprej tako strmo vzpenjal po vsebinski zasnovi, kot likovni dovršenosti.

Drage planinke, planinci, gostje, spoštovani g. župan. Danes lahko rečemo, da je planinski zahvalni dan, dan pozornosti do članov planincev, ki so veliko naredili za naše planinstvo in ga tudi gradili, da je trdno in tudi razvojno napredno naravnano. Veseli pa smo, da nam vremenska postaja na Kredarici, katero smo prav planinci ohranili na tej lokaciji, da bi nam še naprej posredovala čim bolj in napovedovala čimveč lepega vremena. Hvala vam.

Brezovica, 5. december 2009
Predsednik PZS:
mag. Franc Ekar

**Podelitev najvišjih priznanj
Planinske zveze Slovenije**

PODPIS POGODBE O SODELOVANJU MED UPRAVO RS ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE TER PZS

2 7. 11. 2009 je bila na Planinski zvezi Slovenije podpisana pogodba o sodelovanju med Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje in Komisijo za odprave v tuja gorstva pri Planinski zvezi Slovenije. Gre za sodelovanje v primeru reševanj članov PZS v Nepal, saj so zadnje izkušnje pokazale, da je potrebno premostiti številne finančne in tehnične prepreke in brez dobrega sodelovanja se izgublja na času pri intervenciji, ki pa je v primeru nesreče pomemben in odločujoč dejavnik.

PRESEDNIK PZS NA OBISKU PRI PRESEDNIKU UPRAVE KRKA D.D., TOVARNA ZDRAVIL, NOVO MESTO JOŽETU COLARIČU

V prijaznem prijateljskem razgovoru sta se dotaknila planinskih aktualnosti, ki so v teku in obravnavi. Jožeta Colariča izjemno veseli, da se Slovenski planinski muzej tako, hitro kvalitetno in še z zmanjšanimi stro-

ški tako hitro pred rokom uresničil. G. Colarič je vse skozi aktivno sodeloval pri pomoči in zbiranju sredstev. Tudi družba Krka se je v ta projekt aktivno vključila. Jože Colarič je pohvalil in odlično ocenil stenske koledarje PZS s planinsko tematiko, kajti to je že popolna primerljivost z evropsko alpskimi tozadevnimi izdelki.

Tudi o projektu PZS - Krka »V skrbi za vaše zdravje skupaj osvajamo vrhove« so ugotovili, da projekt poteka v skladu z dogovori in da, takoj, ko bo podpisan še t.i. aneks k osnovni pogodbi bodo urejene še vse ostale obveze. Se pa seveda ob tem projektu ugotavlja potreba in potreba po sredstvih, da bi se planinske poti v kar največjem obsegu kvalitetno sanirale pa tudi kar naj bolj dosledno označile z markacijami in smerokazi. Za dolgoletno delo in pomoč planinstvu se je Ekar Jožetu Colariču zahvalil in tudi priporočil še za nadaljnja sodelovanja.

KOMISIJE UO PZS POROČAJO

IZ PLANINSKE ZALOŽBE

OBVESTILO PLANINSKIM DRUŠTVOM, KI UPRAVLJAJO S KOČAMI

Planinska založba pri PZS želi preko Planinskih društev, ki imajo v lasti ali v upravljanju planinske koč, pospešiti prodajo svojih edicij. Planinska založba s planinskimi kartami v merilu 1:25 000 in 1:50 000 pokriva ves planinski svet (Alpe in sredogorje) Slovenije. Založba izdaja tudi celo vrsto celovitih planinskih vodnikov (Kamniško-Savinjske Alpe, Posavsko hribovje, Po gorah SV Slovenije), vodnik po planinskih kočah in izbirne vodnike za posamezna izhodišča v gorah. Vse edicije so plastificirane, zato da ob komisijski prodaji v kočah ne bi prihajalo do poškodb oz. uničenja. Za lažjo odločitev ob nakup pa Planinska založba daje brezplačno neplastificiran izvod. Po temeljitih pogovorih smo v sodelovanju z Gospodarsko komisijo PZS pripravili tri stopenjsko lestvico popustov prodaje glede na

Obvestila Planinske zveze Slovenije

način oskrbe: najzahtevnejša oskrba 35%, srednje težko dostopne kočice 30%, za kočice, ki so oskrbovane z javnimi prevoznimi sredstvi 25%.

Komisijsko prodajo preko planinskih društev lahko realiziramo s 1.2.2010. Podrobnejša navodila o prodaji edicij vam bomo posredovali po novem letu (obračuni prodanih izvodov, način prevzema, način vračanja, ipd).

V prilogi vam pošljamo seznam edicij, za katere založba meni, da bi bilo zanje povpraševanje v kočah. Predlagamo vam, da se o izboru odločite in izbor sporočite ga. Anici Brancelj, tel. 01 434 56 84, e-mail: planinska.zalozba@pzs.si.

Lep pozdrav.

ZALOŽNIŠKI ODBOR PZS
predsednik Božidar Lavrič

SEZNAM IN CENE PLANINSKIH EDICIJ

PLANINSKI ZEMLJEVIDI	v EUR z DDV
Bohinjsko jezero z okolico - 1:25 000 (2008)	6,20
Dolenjska, Gorjanci, Kočevski Rog - 1:50 000 (1997)	8,10
Grintovci - 1 : 25 000 (2005)	8,10
Jalovec in Mangart (2004)	8,10
Julijske Alpe - vzhodni del - 1:50 000 (2008)	8,10
Julijske Alpe - zahodni del - 1:50 000 (2008)	8,10
Kamniško - Savinjske Alpe - 1:50 000 (2009)	8,10
Karavanke - osrednji del - 1:50 000 (2008)	8,10
Krn - 1:25 000 (2009)	8,10
Ljubljana in okolica - 1:50 000 (2003)	8,10
Nanos - Trnovski gozd, Idrijsko in Cerklj. hribovje (2007)	8,10
Pohorje - 1:50 000 (2008)	8,10
Polhograjsko hribovje in Šmarna gora - 1:25 000 (1992)	5,80
Posavsko hribovje - Boč - Bohor - 1:50 000 (2003)	8,10
Posavsko hribovje - zahodni del (Menina-Ostrež-Kum) 2002	8,10
Snežnik - 1:50 000 (2008)	8,10
Stol in Begunjščica - 1:25 000 (1996)	7,00
Storžič - Košuta 1:25 000 (2009)	8,10
Triglav - 1:25 000 (2008)	8,10
Triglavski narodni park - 1:50 000 (2009)	8,10
PLANINSKI VODNIKI	v EUR z DDV
Čudovite Alpe (A. Mašera, 2006)	28,79
Dolomiti, sanjske gore (A. Mašera, 2009)	36,90
Kako na Triglav	6,30
Najvišji vrhovi v Alpah (več avtorjev)	27,10
Turni smuki (A. Poljanec)	21,70
Varneje po feratah in Vodnik po Dolomitskih feratah (B. Mlač)	21,70
Vodnik Kamniško - Savinjske Alpe (2004)	21,70
Vodnik Po gorah SV Slovenije (2007)	21,70

Obvestila Planinske zveze Slovenije

Vodnik Posavsko hribovje (M. Pergar, 2004)	21,70
Vodnik po planinskih kočah v Sloveniji (2007)	21,70
PLANINSKO IZLETNIŠKI VODNIKI	v EUR z DDV
Vodnik Kamniška Bistrica (2009)	17,95
Vodnik Tržič (2006)	7,09
Vodnik Bohinj (2008)	11,00
Vodnik Pot Karla in Žige Zoisa (2008)	11,00
Vodnik Jezersko (2009)	17,95
IZBIRNI VODNIKI	v EUR z DDV
55 krat Karavanke (S. Klinar, 2005)	28,00
VODNIKI IN DNEVNIKI PO VEZNIH POTE	v EUR z DDV
Razširjena slovenska planinska pot (J. Dobnik, 1993)	8,30
Dnevnik s slovenske planinske poti (2008)	1,40
PLEZALNI VODNIKI	v EUR z DDV
Plez. vodnik Bohinjske stene (2008)	22,95
Plez. vodnik Jezersko (1999)	15,90
Plez. vodnik Kamniška Bela - Repov kot (1993)	7,50
Plez. vodnik Logarska dolina - vzhodni del (1998)	15,40
Plez. vodnik Logarska dolina - zahodni del (1999)	16,70
Plez. vodnik Robanov kot (2002)	20,40
Plez. vodniki Koroške (2005)	40,89
Plez. vodnik Vršič (2009)	25,90
VODNIKI V TUJIH JEZIKIH IN VEČJEZIČNE IZDAJE	v EUR z DDV
Slovenija - planinske postojanke (večjezični vodnik 1997)	9,20
Vrhovi prijateljstva - 60 vrhov	6,30
Berg um Kranjska Gora (2004)	7,09
The mountains of Kranjska Gora (2004)	7,09
How to climb Triglav (2006)	13,35
VZGOJNA LITERATURA	v EUR z DDV
Alpinistična šola - dodatek (Golnar, 1996)	3,20
Mentor planinske skupine 2001	12,10
Narava v gorskem svetu (2006)	20,82
Nevarnosti v gorah (2004)	32,50
Oprema za gore in stene (B. Mlač, 1999)	27,50
Planinska orientacijska tekmovanja	16,30
Planinske obhodnice in pohodi	19,00
Planinska šola - učbenik	20,65
Planinski tabori - priročnik	15,00
Podhladitev, omrzline in druge poškodbe zaradi mraza	2,50
Prehrana v gorah (B. Mlač, 2003)	15,90
Priročnik za markaciste (2009)	7,00
Proti vrhovom - priročnik za gibanje v gorah (2005)	22,95
Turno smučanje - priročnik	18,80
Veliki pionirji alpinizma (B. Mlač, 2001)	13,30
Vodniški učbenik	24,20
DRUGE EDICIJE	v EUR z DDV
LEPOSLOVJE	v EUR z DDV
Ama Dablam - Odsanjane sanje	16,30
Antarktika (Grošelj)	19,90
Lotosov svet (Krišelj)	11,30
Moje gore (Arnejšek, 2001)	28,80
Iveri z Grintovcev (Kopač, 2006)	18,36
Iz mojega življenja v gorah (dr. J. Kugy), Pisma	35,00
Odprava na Čo-oju - 8201 m	21,70
Aljaž Savinjskih Alp (Franc Kocbek)	25,30
Planinski zbornik ob 110. letnici SPD/PZS	41,30
Posušeni rožmarin (dr. M. Potočnik, 1996)	16,70
Valentin Stanič, prvi alpinist v Vzhodnih Alpah	21,70

Zorko Jelinčič - Nad prezrtjem in mitom	14,20
POEZIJA	
Bele sanje-kamnita resničnost (Štirn, 2000)	6,30
Človek, gora, poezija	5,00
Pesmarica Goriška 1	7,60
DRUGO	v EUR z DDV
2. poročilo o Alpah	8,30
Gremo skupaj v hribe	10,40
Planinski dnevnik (2009)	2,20
Nalepka PZS (navadna)	1,00
Nalepka PZS (transparentna)	1,50

Cene so v EUR in vsebujejo DDV.

Cene veljajo od 01. 05. 2008

KOMISIJA ZA VARSTVO GORSKE NARAVE

PLANINCI SPOŠTUJEMO TIROLSKO DEKLARACIJO O GORSKIH ŠPORTIH

Ob mednarodnem letu gora 2002 je bila sprejeta Tirolska deklaracija. Pomeni osnovo, na kateri naj bi gradili etiko gorskih športov in obiskovanja gora. Sprejeta je bila na posvetu v Innsbrucku. Vsebuje niz etičnih načel in vrednostnih meril, ki naj postanejo temelj dobrega vedenja v gorah.

Vsebuje naslednje:

- opredeljuje temeljne vrednote planinstva in planinskih športov,
- opredeljuje načela in merila vedenja v gorah,
- opredeljuje etična merila za ravnanje v kritičnih situacijah,
- služi predvsem mladim, da se seznanijo z vrednotami planinstva.

Namenjena je prav vsem, ki zahajamo v gore. Njena načela pa veljajo za vse planince, alpiniste, sprehajalce, turne smučarje, ... ne glede na deželo, vero ali narodnost.

Tirolska deklaracija je poziv vsem, ki zahajamo v gore:

- da sprejmemo tveganje in odgovornost za svoja ravnanja,
- da prilagodimo cilje svojim sposobnostim,
- da ravnamo častno in o svojih dosežkih poročamo pošteno,
- da si prizadevamo za pravilno ravnanje, vedno pomagamo drugim in se nenehno učimo,
- da spoštujemo in ohranjamo neokrnjeno naravo gora in sten,
- da se zavzemamo za trajnostni razvoj alpskih območij.

Temelji na vrednotah kot so človekovo dostojanstvo, življenje, svoboda in sreča, nedotakljivost narave, solidarnost, spoznavanje sebe in notranjih izpolnitev, resnica, odločnost, pustolovščina. Za nas planince, ljubitelje gorske narave, pa je najpomembnejši 7 člen, ki obravnava dostopnost in varstvo narave. Prepričani smo, da je svoboden dostop do gora in sten temeljna pravica vseh - pod pogojem, da se kot obiskovalci gora obnašamo odgovorno. Planinskih dejavnosti se vedno lotimo z vso odgovornostjo do naravne dediščine in tvorno sodelujemo pri ohranjanju gorske narave. Spoštujemo omejitve in določila, ki so bila sprejeta na podlagi dogovora med planinci in strokovnjaki s področja varovanja narave ter naravovarstvenimi ustanovami. Predvsem skrbimo, da naše ravnanje ne ogroža rastlinskih in živalskih vrst, da nismo hrupni, da se gibljemo po markiranih stezah, da v obdobjih parjenja in gnezdenja ptic, še posebej spoštujemo dogovore in omejitve in ne ogrožamo ranljivih biotopov ali redkih vrst rastlin ter živali. Pri nadelavanju in vzdrževanju poti in urejanju plezalnih smeri smo dolžni storiti vse, da je vpliv na naravo čim manjši. Vsakršno nameščanje svedrovcev v klasične plezalne smeri je potrebno zelo skrbno pretehtati. Pri nameščanju varoval moramo poskrbeti, da ne pride do poškodb stene. Svoje smeti odnesimo v dolino, poberimo pa tudi tuje. Skrbno pazimo, da ostane taborni prostor čist. Varčujemo z energetskimi viri. Skratka na gori ne puščajmo sledi. Kakovost doživljanja in način, kako dosežemo svoj cilj, sta pomembnejša od samega doseganja cilja.

Načelnica KVGN:
Rozalija Skobe

TISOČ KUCHARJEV NA TRIGLAV

Vrhunec planinske sezone je mimo. V gorah so že počasi zimske razmere. V gore vedno manj zahajajo organizirane skupine planincev in ostalih pohodnikov. Počasi, počasi se na planine spušča tista prava, prvinska spokojnost in mir.

Prihaja pa čas, ko planinska društva in druge organizacije, katerih delovanje je vezano na gore, delajo analize izvedenih letnih načrtov dela, izvedenih različnih akcij in pohodov. Ena od meril uspešnosti je tudi število udeležencev posameznih akcij, delovnih, izobraževalnih ter drugih, ki so kakor koli vezana na delovanje planinskih društev ali drugih organizacij.

Težišče delovanja večine planinskih društev pa je seveda na organizaciji različnih pohodov in izletov. In prav k načrtovanju pohodov, bi planinska društva morala pristopati novejšim časom prilagojeno. Zelo zaželeno je, da pri posameznih akcijah, predvsem delovnih, sodeluje čim večje število udeležencev. Povsem drugače pa je pri organizaciji pohodov. Pri tem bi morala planinska društva biti zelo pazljiva, da bi načrtovala tiste pohode, na katerih si želi veliko udeležencev, v tista območja narave, ki niso tako občutljiva na človekovo prisotnost. Med manj občutljiva območja gotovo spadajo planinske poti, ki vodijo po nižinskih predelih, na podeželju, kjer se prepletajo naravna in kulturna krajina. Lahko bi jim rekli, da so bolj »turistične« planinske poti. Torej tam, kjer veliko ljudi, obiskovalcev, tako ne moti običajnega ritma življenja v naravi in da za sabo ne pusti negativnih ali celo dolgoročno usodnih vplivov na naravo.

Pri obiskih v naravi se hitro pozabi na namen obiska, zato se žal še vedno velikokrat slišijo iz ust obiskovalcev vprašanja in komentarji, ki bi jih lahko strnili nekako tako:

Cesta na planino je bila makadamska in prašna, bila bi lahko že zdavnaj asfaltirana. Na koncu ceste sploh ni bilo več prostora za parkiranje! Vse polno avtomobilov! Lahko bi bila že zdavnaj narejena žičnica, tako kot imajo to urejeno v Avstriji, Italiji...! V koči ponujajo samo jedi na žlico! Ko bi imeli na jedilniku vsaj dunajski zrezek in cvrt krompirček! V spalnicah pa čisto enostavne lesene postelje! Niti tuša nimajo! In tako dalje in tako dalje.

Kakšno bi bilo potem sploh bistvo našega obiska planine, v kolikor bi to vse bilo urejeno in če bi se do koč pripeljali z avtomobilom? Kaj hitro bi ugotovili, da je to od česar smo bežali že na planini in da tega, po kar smo prišli na planini ni več. Planinska kočica mora biti skromna v vseh pogledih, kajti ravno ta skromnost nas poveže z naravo, loči od materialističnega sveta, pred katerim smo zbežali iz »civilizacije«.

V duhu »najnovejših« spoznanj, da je obisk gora in narave zdrav za duha in telo, se pojavlja tudi vedno več medijsko močno podprtih akcij, kot so: Sto žensk na Triglav! Direktorji na Triglav! Tajnice,

kuharji itd., na Triglav! Pa razni marši, ho-ruki na Triglav in še na nekatere vrhove! Proti Triglavu in ostalim najbolj obiskanim vrhovom se vijejo kolone avtomobilov in polnih avtobusov. Od polnih parkirišč avtomobilske ploščevine, pa do vrhov se vijejo cele, nepretrgane procesije ljudi. Veliko od njih gre zato, ker jim je nekdo rekel, da ni Slovenec, če ni vsaj enkrat bil na Triglavu. Eni gredo zato, ker pač gre celo podjetje v katerem so zaposleni. Nekateri gredo zato, da pokažejo pripadnost svojemu spolu, poklicu. Drugi gredo zato, ker je eden od najpomembnejših ciljev njihovega planinskega društva, vsako leto pripeljati čim več svojih članov na vrh. In tako dalje, in tako dalje. Ali so to še sploh planine?

Vedno znova se sprašujem, koliko od teh obiskovalcev je na tej poti proti vrhu videlo kakšno žival, kakšno čudovito rožo, mogoče celo redko in zavarovano? Koliko od njih je slišalo ptičje petje?

A je kdo od njih slišal gorsko tišino?

A je kdo po vrnitvi domov sploh ugotovil, da ni doživel nič od tega. Verjetno tudi ni ugotovil, saj je bil cilj njegovega obiska gore, samo potrditev pripadnosti neki skupini, številka, ki je potrebna za takšna in drugačna poročila, statistike ali udarne naslovnice časopisov.

Tisti redki, ki bi želeli doživeti gore na drugačen način, pa so razočarani, saj se gorske živali že dolgo izogibajo hrupnih in obljudenih poti. V gneči na poti ni mogoče opazovati rastlin, ker moraš paziti, kako se srečuješ z nasproti hodečo kolono ali te za teboj hodeči ne pohodijo. Ptičje petje, ki bi se še mogoče iz daljave lahko slišalo, preglasi hrup pohodnikov, žal velikokrat tudi kričanje, ki se sliši še samo na nogometnih tekmah.

Aljažev stolp na vrhu Triglava včasih, naj mi bo oproščeno, spominja na okrogel cirkuški šotor. Pred leti je znani Slovenec poskušal na Triglav privleči celo moped. Pred kratkim je celo izjavil, da mu je danes žal in da ga je tudi malo sram zaradi tega. Zelo bi bil vesel, če bi tudi drugi začeli podobno razmišljati in o tem govoriti, samokritično, tako kot on, da bi se enkrat končalo s podobnimi neprimernimi domislicami, ki v gore, kaj šele na Triglav, res ne sodijo. Sam sem bil priča, ko je nekaj mladeničev na vrh Triglava prineslo ogromen, težak zvon, ki ga je eden komaj nosil. Menda za stavo. Na vrhu, ko so začeli zvoniti, je bilo iz njihovih obrazov razbrati ponos, njihovi pogledi so prav iskali odziv nas ostalih, ki smo bili na vrhu. Čakali so, da jim bo kdo dal kakšen kompliment ali pohvalo. Na srečo, ni nihče kazal kakšnega posebnega navdušenja, kaj šele, da bi jim izrekel pohvalo.

Prav je, da se v planinah sprostimo, spomnimo kaj neobičajnega v prijetni družbi, toda to naj bo v mejah dobrega okusa, nemoteče za naravo in ostale obiskovalce. V kolikor je Triglav naš ponos, se do njega vedimo temu primerno, spoštljivo. Kot pravi Slovenci, kot pravi planinski narod.

Obvestila Planinske zveze Slovenije

Planinska društva naj načrtujejo izlete v manjših skupinah. Pritisk na občutljivo naravo bo manjši. Šele v manjših skupinah bodo udeleženci začutili naravo in opazili njene lepote. V manjših skupinah se bodo lažje spoznali, se počutili prijetneje in povezane.

Planinski vodniki, ki jih zaprosijo za vodenje raznih množičnih pohodov, bi morali, če že ne odkloniti takšna vodenja, organizatorje opozoriti na negativne vidike takšnega obiska gora in drugačnega odnosa do narave. O negativnih vplivih, zaradi nepriprave obiskovanja gora na same obiskovalce in

predvsem naravo, se bo moralo začeti na veliko govoriti predvsem v planinskih vrstah. Ko bomo planinci do tega problema imeli jasno in enotno stališče, se bo lahko začelo o tem razpravljati tudi v širši družbi. To je naša dolžnost!

Pa čim prej, da našega posebnega, zgodovinskega, spoštljivega odnosa do gora, ki so ga ustvarili naši predniki, ne bomo do konca razvrednotili in uničili njihovih lepote.

Darko Lorenčič,
član KVG N UO PZS

RAZPIS

Komisija za varstvo gorske narave PZS razpisuje VIII. usposabljanje za pridobitev strokovnega naziva VARUH GORSKE NARAVE¹.

Tečaj bo potekal v mesecih april, maj in junij 2010 na treh različnih lokacijah - planinskih kočah in bo trajal 6 dni (1 vikend vsak mesec).

Usposabljanje je namenjeno planincem, članom PD, ki že vodijo odseke za varstvo narave v PD ali odbore za varstvo gorske narave MDO in tistim, ki bodo to opravljali v prihodnje ter drugim ljubiteljem narave, za katere se odločijo v posameznem PD.

Na tečaj se lahko prijavi kandidat, ki je član PD, je star najmanj 18 let in ima dokončano V. stopnjo splošne izobrazbe.

Že pridobljeni strokovni nazivi v okviru usposabljanja pri PZS (MPS, VPZS, markacist PZS itd.), ne izključujejo možnosti prijave. Predhodno pridobljena znanja (tečaj za gorske stražarje, planinska šola itd. ....) so zaželeni.

Strokovni naziv bo pridobil tisti udeleženec tečaja, ki bo prisoten na vseh predavanjih in pri praktičnem delu, najmanj pa pri 80 % števila ur, ki bo uspešno opravil pisni preizkus znanja - izpit in najkasneje 60 dni po pisnem izpitu oddal seminarsko nalogo, pozitivno ocenjeno s strani izbranega mentorja.

Predviden strošek usposabljanja za udeleženca, ki ga bo na tečaj napotilo PD, je 90 €, za samoplačnike pa 180 €. Kotizacija mora biti nakazana na račun PZS 14 dni pred začetkom tečaja. Število udeležencev je omejeno na 20! (V primeru, da ne bomo mogli uporabiti pričakovanih sredstev iz razpisov, oz. jih bomo dobili več, se lahko prispevek za PD še zviša ali zniža!)

Prijave se zbirajo na predpisanem obrazcu, potrjenem s strani matičnega PD, najkasneje do 15. februarja 2010, na KVG N PZS, Ljubljana, Dvorčakova ulica 9, g. Matjaž Šerkezi (tel. 01 434 56 86 ali 031 344 320, int. 686), pri katerem lahko dobite tudi predpisan obrazec - prijavnico. Obrazec je tudi na spletni strani KVG N: <http://kvg.n.pzs.si/> pri gumbu »Razpisi«.

Ljubljana, 23. 11. 2009

Načelnica KVG N:
Rozalija Skobe I.r.

---

¹ Program je poleg KVIZ PZS, dne 31. 8. 2004 potrdil tudi Strokovni svet RS za šport.

KOMISIJA ZA PLANINSKE POTI

OBNOVA PLANINSKE POTI NA DONAČKO GORO

V drugi polovici letošnjega leta je potekala na Donački gori ena največjih akcij markacistov v zgodovini delovanja Planinske zveze Slovenije. Namen akcije je obnova Frölichove poti od Rudijevega doma na vrh Donačke gore. Pot je najstarejša označena planinska pot v Sloveniji, saj jo je dal že davnega leta 1852 narediti in označiti dr. Ernst Frölich, zdravnik iz Rogaške Slatine. Sprva je pot služila za potrebe zdraviliškega turizma, danes pa jo obiskujejo množice planincev in pohodnikov. Akcijo je organiziralo Planinsko društvo Ptuj v sodelovanju z Odborom za planinske poti pri meddruštvenem odboru planinskih društev Podravja, PD Sloga Rogatec, Zavodom za gozdove Slovenije, Krajevna enota Ptuj ter občinama Majšperk in Rogatec. Kot glavni sponzor pa je akcijo obnove poti podprla obiskovalcem Donačke gore dobro znana okrepčevalnica Dolina Winetou iz Zgornje Sveče pri Stopercah. Na akciji, ki je potekala v treh različnih terminih od konca avgusta do začetka oktobra, je sodelovalo kar 105 markacistov, inštruktorji za poti Komisije za planinske poti PZS in gozdarji GG Maribor.

Planinstvo in z njim povezano pohodništvo postaja v zadnjih letih vse pogostejša oblika prostočasne rekreacije med Slovenci. Zato se je obisk Donačke gore močno povečal, kar se odraža na planinskih poteh.

Iz nekdanjih ozkih stezic so z erozijo nastale široke steze kar uničuje vegetacijo. Ker gre v primeru Frölichove poti za zavarovano območje pragozda je bila akcija markacistov še toliko bolj potrebna. Svoje pozitivno naravovarstveno mnenje pa je podal tudi Zavod za varstvo narave, ki skrbi, da bodo vsaj delčki Slovenije ostali zanamcem v dokaj prvobitnem stanju.

Ker bo potrebno na celotni poti vgraditi kar 1260 metrov erozijskih zaščit in lesenih stopnic bo obnova poti predvidoma trajala do prihodnje pomladi. Je pa prvi del akcije markacistov pokazal, da je mogoče s skupnimi močmi narediti veliko koristnega tako za planinstvo kot razvoj turizma. Oceno opravljenega dela pa v prvi vrsti prepuščamo vsem obiskovalcem Donačke gore.

Uroš Vidovič,
vodja akcije

SLOVENSKI PLANINSKI MUZEJ

33. POROČILO O ZBIranJU DONACIJSKIH SREDSTEV PD NA DAN 4. 12. 2009

Zap. št.	Planinsko društvo	Število članov po stanju 31.12. 2007	Pogodbeni znesek (€)	Dogovorjeni plačilni pogoji	Datum podpisa pogodbe	Datum nakazila na račun UAD	Nakazana vsota €	%	Zahvala	Potrdila
1.	PD Dovje-Mojstrana	390	1170	31.12.2009	05.11.2008	07.11.2008	1170	100	01.12.2008	13.02.2009
2.	PD Javornik - Koroška Bela	536	1608	31.12.2009	03.11.2008	13.08.2009	1608	100	000001 19.08.2009	000390 19.08.2009
3.	PD Rateče - Planica	29	87	31.12.2009	04.11.2008	31.12.2008	87	100	012002	012538
4.	PD Gorenja vas	217	651	31.12.2009	07.11.2008	03.04.2009	651	100	06.01.2009 000391	13.02.2009 000419
5.	PD Radovljica	1040	3120	I. 31.12.2008 II. 1.12.2009 III. 31.12.2010	14.11.2008	16.12.2008 25.11.2009	1040 1040	33 66	14.04.2009 007554	14.02.2009 007771
6.	PD Jezersko	164	492	31.12.2009	09.11.2008					
7.	PD Dravograd	265	795	31.12.2009	03.11.2008	07.05.2009	795	100	14.05.2009 009318	14.05.2009 009583
8.	PD RTV Ljubljana	103	309	3.12.2009	12.11.2009	03.03.2009	309	100	09.03.2009 004904	09.03.2003 005007
9.	PD Rečica ob Savinji	146	438	31.12.2009	10.11.2009	07.04.2009	146	33		
10.	PD Kranj	1076	3228	31.12.2009	12.11.2009	22.01.2009 05.05.2009 31.12.2008	1076 2152 408	33 100 33	06.05.2009 008241	06.05.2009 009317
				I. 31.12.2008 II. 31.12.2009						

Obvestila Planinske zveze Slovenije

59.	PD Ljubno ob Savinji	239	717	31.12.2009	21.01.2009	21.01.2009	240	33		
60.	PD za Setško dolino Železniki	447	1341	31.12.2009	08.01.2009	10.03.2009	1341	100	15.03.2009	15.03.2009
									005085	005532
61.	PD Javornik - Črni vrh nad Idrijo	50	150	31.12.2009	02.02.2009	02.02.2009	100	66		
62.	PD Slovenske Konjice	370	1100	Pogodba?		31.03.2009	370	33		
63.	Obalno društvo Koper	791	2373	I. 30.04.2009 II. 28.02.2010	4.06.2009	05.06.2009	1186.50	50		
64.	PD Mercator	300	900	30.04.2009 30.04.2010 30.04.2011	25.09.2009	29.05.2009	300	33		
65.	PD Šentjur - Celje	174	522	Pogodba?		12.02.2009	522	100	14.02.2009	14.02.2009
									004730	004903
66.	PD Vojnik	165	495	31.12.2009	03.03.2009	10.03.2009	165	33	16.03.2009	16.03.2009
									005532	005697
67.	PD Šoštanj	294	882	31.12.2009	06.03.2009	20.03.2009	882	100	25.03.2009	25.03.2009
									005764	006057
68.	PD Saturnus	65	195	31.12.2009	09.03.2009	16.03.2009	195	100	18.03.2009	18.03.2009
									005698	005763
69.	PD Iskra Ljubljana	54	162	31.12.2009	20.03.2009	31.03.2009	162	100	03.04.2009	03.04.2009
									007353	007407
70.	PD Velike Lašče	84	252	31.12.2009	11.03.2009	14.05.2009	252	100	20.05.2009	20.05.2009
									009990	010074
71.	PD Loče-Poljčane	129	387	Pogodba?		23.03.2009	50	13		
72.	PD Zirovnica	511	1533	Pogodba?		25.03.2009	1533	100	30.03.2009	30.03.2009
									006170	006681
73.	PD Črna/Koroško	122	366	Pogodba?		27.03.2009	366	100	30.03.2009	30.03.2009
									007131	007253
74.	Društvo plezalcev Koper	36	108	31.12.2009	27.03.2009	27.03.2009	108	100	30.03.2009	30.03.2009
									007254	007290
75.	PD Idrija	296	888	31.12.2009	26.03.2009	30.03.2009	296	33		
76.	PD Drago Bregar		452	I. 30.03.2009 II. 20.08.2009	26.03.2009					
77.	PD Polet Šentrupert	102	308	Pogodba ?		30.03.2009	279	108	18.08.2009	18.08.2009
						03.07.2009	54		011833	011944
						31.08.2009	64			
78.	PD Križna Gora	145	435	31.03.2009		01.04.2009	435	100	03.04.2009	03.04.2009
									007408	007553
79.	PD Lisca Sevnica	689	2067	31.12.2009	04.04.2009	21.04.2009	1000	50	07.06.2009	07.06.2009
						29.05.2009	1067	100	010510	011199
80.	PD Cerknica	95	285	31.12.2009	06.04.2009	07.04.2009	100	35		
81.	PD Metlika	116	348	Pogodba?		17.04.2009	50	37		
						27.05.2009	100			
82.	PD Šmarna gora	95	285	31.12.2009	01.04.2009	17.11.2009	285	100		
83.	PD Kočevje	337	1011	31.12.2009	06.05.2009	06.05.2009	500	50		
84.	PD Bohinjska Bistrica	354	1062	30.06.2011 DopisUO 13.05.2009	Spremeniti pogodbo	13.05.2009	360	33		
85.	PD Nova Gorica	849	2547	Pogodba?		15.05.2009	622,63	24		
86.	PD J. Aljaža MB	92	276	Pogodba?		15.05.2009	50	18		
87.	PD Cerkno	235	705	31.12.2009	12.05.2009	19.05.2009	705	100	21.05.2009	21.05.2009
									010075	010310
88.	PD Poljčane	521	1563	31.12.2009	18.05.2009	04.06.2009	521	33		
89.	PD Delo	69	207	Pogodba?		20.05.2009	69	33		
90.	PD Bled	283	849	Pogodba ?		21.05.2009	849	100	26.05.2009	26.05.2009
									006057	006100
									006138	006168
									010311	010509
91.	PD Polž - Višnja Gora	201	603	Pogodba?		22.05.2009	197	32		
92.	PD Vinska Gora	135	405	31.12.2009	29.05.2009	03.06.2009	405	100	18.06.2009	18.06.2009
									011200	011335
93.	PD Ptuj	721	2163	31.12.2009	24.07.2009	24.07.2009	1000	46		
94.	PD TAM Maribor	217	651	Pogodba?		12.06.2009	270	43		
95.	PD Jesenice	453	1359	31.12.2009	12.06.2009	10.08.2009	453	33		
96.	PD Podbrdo	233	699	31.12.2009	10.05.2009	18.11.2009	699	100		
97.	PD Janez Trdina	265	795	31.12.2009	08.06.2009	08.07.2009	265	33		
98.	PD Škale-Hrastovec	72	216	31.12.2009	28.05.2009	18.04.2009	216	100	18.06.2009	18.06.2009
									011676	011748
99.	PD Slavnik - Hrpelje	133	399	31.12.2009	16.06.2009					
100.	PD Krka Novo mesto	660	1980	Pogodba?		01.07.2009	468	24		
101.	PD Brežice	599	1797	31.12.2009	29.06.2009					
102.	PD Sveti Vid Cerknica	56	168	31.12.2009	08.07.2009	08.07.2009	168	100	19.08.2009	19.08.2009
									011945	012001
103.	PD Naveza - Videm / Ptuj (pogodba 148!)	?	?	31.12.2011						
104.	PD Boč Kostrievnica (zap. št. pogodbe 190)	120	360	?	?	14.08.2009	90	25		
105.	PD Škofja Loka	1018	3054	?	?	31.07.2009	1054	33		
106.	PD Maribor Matica	873	2619	31.12.2009	30.07.2009	31.07.2009	873	33		
107.	PD Grmada Celje	247	741	31.12.2009	25.08.2009	25.08.2009	741	100	11.10.2009	11.10.2009
									012539	012786
108.	PD Šmarje pri Jelšah	143	429	Pogodba?		31.08.2009	235	54		

Obvestila Planinske zveze Slovenije

109.	PD Cirkulane	108	324	18.08.2009 p	2009	01.09.2009	108	33		
					2010					
					2011					
110.	PD Ložno Sv. Florjan	59	177	31.12.2009	15.09.2009	04.09.2009	177	100	11.10.2009	11.10.2009
									012787	012846
111.	PD Sloga Rogatec	83	249	31.12.2009	04.09.2009	04.09.2009	249	100	11.10.2009	11.10.2009
									012847	012930
112.	PD Valentin Stanic	160	480	31.12.2009	29.10.2008	14.09.2009	148	51		
						20.11.2009	148			
113.	PD Rovte	68	204	31.12.2009	30.09.2009	30.09.2009	204	100	11.10.2009	11.10.2009
									012931	012999
114.	PD Nazarje	141	423			12.10.2009	200	47		
115.	PD Slovenska Bistr.	245	735			14.10.2009	40	5		
116.	PD Žusem			Novo		14.10.2009	60			
117.	PD Zreče	176	528			14.10.2009	176	33		
118.	PD Križe	398	1194			15.10.2009	378	31		
119.	PD Fram	276	828			27.10.2009	276	33		
120.	PD Iskra Kranj	178	534			05.11.2009	534	100		
121.	PD Bričnik Muta	136	408	31.12.2009	04.11.2009	06.11.2009	408	100		
122.	Lovrenc /Pohorje	202	606.			06.11.2009	167	27		
123.	PD Komenda	322	966	So v investiciji						
124.	PD Železničar-LJ	268	804	31.12.2009	11.11.2009	04.12.2009	268	33		
				30.06.2010						
				31.12.2010						
125	PD Skalca-Hoče	245(138)	745/414		25.11.2009					
126	PD Crnuče	234	702			18.11.2009	237	33		
127	PD Litija	407	1221			04.12.2009	416	33		

Vodja projekta Slovenski planinski muzej:
Miro Eržen

VODNIŠKI KOTIČEK

NAŠITEK »VODNIK PZS« lahko kupite v Planinski založbi po ceni 4 €/kos s potrjeno vodniško izkaznico. Planinska društva lahko našitek »Vodnik PZS« prejmejo na podlagi seznama.

ZBOR VODNIKOV 2009

V soboto, 21. novembra 2009, je v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje na Igu potekal letošnji Zbor vodnikov PZS. Pred zborom je predsednik PZS mag. Franci Ekar podelil najvišja priznanja, ki jih podeljuje Vodniška komisija, in sicer priznanja za 30-letno delo na področju vodništva z nazivom Častni vodnik in priznanja za 25-letno delo na področju vodništva Zaslužni vodnik. Priznanj Častni vodnik je prejelo 12 vodnikov PZS, priznanj Zaslužni vodnik pa 28 vodnikov PZS.

PISNA ZAHVALA:

Baškarad	Marija	PD Ptuj
Lamut	Polona	PD Ptuj
Stražar	Tomaž	PD Saturnus
Trampus	Nežka	PD Škofja Loka

PRIZNANJE ZA 5-LETNO DELO:

Kete	Danilo	PD Mislinja
Kotnik	Veronika	PD Ravne na Koroškem
Kotnik	Viljem	PD Ravne na Koroškem
Mihev	Sonja	PD Ravne na Koroškem
Mravljak	Tončka	PD Ravne na Koroškem
Pristavnik	Alojz	PD Ravne na Koroškem
Žunec	Jožef	PD Ravne na Koroškem
Apat	Jože	PD Ravne na Koroškem
Slovenec	Martin	PD Brežice

Jesenko	Anton	PD Brežice
Pregel	Aleš	PD Litija
Medved	Janez	PD Litija
Golob	Alojz Slavko	PD Ptuj
Trop	Primož	PD Ptuj
Bokavšek	Doroteja	PD Ptuj
Bokavšek	Iztok	PD Ptuj
Šilak	Peter	PD Ptuj
Kolednik	Bojan	PD Ptuj
Kelnerič	Aleksander	PD Ptuj
Golc	Hermina	PD Ptuj
Mlinarevič	Antun	PD Ptuj
Čoh	Miran	PD Oplotnica
Čoh	Stanka	PD Oplotnica
Valenčič	Miro	PD Ruše
Pleničar Galun	Polona	PD Poljčane
Pavlič	Milan	PD Poljčane
Pavlič	Mateja	PD Poljčane
Onič	Tomaž	PD Poljčane
Lepoša	Edvard	PD Poljčane
Kovačič	Janko	PD Poljčane
Kavkler	Leopold	PD Poljčane
Blažič	Boris	PD Poljčane
Težak	Jože	PD Poljčane
Kolar	Edvard	PD Poljčane
Vešnar	Danica	PD Železničar Maribor
Iskra	Stanislav	PD Železničar Maribor
Iskra	Zinka	PD Železničar Maribor
Pilko	Marija	PD Železničar Maribor
Strnad	Mirko	PD Železničar Maribor
Ladinek	Ivan	PD Planika Maribor
Pangrčič	Franci	PD Planika Maribor
Rebernak	Marjeta	PD Planika Maribor
Partlič	Srečko	PD Planika Maribor
Pungerl	Oto	PD Planika Maribor
Škrilec	Darja	PD Tisa
Cuder	Danilo	PD Tisa
Galun	Alenka	PD Jakoba Aljaža
Topolovec	Marjan	PD Drava Maribor
Trstenjak	Franc	PD Drava Maribor
Zmrzlikar	Peter	PD Komenda
Uršič	Jožica	PD Komenda
Slemenšek	Martin	PD Mercator
Zupančič	Primož	PD Rašica
Metljak	Drago	PD Ljubljana Matica
Habjan	Vladimir	PD Ljubljana Matica
Jugovic	Srečko	PD Saturnus
Pogačnik	Matko	PD Radovljica
Kajdiž	Drago	PD Žirovnica
Bergelj	Rudi	PD Žirovnica
Mrak	Jernej	PD Žirovnica
Ravnihar	Primož	PD Žirovnica
Završnik	Bojan	PD Žirovnica

Obvestila Planinske zveze Slovenije

Koblar	Stanko	PD Tržič
Rožič	Alenka	PD Tržič
Haler	Majda	PD Tržič
Štamcar	Primož	PD Tržič
Bašelj	Alojz	PD Škofja Loka
Todorovič	Irislav	PD Škofja Loka
Laznik	Slavica	PD Škofja Loka
Kužel	Iztok	PD Škofja Loka
Pečar	Vesna	PD Sežana
Bandelj	Andrej	PD Sežana
Žnidarčič	Albin	PD Sežana
Furlan	Edvin	PD Sežana
Gorjup	Simon	PD Nova Gorica
Kleč	Igor	PD Nova Gorica
Božič	Darko	PD Nova Gorica
Čotar	Miranda	PD Nova Gorica
Šuligoj	Aldo	PD Nova Gorica
Barbič	Tomaž	PD Nova Gorica
Vodopivec	Tina	PD Nova Gorica
Kovšca	Jasna	PD Nova Gorica

PRIZNANJE ZA 10-LETNO DELO:

Kolar	Jožica	PD Poljčane
Frankovič Franetič	Mirjam	PD Sežana

PRIZNANJE ZA 18-LETNO DELO:

Zaveršnik	Jože	PD Mislinja
Bricman	Franc	PD Mislinja
Hartman	Ivan	PD Slovenj Gradec
Goljat	Daniel	PD Slovenj Gradec
Vidovič	Uroš	PD Ptuj
Vrhovšek	Leon	PD Fram
Čaf	Vinko	PD Ruše
Plohl	Mitja	PD Ruše
Štumberger	Jože	PD Ruše
Valenčak	Lidija	PD Ruše
Drab	Jože	PD Ljubljana Matica
Varl	Jože	PD Radovljica
Rožič	Jože	PD Tržič
Koprek	Franjo	PD Škofja Loka
Homan	Alojz	PD Škofja Loka
Jelenc	Roman	PD Škofja Loka
Stanonik	Jože	PD Škofja Loka
Dolenc	Ivanka	PD Škofja Loka
Vukovič	Borut	PD Litija
Ponebšek	Roman	PD Litija
Zupančič	Vojko	PD Hrastnik
Kržan	Franc	PD Brežice
Hribar	Anton	PD Brežice
Tramšek Lipej	Karmen	PD Brežice
Slokar	Rajko	PD Nova Gorica
Sedevčič	Jože	PD Nova Gorica

Gleščič	Toni	PD Nova Gorica
Vončina	Lidija	PD Nova Gorica
Jablanšek	Stanislav	PD Nova Gorica
Olenik	Marjan	PD Sežana

PRIZNANJE ZASLUŽNI VODNIK:

Laznik	Janko	PD Črna na Koroškem
Igerc	Ferdo	PD Ravne na Koroškem
Cigale	Ivan	PD Ravne na Koroškem
Senica	Jožef	PD Slovenj Gradec
Vobič	Stanka	PD Fram
Jus	Dragica	PD Fram
Bobovnik	Jožef	PD Fram
Bobovnik	Vlasta	PD Fram
Rajh	Franci	PD Planika Maribor
Šačiri	Delija	PD Tisa
Vošinek	Davorin	PD Poljčane
Španring	Gvido	PD Poljčane
Slatenšek	Zlatka	PD Poljčane
Medved	Mirko	PD Poljčane
Mally	Marjan	PD Poljčane
Laznik	Vera	PD Poljčane
Kurnik	Marjan	PD Poljčane
Kralj	Ivan	PD Poljčane
Erdlen	Andreja	PD Poljčane
Borovnik	Ivan	PD Poljčane
Dabič	Viktorija	PD Ptuj
Koželj Stepic	Marinka	PD Integral
Kresnik	Anton	PD Saturnus
Pretnar	Janez	PD Radovljica
Vimpolšek	Martin	PD Brežice
Tomše	Ivan	PD Brežice
Birsa	Oskar	PD Nova Gorica
Rojc	Bogdan	PD Sežana

PRIZNANJE ČASTNI VODNIK PZS:

Kotnik	Ivana	PD Dravograd
Preglav	Ernest	PD Bricnik Muta
Tovšak	Slavica	PD Jakoba Aljaža
Marzidovšek	Albert	PD Železničar Maribor
Korpar	Franc	PD Ptuj
Onič	Franček	PD Poljčane
Onič	Dragica	PD Poljčane
Mohar	Ana	PD Litija
Dernovšek	Marko	PD Litija
Paulič	Anton	PD Dol Pri Hrastniku
Veble	Marija	PD Brežice

UTRINKI Z ZBORA VODNIKOV 2009

VODNIŠKI TEČAJI V LETU 2010

ŠT.	USPOSABLJANJE	IZVAJALEC	LOKACIJA	DATUM	DATUM IZPITA
1.	SPREJEMNI IZPIT IN PREIZKUSNA TURA ZA PRIDOBITEV KATEGORIJE A NA DELJENEM TEČAJU	PU VK PZS	NAKNADNO	13. 2. - 14. 2.	
2.	TEČAJ ZA KATEGORIJU A	PU VK PZS	RAZLIČNO PO SLOVENIJI	MAREC - JUNIJ ŠEST VIKENDOV (12 DNI)	12. 6. - 13. 6.
3.	SPREJEMNI IZPIT IN PREIZKUSNA TURA ZA I. IZMENO STRNJENEGA TEČAJA	PU VK PZS	NAKNADNO	15. 5. - 16. 5.	V OKVIRU TEČAJA
	TEČAJ ZA KATEGORIJU A, I. IZMENA	PU VK PZS	BAVŠICA	26. 6. - 7. 7.	
4.	SPREJEMNI IZPIT IN PREIZKUSNA TURA ZA II. IZMENO STRNJENEGA TEČAJA	PU VK PZS	NAKNADNO	22. 5. - 23. 5.	V OKVIRU TEČAJA
	TEČAJ ZA KATEGORIJU A, II. IZMENA	PU VK PZS	BAVŠICA	7. 7. - 18. 7.	
5.	TEČAJ ZA KATEGORIJU B, 1. SKUPINA	PU VK PZS	VALVASORJEV DOM	13. 5. - 16. 5.	5. 6. - 6. 6.
6.	TEČAJ ZA KATEGORIJU B, 2. SKUPINA	PU VK PZS	ČEŠKA KOČA	27. 5. - 30. 5.	19. 6. - 20. 6.
7.	TEČAJ ZA KATEGORIJU C	PU VK PZS	BOHINJ	17. 9. - 19. 9.	10. 10.
8.	TEČAJ ZA KATEGORIJU D, 1. SKUPINA	PU VK PZS	VALVASORJEV DOM	11. 2. - 14. 2.	6. 3. - 7. 3.
9.	TEČAJ ZA KATEGORIJU D, 2. SKUPINA	PU VK PZS	GROHOT	25. 2. - 28. 2.	20. 3. - 21. 3.
10.	TEČAJ ZA KATEGORIJU D IN G	PU VK PZS	PLANINA NA KRAJU	20. 2. - 26. 02.	13. - 14. 3.
11.	TEČAJ ZA KATEGORIJU G	PU VK PZS	PLANINA NA KRAJU	24. 2. - 26. 2.	13. 3. - 14. 3.
12.	TEČAJ ZA KATEGORIJU E	PU VK PZS	PLANINA NA KRAJU	25. 2. - 28. 2.	20. 3. - 21. 3.
13.	TEČAJ ZA KATEGORIJU H	PU VK PZS	PLANINA NA KRAJU	4. 3. - 7. 3.	27. 3. - 28. 3.
14.	TEČAJ ZA IPV	PU VK PZS	RAZLIČNO PO SLOVENIJI	JANUAR - JUNIJ	JUNIJ

Rok prijav: 2 meseca pred tečajem, pri tečajih A dva meseca pred sprejemnim izpitom

Predvideni strošek akcij:

- tečaj A: 435,00 €
- tečaj IPV: 470,00 €
- tečaj H: 300,00 €
- tečaj C: 300,00 €
- tečaj B: 230,00 €
- tečaj G: 300,00 €
- tečaj D: 300,00 €
- tečaj E: 300,00 €
- tečaj D+G: 450,00 €

Obrazce za prijavo najdete na spletni strani Vodniške komisije (<http://vk.pzs.si>) pod rubriko Obrazci.

VODNIŠKA IZPOPOLNJEVANJA V LETU 2010

ŠT.	USPOSABLJANJE	IZVAJALEC	LOKACIJA	DATUM USPOSABLJANJA
1.	IZPOPOLNJEVANJE V SNEŽNIH RAZMERAH	PU VK PZS	VALVASORJEV DOM	20. 2. - 21. 2.
2.	IZPOPOLNJEVANJE V SNEŽNIH RAZMERAH	PU VK PZS	GROHOT	20. 2. - 21. 2.
3.	IZPOPOLNJEVANJE V SNEŽNIH RAZMERAH	PU VK PZS	LOGARSKA DOLINA	5. 3. - 6. 3.
4.	IZPOPOLNJEVANJE V SNEŽNIH RAZMERAH	PU VK PZS	ERJAVČEVA KOČA	13. 3. - 14. 3.
5.	IZPOPOLNJEVANJE V KOPNIH RAZMERAH	MDO LJUBLJANE	KAMNIŠKA BISTRICA	9. 4. - 10. 4.
6.	IZPOPOLNJEVANJE V KOPNIH RAZMERAH	MDO DOLENJSKE Z BELO KRAJINO	GORJANCI	17. 4. - 18. 4.
7.	IZPOPOLNJEVANJE V KOPNIH RAZMERAH	MDO GORENJSKE	VALVASORJEV DOM	7. 5. - 8. 5.
8.	IZPOPOLNJEVANJE V KOPNIH RAZMERAH	MDO PODRAVJA 1. SKUPINA	BOČ	7. 5. - 8. 5.
9.	IZPOPOLNJEVANJE V KOPNIH RAZMERAH	MDO PODRAVJA 2. SKUPINA	BOČ	8. 5. - 9. 5.
10.	IZPOPOLNJEVANJE V KOPNIH RAZMERAH	MDO KOROŠKE 1. SKUPINA	KOČA NA NARAVSKIH LEDINAH	7. 5. - 8. 5.
11.	IZPOPOLNJEVANJE V KOPNIH RAZMERAH	MDO KOROŠKE 2. SKUPINA	KOČA NA NARAVSKIH LEDINAH	8. 5. - 9. 5.
11.	IZPOPOLNJEVANJE V KOPNIH RAZMERAH	MDO SAVINJSKE	GOLTE	14. 5. - 15. 5.
12.	IZPOPOLNJEVANJE V KOPNIH RAZMERAH	MDO POSOČJA	BAVŠICA	22. 5. - 23. 5.
13.	IZPOPOLNJEVANJE V KOPNIH RAZMERAH	MDO ZASAVJA	MRZLICA	22. 5. - 23. 5.
14.	IZPOPOLNJEVANJE V KOPNIH RAZMERAH	MDO NOTRANJSKE	KRIM	29. 5. - 30. 5.
15.	IZPOPOLNJEVANJE V KOPNIH RAZMERAH	PU VK PZS	BAVŠICA	24. 9. - 25. 9.

16.	IZPOPOLNJEVANJE V KOPNIH RAZMERAH	PU VK PZS	BAVŠICA	2. 10. - 3. 10.
-----	-----------------------------------	-----------	---------	-----------------

Rok prijav: mesec dni pred izpopolnjevanjem.

Predvideni strošek akcij:

- snežna izpopolnjevanja: 65,00 €
- kopna izpopolnjevanja: 60,00 €

Obrazce za prijavo najdete na spletni strani Vodniške komisije (<http://vk.pzs.si>) pod rubriko **Obrazci**.

GOSPODARSKA KOMISIJA

POROČILO NAČELNIKA O DELU GOSPODARSKE KOMISIJE

Člani gospodarske komisije smo se letos sestali na treh rednih sejah, imeli pa smo tudi korespondenčno sejo. Gospodarska komisija pripravlja predloge za Upravni odbor PZS in predsedstvo UO. Kot novo imenovani načelnik GK, sem se kmalu moral spopasti s vprašanjem izvajanja pristojnosti gospodarske komisije in vlogo strokovnih služb pri zagotavljanju strokovne pomoči komisiji. Glede na sestavo gospodarske komisije v kateri so predstavniki vseh MDO, ki imajo v upravljanju kakšno planinsko koč, sem prvo skrb posvetil delovanju predstavnikov MDO na njihovem terenu. Z njihovim angažiranjem pri sodelovanju z društvi z njihovega področja, so postale razprave bolj kvalitetne. Gospodarska komisija ima po finančnem planu na razpolago samo sredstva reciprocitete. Komisija je pripravila razpis za razdelitev sredstev v mesecu aprilu, strokovna služba pa je društvom razpis poslala pozno tako, da smo o predlogu o razdelitvi odločali na korespondenčni seji šele meseca avgusta. Glede na to da se je predsedstvo UO PZS v tem času pogovarjalo tudi z Ministrstvom za gospodarstvo o pospešitvi objave posebnega razpisa za planinske postojanke iz evropskih sredstev, smo v tem času od društev dobili tudi pregled planiranih investicij po kočah. Tista društva za katere smo ocenili, da imajo pogoje za uspešno prijavo na razpis pri ministrstvu za gospodarstvo, smo zato izločili pri prijavah za sredstva reciprocitete.

Glede na to, da društva ne upoštevajo določil Pravilnika o upravljanju, poslovanju in opreми planinskih koč in ne pošiljajo v pregled izvedbenih projektov, je delovanje gospodarske komisije pri dajanju predlogov in pripomb na investicije onemogočeno. Pri razdelitvi sredstev pa smo vezani na podatke iz vlog in osebnega poznavanja koč članov GK.

Obvestila Planinske zveze Slovenije

Gospodarska komisija je pripravila tudi predlog najvišjih cen nočitev, osnovne prehrane in napitkov za leto 2009, ki ga je potem potrdil UO PZS. Obravnavali smo tudi že predlog teh cen za leto 2010 in UO predlagali, da se ohrani nivo cen iz leta 2009. Ob tej obravnavi smo ugotavljali, da posamezna društva ne upoštevajo teh sklepov in da komisija nima učinkovitih ukrepov proti kršiteljem. Da bo komisija v letu 2010 uspešneje izvajala svoje naloge, bomo na naslednjih sejah obravnavali tudi predlog sprememb in dopolnitev aktov PZS za področje dela in pristojnosti Gospodarske komisije. Pripravili bomo popravke Pravilnika o delu GK, Pravilnika o upravljanju, poslovanju in opremi planinskih koč, hišnega reda za koč. Komisija svoje predloge posreduje Upravnemu odboru in letos se je Upravni odbor odločil, da bo proti kršiteljem ukrepal na ta način, da se ne potrdi predlog za razdelitev sredstev reciprocitete tistim društvom, kjer bi bila nedvoumno ugotovljena kršitev sklepov PZS. Na žalost vsa društva svojih cenikov za koč nimajo objavljenih na spletni strani PZS. Ker je to najbolj poštena kontrola, bom UO predlagal, da postane objava cenikov koč na spletni strani PZS, obveza vseh oskrbnikov planinskih koč. Urednik spletnih strani, pa bi moral takoj opozoriti na cenik v katerem bi se pojavila kršitev. Zanimiv je tudi vpogled v Knjigo pohval in pritožb, ki je tudi na spletu. Lahko smo veseli, da naši oskrbniki v glavnem žanjejo pohvale. Ni pa jasno zakaj ne reagirajo na kritike, saj lahko tudi oskrbniki vpisujejo svoje odgovore na kritiko in tako ostalim obiskovalcem spletne strani pokažejo, da jim ni vseeno kakšno je mnenje o koči, ki jo upravljajo. Planinske postojanke ne smejo postati vir negativnih vplivov na okolje, zato je potrebno pazljivo prisluhniti vsem opozorilom. Člani gospodarske komisije smo odgovorne le uspeli prepričati o nujnosti urejanja lastninskih razmerij in gospodarjenja z lastnino. Člani komisije se strinjamo, da morajo biti vsa društva pri prenosih lastnine iz PZS na PD obravnavana po enakih kriterijih. Ugotavljamo namreč, da bi morali ustanoviti Sklad za koč v katerem bi lahko imeli pomembno vlogo tudi prihodki od gospodarjenja s planinskim premoženjem. Upam, da bo tudi Predsedstvo UO PZS spoznalo, da bi to morala biti pomembna pristojnost GK. Želja vseh članov GK je, da bi društvom omogočili čim več pomoči pri iskanju primernih tehnoloških rešitev posameznih investicij in zagotavljanju sredstev za njihovo izvedbo. Upam tudi, da bo predsedstvo UO PZS za leto 2010 zagotovilo strokovno administrativno pomoč strokovnega sodelavca, ki bo znal zbirati in pripravljati podatke za uspešno delo komisije. S podporo UO in skupščine lahko postane GK uspešna pomočnica našim prostovoljcem v Planinskih društvih zato bom vesel vseh pobud za učinkovito delo v bodoče.

Načelnik GK PZS:
Franc Štibernik

STATISTIČNI PODATKI IN PREGLED PROMETA V PLANINSKIH KOČAH ZA LETO 2009

Kot vsako leto ob tem času, vam tudi tokrat pošiljamo v izpolnjevanje obrazca Statistični podatki in Pregled prometa v planinski koči za leto 2009, ki jima prilagamo še obrazec » Informacija o investiciji v planinsko koč za leto 2010«. Podatki, ki nam jih boste posredovali v tem obrazcu nam bodo v veliko pomoč pri iskanju finančnih virov, s katerimi bi vam lahko pomagali pri vaših investicijah. Prosim vas, da obrazce pregledate, izpolnite in nam podatke do 31. januarja 2010 pošljete na naslov: Planinska zveza Slovenije (Gospodarska komisija), Dvoržakova 9, p.p. 214, 1001 Ljubljana. V pričakovanju vašega čimvečjega odziva, vas lepo pozdravljam.

Načelnik GK PZS:
Franc Štibernik

STATISTIČNI PODATKI ZA LETO 2009

I. PODATKI O OBISKU V PLANINSKI KOČI:

PLANINSKO DRUŠTVO: _____

PLANINSKA KOČA: _____

Število obiskovalcev po oceni (vpisani v knjigi x 3): _____

Število nočitev po knjigi gostov: : _____

(vpišite število vseh nočin, ne pa samo, koliko gostov je prenočevalo!)

domačih: _____ tujih: _____ SKUPAJ: _____

Število sob v PK: _____ , postelj v sobah: _____

število ležišč na skupnem ležišču: _____

Število ležišč v zimski sobi (če je!): _____

II. PREGLED GRADBENIH INVESTICIJ V LETU 2009

1. VREDNOST INVESTICIJE (priložite opis investicije, vzdrževalnih del na koči..)

a. iz lastnih sredstev EUR: _____

b. izvršenih ur prostovoljnega dela
ur: po 25 EUR ura EUR: _____

c. dotacija sredstev reciprocitete, MŠŠ ali FSO za kočo EUR: _____

d. druge dotacije EUR: _____

e. posojila EUR: _____

SKUPAJ EUR: _____

2. NAVEDITE VZROKE IN TEŽAVE, ZARADI KATERIH SO DELA V KOČI KASNILA

_____
_____
_____

3. NAVEDITE TOČNO, KATERA DELA STE IZVRŠILI NA KOČI V LETU 2009, V KAKŠNI VREDNOSTI IN KAKŠNA JE SEDANJA VREDNOST OBJEKTA:

_____
_____
_____

4. KDO BO OSKRBOVAL KOČO V LETU 2010?

a. Priimek in ime oskrbnika: _____

b. Ali obstaja oskrbniška pogodba (obkrožite) da ne

c. V primeru, da je koč v najemu navedite:

- priimek in ime najemnika: _____

- točen naslov najemnika: _____

- ali obstaja najemna pogodba? da ne (pošljite jo takoj na PZS!)

- kolikšna je višina najemnine? _____

5. EKOLOŠKO STANJE V LETU 2009 (OBKROŽITE USTREZNO ČRKO) ?

5.1 Preskrba z električno energijo

a. priključek na javno omrežje

- b. diesel ali bencinski agregat
- c. mala hidro elektrarna
- č. plin
- d. sveče, petrolejke
- e. fotoelektrične celice

5.2. Čiščenje odpadnih vod:

- a - lovilec maščob
- b - precejalna čistilna naprava
- c - rastlinska ČN
- č - triprekatna greznica
- d - greznica brez prekatov
- e - izpust na prosto
- f - ponikovalnica

6. OSTALE OPOMBE: (odgovore na vprašanja obkrožite!)

a. Kje perete posteljnino ?	v koči ali v dolini	
b. Ali za pranje uporabljate pralna sredstva brez fosfatov?	da	ne
c. Ali priznavate planincem z lastno posteljnino (spalne rjuhe) pri prenočevanju popust v znesku 1,6 EUR na ceno prenočevanja (SKLEP UO PZS!)	da	ne
č. Ali ste imeli v koči izobešeno informacijo PZS o cenah in popustih in ali upoštevate sklep UO PZS o cenah prehrane, prenočišč in popustov? Če je odgovor ne zapišite razloge	da	ne
d. Ali sta vaša koč obiskala tržni ali zdravstveni inšpektor? (če je bila izdana odločba pošljite kopijo na GK PZS!)	da	ne

IV. OPOMBE: _____
 _____
 _____

Gospodar PD:

Žig PD

Predsednik PD:

PREGLED PROMETA V PLANINSKIH KOČAH V LETU 2009 ZA PD: _____

Zap. št.	Prodano v planinski koči	1. Hrana EUR	Pijače EUR 2. alkoholne 3. brezalkoholne	4. Prenožnine EUR:	5. Vse ostalo EUR	Skupaj od 1 - 5 EUR	Postojanka je bila odprta od. do
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							

V koči (kočah) je bil:

Oskrbnik (ime in priimek):

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Najemnik (ime in priimek):

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Podpis: _____

Žig PD

Datum: _____

INFORMACIJA O INVESTICIJI V PLANINSKO KOČO ZA LETO 2010

A. PODATKI O INVESTITORJU:

1. Planinsko društvo _____

B. PODATKI O PLANINSKI KOČI:

1. Ime koče:
2. Nadmorska višina:
3. Leto gradnje :
4. Leto zadnje temeljite obnove koče:

C. PODATKI O VRSTI NALOŽBE (*):

- Obnova in posodobitev (v prilogi podrobno opišite kaj nameravate obnoviti oziroma posodobiti)
- Ekološka sanacija (podrobno opišite kaj nameravate urediti na tem področju > gradnja male ČN, suha stranišča, lovilci maščob, uporaba alternativnih virov energije, drugo...)
- Druge investicije na planinskih kočah (dokončanje že začete gradnje, nadomestna gradnja)

Č. PODATKI O NOVIH ZMOGLJIVOSTIH, RAZMERAH V KOČI IN O PREDVIDENEM ČASU TRAJANJA INVESTICIJE:

1. Zmogljivost:

- a. Število sedežev v novih gostinskih prostorih: _____
- b. Število sedežev v obnovljenih gostinskih prostorih: _____
- c. Število ležišč v novih sobah: _____ in število novih sob: _____
- č. Število ležišč v obnovljenih sobah _____ in število obnovljenih sob _____

2. Razmere v koči po končani investiciji.

Izboljšali se bodo (**) :

a. pogoji za bivanje zaposlenega osebja v koči	da	ne
b. pogoji za delo zaposlenih delavcev v koči	da	ne
c. transportni pogoji za material	da	ne
č. sanitarni pogoji za obiskovalce	da	ne
d. zmanjšali se bodo škodljivi vplivi koče na okolje	da	ne

3. Čas gradnje:

- a -> začetek del:
b -> zaključek del:

D. PODATKI O DOKUMENTACIJI:

1. izdelana zasnova investicije	da	ne
2. izdelano zasnovo je pregledala GK PZS	da	ne
3. izdelan PGD	da	ne
4. GK PZS soglašča s PGD	da	ne
5. za investicijo bo izdano gradbeno dovoljenje	da	ne
6. za investicijo zadostuje priglasitev del/lokacijaka informacija	da	ne

OPOMBA: Na morebitnih razpisih ministrstev bodo upoštevane le tiste prijave , kjer bodo PD že predložila vsa potrebna upravna dovoljenja in drugo potrebno dokumentacijo in soglasje PZS k nameravani investiciji, če bo to potrebno, zato poskrbite zanjo! Posebej opozarjamo, da se morate na vsak razpis prijaviti posebej in da nam poslana informacije ne pomeni avtomatične prijave!

E. FINANČNI PODATKI:

1. Vrednost investicije po cenah v letu 2009	EVR
a. predvidena udeležba sredstev	EVR
b. udeležba planinskega društva v investiciji	EVR
c. udeležba ostalih (nevedite vire)	EVR

SKUPAJ: EVR

F. PODROBEN OPIS DEL S PREDRAČUNOM (POŠLJITE OBVEZNO V POSEBNI PRILOGI)

G. NAČIN UPRAVLJANJA KOČE (**):

1. kočo upravlja planinsko društvo	da	ne
2. kočica je v delnem najemu (kuhinja in šank)	da	ne
3. kočica je v polnem najemu	da	ne

Točnost podatkov v prijavi potrjujeta (ime in priimek tudi natipkajte) s podpisom:

Predsednik PD:

Gospodar PD:

V ***** ,

dne *****

Navodilo za izpolnjevanje prijave:

- *   podčrtajte ustrezno
- * *   obkrožite ustrezno

Planinski vestnik v letu 2010 v formatu A4!

Vsak mesec v reviji:

tema meseca,

dve vodniški prilogi z veliko opisi (januarja 2010 - Kraški rob, 4 opisi in italijanski Muzci, 8 opisov z zemljevidi), ki jih lahko iztrgate in vzamete s sabo na turo,

reportaže, aktualni intervjuji, iz zgodovine, izleti po svetu, napotki za obiskovalce gora, naravovarstvene teme in še mnogo drugega,

poročila z alpinističnih odprav, novice iz vertikale, iz tujine in športnoplezalne novice,

recenzije novih knjig in zemljevidov, novice iz planinskih društev ...

Želimo vam
veliko prijetnih trenutkov pri branju
in srečno v gorah v letu 2010!

Uredniški odbor

tel.: (01) 434 56 87

<http://www.planinskivestnik.com/>

Revija za ljubitelje gora
Med nami že od leta 1895

planinski
V E S T N I K

ODBOR ZA ČLANSTVO

BELEŽKA

iz pogovora članov Odbora s predsedniki MDO dne 22. oktobra 2009 v sejni sobi PZS.

Nekaj krat letno, tako tudi na septembrski seji Odbora za članstvo smo opravili analizo stanja članstva in še posebej njeno strukturo. Med drugim smo ugotovili, da je na področju dela s članstvom v naši organizaciji nujno potrebno imeti ažurne podatke in da je potrebno več usmerjanja ter načrtnega dela. S ugotovitvijo smo seznanili predsedstvo UO PZS, ki je pobudo sprejelo. V tezah oz. tekstu smo pripravili pisna gradiva o problematiki planincev-srednješolcev, starejših oseb v planinski organizaciji, o propagandni dejavnosti ter o enotnem informacijskem sistemu v planinski organizaciji. Gradiva so bila predsednikom MDO in članom predsedstva posredovana z vabilom.

Po kratki predstavitvi vsake teme je sledil pogovor, razprava ter predlogi za izboljšanje sedanjega stanja.

Srednješolci in študentje v planinski organizaciji

Predsednik Mladinske komisije PZS g. Uroš Kuzman je s komentarjem ter več grafičnimi in številčnimi podatki dopolnil predloženo gradivo. V zadnjih 6 letih se je število najperspektivnejšega članstva v PZS t.j. S+Š članov prepolovilo, kar je dolgoročno za planinsko dejavnost v Sloveniji sila slabo. V letu 2008 predstavlja to članstvo le še 1/3 članov kategorije P+O (konec leta 2008 je evidentirano le še 4.558 članov kategorije S+Š). Tudi kategorija tega našega članstva je po slovenskih srednjih šolah in fakultetah slabo prisotna. Ker se planinska dejavnost spet vrača »v modo«, je potrebno pozorno spremljati mlade, ko zapuščajo devetletko. Problem dejansko predstavlja prehod te populacije na srednje in poklicne šole ter kasneje na fakultete. Za vse te mlade je potrebno pripraviti sistematiziran pristop ter zlasti ponuditi kvalitetne programe in vsebine. Ta starostna populacija se n.pr. rada udeležuje planinskih taborov po MDO in tujini. Pestri večdnevni programi taborov (izleti, pohodi, orientacija, bouldering, zelo zahtevne poti, kolesarjenje,...) so zelo priljubljeni.

Razprava:

- za srednje šole in na fakultetah je težko dobiti mentorje, to zahteva veliko večje prizadevanje PD; uspeh je tam, kjer je dober pristop PD do ravnatelja in pedagoških delavcev
- praksa na devetletki kaže, da smo uspešni večinoma le tam, kjer smo za sodelovanje pridobili pedagoge in nudijo PD kvalitetne vodnike; izkušnje uporabiti tudi na srednjih in visokih šolah
- na terenu je ponovno več interesa za PŠ; kazalo bi zopet prirejati seminarje za vodje PŠ in organizirati odprte PŠ; napaka je, če smo do mladih pokroviteljski
- uspešno delo s študenti terja dobro informiranje in ponudbe zanimivih sodobnih programov (adrenalinske aktivnosti, srečanja,..), pri teh načrtih mora PZS poiskati podporo tudi na MŠ
- so primeri, ko dobri inicijatorji med študenti s zanimivimi pobudami vodijo neformalne študentske skupine
- mladi v srednjih šolah in na fakultetah so brez vpliva staršev, važno je, katera pobuda jih pritegne; zberimo interes in ideje z anketami
- sodelovanje PZS v CAA zahteva po letu 2011 ločeno evidenco srednješolcev in študentov,; delež organiziranih planincev v primerjavi s številom prebivalstva v Sloveniji je med najvišjimi v Evropi
- FŠ ima za študente tudi planinski program, ali so ti včlanjeni v planinsko organizacijo?, absolvente bi morali vključiti v delo PD, potrebno bo sodelovanje PD in MDO
- športni dnevi kažejo na pomanjkljivo telesno usposobljenost in pripravljenost, n.pr. 1/3 dijakov ne zmore poti na Lubnik
- v Škofji Loki predsednik PD vsako leto obiše ravnatelje, kjer imajo planinske skupine, na šolah imajo planinske krožke in odbore mentorjev, PD pomaga z vodniki pri vodenju zahtevnih izletov, PD krije 50 %stroškov izobraževanja mentorjev in stroške šolskih izletov
- urediti bo potrebno nivo znanja in naziv absolventov mentorskih tečajev
- delo planinskih krožkov na šolah bi bilo uspešnejše, ko bi bila planinska dejavnost uvrščena med izbirne predmete - PZS naj poizkusi to doseči.

Predlogi:

- priprava posebnih programov za obravnavano kategorijo članstva in uvajalne seminarje za osebe, ki bodo to delo vodili, organizirati študentske (povezovalne) klube v krajih, kamor odhajajo mladi na študij, da za planinsko dejavnost ne bodo izgubljeni
- za pedagoge na srednjih in visokih šolah ter fakultetah organizirati posebne tečaje
- za osebe z študentskim statusom uvesti isto regresirano članarino, kot jo imajo osebe po 65 letu starosti
- PD naj vzpostavijo stik z vodstvom šol in pomagajo pri izletih, ki jih morajo šole izvesti po svojem programu, s kvalitetnimi vodniki

Obvestila Planinske zveze Slovenije

- Planinski dejavnosti na šolah pomagati s vsaj minimalnim financiranjem teh stroškov
- PZS prireja kvalitetne tečaje za vodnike in mentorje, PD naj dobro izbrane pedagoge usmerja na te tečaje
- PD mora upoštevati, da smejo izlete voditi le izšolani vodniki
- PZS bo kljub majhnim možnostim poizkušala uvrstiti planinstvo med izbirne predmete ali kako drugače doseči, da bi bil planinski dejavnosti dan večji poudarek in pomoč pri delu na šolah
- to obravnavo je treba opraviti tudi po MDO in naprej po PD, MK bo pripravila gradivo in če bo interes grafične podloge za kvalitetnejšo razpravo, če bo možno, bodo sodelovali s svojimi predstavniki.

Delo s osebami v tretjem življenjskem obdobju

Član Odbora za članstvo in predsednik PD Škofja Loka g. Jože Stanonik je opozoril na dejstvo, da temu delu članstva PD posvečajo premalo načrtno pozornosti, čeprav je v letu 2008 5.524 oseb poravnalo članarino B 1. Znano je tudi, da mnogi, starejši kot 65 let, poravnava B in tudi A članarino. Razveseljivo je, da številna PD že desetletja organizirano delajo s to kategorijo članstva. Ti so v nekaterih PD najštevilnejša skupina članstva. PD delajo s starejšimi ponekod tudi v sodelovanju s lokalnimi Društvi upokojencev. Vedeti je treba, da imajo starejši določene materialne možnosti in predvsem več časa za planinsko dejavnost ter se zavedajo skrbi za svoje zdravje, za katero mora vsak sam nekaj storiti. Vodenje starejših v gore terja vodnika, ki to delo obvlada, vodniki PZS to delo uspešno izvajajo. Cilji morajo biti izbrani ustrezno starosti in sposobnosti vodenih. Že v razpisu je treba jasno definirati pogoje za udeležbo. Starejši so redni udeleženci izletov ter taborov PD, večdnevni izletov, vključujejo pa se tudi v nove oblike dejavnosti, npr. kolesarske izlete. Zelo radi se udeležujejo usposabljanj in obnavljanja planinsko strokovno znanja. Razprava:

- starejši so zelo željeni udeleženci planinskih programov, so ukaželjni, impulzivni, povezujejo PD in so pobudniki sodelovanja z drugimi PD, PD dajejo društvom upokojencev na voljo tudi vodnike za njihove izlete
- po terenu se opaža vse več planinskih izletov starejših, ki izvajajo svoje aktivnosti med tednom, avtobusi so običajno polni
- delo s starejšimi v PZS ni bilo nikoli obravnavano s stališča uporabe posebnih programov, andragoških ter drugih pristopov itd
- delež starejše populacije v Sloveniji in s tem v PZS se nezadržno večja, bomo ta izziv spregledali
- PD potrebujejo priročnik za delo s osebami v tretjem življenjskem obdobju.

Predlogi:

- uvesti po PD delo tako, da bodo za osebe v tretjem življenjskem obdobju organizirane posebne skupine ali odseki s vodniki
- priprava posebnih programov za to vrsto članov in uvajalni seminar za osebe, ki bodo to delo vodile
- pripraviti priročnik za delo s starejšimi osebami v PD
- organizirati srečanja veteranov v okviru PD, MDO in PZS.

Propagandno delo v planinski organizaciji

Danilo Škerbinek je opozoril, da PD s pomočjo svojih odbornikov in strokovnih kadrov pripravljajo ter izvedejo sleherno leto številne ter pestre prireditve, aktivnosti in dogodke, o katerih pa ve marsikje žal le ožji krog ljudi, včasih niti vse članstvo domačega PD. Osebam, ki postanejo člani planinske organizacije nudimo za planinsko dejavnost koristne pravice ter zanimive ugodnosti, ki jih je po lastnih potrebah in izbiri možno ugodneje, kot sicer stanejo, dopolniti.

Razpolagamo s infrastrukturo, ki je potrebna za uspešno planinsko dejavnost, imamo strokovni kader, ki poskrbi za zanimive programe in varnost pri njihovem izvajanju. Geografsko gledano pokrivamo s 260 PD domala celotno področje Slovenije

Kje je vzrok, da so možnosti, ki jih nudijo PD za zdravo športno in telesno kulturno dejavnost tako malo poznane in opažene? Zakaj celo številni primeri kažejo, da člani planinske organizacije vsebine, možnosti in programe te dejavnosti, pravice ter ugodnosti ki izhajajo iz članstva itd ne poznajo in so zato zanje veliko krat tudi prikrajšani. V nadaljevanju je predstavil možnosti, načine in vsebine na nivoju PD ter PZS, ki bi člane vzpodbudilo k aktivnejšemu sodelovanju in nečlane, da se nam pridružijo.

Razprava:

- planinska društva in PZS žal razpolaga s premalo propagandnega materiala in razne za planinsko dejavnost potrebne opreme, ki bi imela planinsko oznako
- zakaj ni v večji meri uporabljena javna (zunanja) pripadnost planinski organizaciji z našitki, emblemi, tiskom planinskega logotipa ali napis na planinsko opremo
- še tisto reklamno gradivo, ki ga PZS pripravi in ga PZS brez stroška daje na voljo PD, ostaja v skladišču PZS in ne pride niti do PD, kaj šele v društvene pisarne, v kočice in do članov

- podobno se dogaja s strokovnimi in leposlovnimi edicijami, planinskimi zemljevidi in vodniki, ki jih PZS zalaga in daje PD v konsignacijsko prodajo, najstarejše slovensko planinsko revijo Planinski vestnik ima le ca 5.000 naročnikov pri 58.000 članih PZS
- prav bi bilo, da se reklamni material da članom ob poravnavi članarine, na občnih zborih, da se to gradivo ponuja obiskovalcem planinskih koč, udeležencem športnih in turističnih sejmov ter prirediteljcem itd.
- več prisotnih meni, da je spletna stran PZS velik korak, podobno bi se morala potruditi tudi PD; veliko je vredna tudi tekoča informatika, ki je sedaj razen s devetimi PD, vzpostavljena z vsemi drugimi PD in obveščanje poteka ažurno; seveda je sedaj pomembno, kako bodo PD potrebne informacije prenašale naprej svojim članom
- planinci nimamo več svojega prostora v Delu, Večeru, Nedeljskem in drugih časopisih, ko bi razpolagali s podatki, koliko članov PD je naročeno na te vire javnega obveščanja, bi PZS lahko uveljavljala zahtevo po prostoru v teh časopisih
- TV nam je nedavno ponudila brezplačno objavo preventivno-opozorilnih spotov, v PZS se bo treba hitro dogovoriti, kdo bo to pripravljala
- PD se zelo nerada ali z zamudo odzivajo, ko PZS od njih išče razne podatke, ki jih potrebuje za uveljavljanje interesov vsega planinstva, za predstavljanje planinske dejavnosti in celo takrat, ko jih opozarja ter vabi, da se prijavijo na razpise za koriščenje sredstev iz raznih možnih virov
- Obvestila PZS naj bodo pisana kratko, jasno in razumljivo, sedaj ko ima PZS spletno stran, je treba PD predlagati in se po možnosti dogovoriti, da bi se tam objavljala splošna gradiva, obvestila itd

Predlogi:

- v PD in PZS je potrebno nekoga zadolžiti za propagandno-informacijsko dejavnost; za to je potrebno določeno znanje, morda bi veljalo organizirati na to temo seminar ali delovni pogovor
- predsedniki MDO želijo elektronske naslove PD v svojem MDO za komuniciranje z njimi
- kadar PZS pošilja na PD obvestila, potrebuje od njih kakšne podatke itd, naj o tem obvesti tudi predsednike MDO, da bodo lahko vzpodbujali k odzivanju
- edicije, ki jih izdaja oz. prodaja Založba PZS, je potrebno aktivneje ponujati PD in preko njih članom, Založba se mora hitreje odzivati na tiste potrebe, ki jih narekuje planinsko delo
- na nivoju PZS založiti prospekt za individualno reklamiranje naše organizacije
- na CD pripraviti gradivo, s katerim bomo lahko ob raznih prilikah predstavljali in reklamirali planinsko dejavnost
- PD naj začno evidentirati elektronske naslove svojih članov, da bodo pripravljani za elektronsko komuniciranje z njimi.

Enotni informacijski sistem planinske organizacije (EIS)

Odbor za članstvo je pripravil idejno zasnovo EIS, ki zajema evidenco PD, evidenco odbornikov in članov PD, evidenco strokovnih kadrov, njihovo usposabljanje, evidenco odlikovancev, prejemnikov Obvestil, PV,...Navedeni podatki bi olajšali ter razbremenili delo PD ter PZS pri nalogah kot: ažurni podatki o članstvu, medsebojno obveščanje, pri nalogah usposabljanja in izobraževanja, nudili več opcij včlanjevanja, poravnave letne članarine PD itd.

Pripravljeno vsebinsko zasnovo EIS je generalni sekretar PZS Danilo Sbrizaj podrobneje predstavil prisotnim

Razprava:

- trenutno že imajo vsa PD svoje elektronske naslove in le 9 PD še ne more sprejemati pošte
- uvedba e-maila omogoča tekoče informiranje in obveščanje med PD ter PZS; prav sedaj ima PZS težave, saj se je od 106 PD, ki imajo koč, le slaba 1/5 odzvala z nujno potrebnimi podatki o odprtju koč, kar bo objavljeno v planinskem koledarčku, ki gre te dni v tisk
- PD bodo morala skrbeti za podatke o članstvu, saj morajo biti ti ažurni
- ponuja se več možnosti plačevanja članarine, izbran način tega in tudi drugo poslovanje bo izbrano in dogovorjeno tako, da bo uporabno za PD
- brez projekta PZS ne more nikjer kandidirati za potrebna sredstva oz. sofinanciranje

Predlogi:

- izdelati je idejni projekt, ki ga bo mogoče realizirati po fazah in enako financiranje
- predstavitev projekta, dopolnitev po potrebi in kandidiranje za potrebna sredstva

Zapisal:
Danilo Škerbinek

MLADINSKA KOMISIJA

IZPOPOLNJEVANJE ZA MENTORJE PLANINSKIH SKUPIN

Mladinska komisija pri Planinski zvezi Slovenije in Planinsko društvo Matica Murska Sobota organizirata izpopolnjevanje za mentorje planinskih skupin, ki bo potekalo 29. in 30. januarja 2010 na Turistični kmetiji Frank - Ozmec v Slamnjaku 33 pri Ljutomeru. Začetek izpopolnjevanja bo v petek, 29. 1. 2009, ob 16. uri.

Osrednja tema je GRS in prva pomoč.

Predvideni stroški izpopolnjevanja: 70,00 EUR.

Število udeležencev: 25.

Rok prijave: 15. januar 2010.

Prijavnico najdete na spletni strani Mladinske komisije: <http://mk.pzs.si>

Prijave pošljite pisno na naslov Jože Ružič, Gančani 80/b, 9231 Beltinci ali po e-mailu ruzicjoze@siol.net.

PLANINSKA DRUŠTVA IN KOMISIJE VABIJO

AKCIJE V DECEMBRU 2009:

Več na www.pzs.si

DATUM	AKCIJA	ORGANIZATOR	INFORMACIJE
19. 12. 09	Nočni pohod na Cirknik	PD Brežice	Tine Vimpolšek 031 332 577 martin_vimpolsek@t-2.net
19. 12. 09	4. novoletni tek na Kališče	Kljuka	Marjan Rekar 041 509 502
19. 12. 09	Tradicionalni pohod »Čez goro k očetu«	MDO Koroških PD	Jožef Žunec 02 82 22 329
19. 12. 09- 20. 12. 09	31. zimski pohod na Javornik	PD Javornik Črni vrh nad Idrijo	Igor Bonča 051 440 504
19. 12. 09	Nočni pohod s svetilkami na Celjsko kočo »Gruzijski čaj«	PD Grmada Celje	Franc Šinko 031 383 591
19. 12. 09- 20. 12. 09	Tečaj gibanja v zimskih razmerah, Vršič	PD Ljubljana Matica	pisarna PD 01 23 22 645 www.planinskodrustvo-ljmatica.si
24. 12. 09	Božični pohod Pečovnikova koča- Svetina	PD Grmada Celje	Franc Šinko 031 383 591
25. 12. 09	Nočni pohod na Čreto	PD Vransko	Milan Kozole 041 857 597
26. 12. 09	Zimski pohod na Veliko Kozje	PD Radeče	Irena Kampuš 041 626 136
26. 12. 09	Srečanje planincev na Stolpniku	PD Vojnik	Mirko Blazinšek 041 685 635
26. 12. 09	Srečanje pri Slomškovi kapelici pod Kremžarjevim vrhom	PD Slovenj Gradec	Stane Plevnik 041 832 035
26. 12. 09	Pohod na Kremžarico ob dnevu OZN	PD Slovenj Gradec	Primož Areh 041 657 686, Ivan Hartman 031 609 831, Stane Plevnik 041 832 035
26. 12. 09	15. zimski vzpon na Stolpnik ob Dnevu samostojnosti	PD Slovenske Konjice	Franc Vahter 041 571 966
26. 12. 09	Pohod po Grajski gozdni učni poti na Obrhu pri Dragatušu	PD Črnomelj	Janez Jerman 041 392 552
30. 12. 09	Božično- novoletni pohod Kolenbnik	PD Polzela	Jožica Jegrišnik 031 840 387
31. 12. 09	Novoletni pohod na Kamenško z baklami	PD Lisca	Silva Dobnik 031 259 637
31. 12. 09	6. nočni silvesterski pohod čez Rudnico na silvestrovanje na prostem	PD Atomske toplice-Podčetrtek	Ivan Šalamon 041 794 104

AKCIJE V JANUARJU 2010:

DATUM	AKCIJA	ORGANIZATOR	INFORMACIJE
2. 11. 09- 27. 4. 10	Prijatelji Begunjščice - pohodna akcija	PD Radovljica in Kolesarski klub Završnica	Miro Pogačar 041 534 692
1. 1. 10- 31. 12. 10	Naskakovalec Valvazorja - pohodna in kolesarska akcija	PD Radovljica, Športna zveza Radovljica, Turistično društvo Begunje	Valentina Rezar 041 439 211
vsaka prva sobota v mesecu	Planinska šola za člane PD Grmada	PD Grmada	Franc Šinko 031 383 591
januar 10- junij 10	Športno plezanje na umetni steni	PD Celje Matica, ŠPO	pisarna PD 03 49 24 850 Jernej Gračner 031 318 077
januar 10	Zimski tečaj za varno hojo v gore	PD Celje Matica	pisarna PD 03 49 24 850 Mišo Primc 041 324 242
1. 1. 10- 30. 11. 10	100 krat na Kamnek	PD Trzič	Erna Anderle 040 168 925
1. 1. 10	Novoletni pohod na Babo	PD Laško	Cveto Brod 031 376 389
1. 1. 10	Novoletni pohod na Lisco	PD Lisca	Darinka Avguštin 041 481 697
1. 1. 10	Novoletno srečanje na Kališču	PD Kranj	041 636 007
1. 1. 10	Pohod na Snežnik iz Loške doline	PD Snežnik v Loški dolini	Janez Koren 041 337 638
1. 1. 10	Novoletni pohod na Bukovico	PD Žalec	Dušan Šip 031 320 242
1. 1. 10	Novoletni pohod na Peco: od Matjaža do Matjaža	PD Črna na Koroškem	Janko Laznik 041 830 378
1. 1. 10	Koledovanje	PD Bajtar Velika planina	Boris Pohlin 041 577 625
2. 1. 10	28. novoletni pohod na Kum	PD Kum	Marjeta Bricl 051 377 502 marjeta.bricl@gmail.com Stane Golob 041 743 869 st.golob@gmail.com
2. 1. 10	12. novoletni rekreativni pohod na Bevkov vrh	PD Sovodenj	Viki Kržišnik 041 650 938
2. 1. 10	11. novoletni pohod na Blegoš	PD Gorenja vas	Drago Trček 031 364 859
2. 1. 10	Špička	PD Cerknica	Slavko Kržič 01 705 61 94
2. 1. 10	21. novoletni pohod na Dobrovlje	PD Dobrovlje - Braslovče	Jože Marovt 041 570 151
2. 1. 10	10. novoletni pohod (Savinjski most - Kasaze - Grmiček - Hom - Brnica)	PD Liboje	Franc Čretnik 03 714 04 53
2. 1. 10	15. novoletni pohod na Bricnikov vrh (1017 m)	PD Bricnik Muta	Ernest Preglav 041 577 458
2. 1. 10	Novoletni pohod na Košenjak (1522 m)	PD Dravograd	Jožica Heber 040 296 140
2. 1. 10	Mačkov pohod iz Vrčic na Mirno goro	PD Črnomelj	Stane Starešinič 040 643 520
2. 1. 10	Tradicionalni novoletni pohod na Trdinov vrh, z Jugorja	PD Metlika	Jože Kozjan 031 541 505
2. 1. 10	Ptujska kulturna pot, Ptuj - Mestni vrh - Drstelja	PD Ptuj in Zreli vedež Ptuj	Vika Dabič 031 369 105 Janez Vertič 040 290 739
2. 1. 10	18. novoletni vzpon na Trdinov vrh iz Gabrja	PD Krka Novo mesto	Tone Progar 041 693 195, 041 769 182
2. 1. 10	Novoletni pohod na Boč	PD Drava Maribor	Marjan Topolovec 041 339 957
2. 1. 10	Sveti Lovrenc nad Polhovim Gradcem	PD Viharnik	Bine Mlač 031 604 311
2. 1. 10	Novoletni pohod Ormož - Litmerk - Ormož	PD Maks Meško Ormož	Marjan Kukovec 041 698 741

Obvestila Planinske zveze Slovenije

2. 1. 10	18. novoletni pohod na Govško Brdo	PD Laško	Tone Štrban 031 218 640
3. 1. 10	Pohod po obronkih Celja	PD Grmada Celje	Alenka Mirnik 041 623 413
3. 1. 10	Novoletno srečanje posavskih planincev na Bohorju	PD Bohor Senovo	Tone Petrovič 031 866 831
8. 1. 10	Nočni pohod Vojnik - Šentjurgert	PD Vojnik	Mirko Blazinšek 041 685 635
9. 1. 10	4. pohod po poti slovenskega tolarja na Veliki vrh nad Osredkom	PD Brežice	Tone Jesenko 051 323 335 tone.jesenko@siol.net
9. 1. 10	11. rekreativni zimski pohod Železniki - Ratitovec - Dražgoše	PD za Selško dolino Železniki	Alojz Lotrič 031 613 426
9. 1. 10	31. spominski pohod »Po poti Cankarjevega bataljona« s Pasje Ravni v Dražgoše	PD Škofja Loka	pisarna PD 04 512 06 67 info@pd-skofjaloka.com www.pd-skofjaloka.com
9. 1. 10	Poklon spominu Pohorskega bataljona	PD Grmada Celje	Franc Šinko 031 383 591
9. 1. 10	Pohod po poteh Pohorskega bataljona (Rogla - Osankarica - Kot)	PD Zreče	Drago Črešnar 041 725 033
9. 1. 10	6. Trstenjakov pohod	PD Gornja Radgona	041 843 203
10. 1. 10	Zimski pohod na Grmado	PD Videm	Irena Lekše 041 357 018
10. 1. 10	Po stezah partizanske Jelovice	PD Nova Gorica	pisarna PD 05 30 23 030 planinskod.novagorica@siol.net
16. 1. 10	Planinski ples	PD Velenje	Andrej Kuzman 041 448 002
16. 1. 10	Košenjaki	PD Viharnik	Boris Jesenšek 051 256 726
16. 1. 10	Tradicionalni nočni pohod z baklami k Sv. Ani	MO PD Ribnica	pdribnica@gmail.com
16. 1. 10- 17. 1. 10	Zimski tečaj gornišstva za nezahtevne ture	PD Ljubljana Matica	Drago Metljak 041 750 785
17. 1. 10	28. pohod zdravju naproti (Polzela - Gora Oljka)	PD Polzela	Zoran Štok 041 754 778

PLANINSKA DRUŠTVA IN KOMISIJE POROČAJO

60 LET PLANINSKEGA DRUŠTVA GOZD MARTULJK

Pot organiziranega planinstva v Martuljku sega v leto 1949 in letos mineva šestdeset let od ustanovitve Planinskega društva Gozd Martuljk. V tem letu smo poleg

običajnih aktivnosti, del dejavnosti društva namenili tudi počastitvi tega jubileja. Prva izmed aktivnosti, ki je bila v znamenju jubileja je bil vzpon na goro grških bogov - Olimp. Pod vodstvom gorskega vodnika Mitja Kovačiča iz Škofje Loke, je dvanajstih članov našega društva osvojilo vrhove Skalo 2866m, Mitikas 2918 m in Skolio 2912 m. Poleg vrhov Olimpa smo si ogledali še Meteoro, najdbe preročišča Dodona in mesto Ioannina.

Tako kot pred desetimi leti, je bila tudi letošnja osrednja slovesnost na dan državnosti, to je 25. junija 2009 v domu krajanov v Martuljku. Slavnostne akademije se je udeležilo preko 120 članov društva. Poleg slavnostnega govornika mag. Francija Ekarja, sta navzoče nagovorila tudi predsednica društva Oti Mertelj, predsednik Planinskega društva Dovje-Mojstrana Miro Eržen, ter gospa Dušica Kuna-
ver.

V kulturnem programu so sodelovali mladi Rutarjani, mezzosopranistka Melita Jelen in harmonikarica Marjana Komelj. Pod vodstvom Darinke Tarman so najmlajši prikazali nekaj plesov. Na harmoniki jih je spremljal Andrej Pintar, ki je ob koncu zaigral še eno «ta poskočno».

Krajši povzetek pripovedke o Srebrnokrilcu, ki govori o prijateljstvu in ljubezni, o človeškem pohlepu in tragičnih posledicah, so predstavili Nejc, Neža, Maks in Uroš pod vodstvom Cvetke Pavlovčič. Andrej Žemva je poskrbel za projekcijo slik gorske narave v kraljestvu Špika in Karavank. Učenci iz sosednjih osnovnih šol so skupaj z Marto Mertelj izdelali unikatne svinčnike.

Na slavnostni akademiji so bila podeljena priznanja Planinske zveze Slovenije tako društvu kot posameznikom in jubilejna društvena priznanja za desetletno obdobje.

Bronasti znak Planinske zveze Slovenije sta prejeli Mojca Sluga in Sara Mertelj, srebrni znak sta prejela Klemen Gričar in Ingo Robič, zlati znak pa Alojzij Hlebanja. Društvena priznanja so bila podeljena posameznikom in organizacijam, ki večinoma za svoj prispevek v društvu še niso prejeli priznanj Planinske zveze Slovenije, njihovo delo pa je pomembno vplivalo na kakovostno delovanje društva. Vsak izmed dobitnikov priznanj je na svoj način in z večkratnimi prispevki dodal kamenček v mozaik delovanja in obstoja Planinskega društva Gozd Martuljk.

O zgodovini društva je bilo veliko povedanega že ob praznovanju abrahama in takrat je bila izdana knjižica Naših petdeset let.

V letošnjem letu pa smo izdali novo publikacijo z naslovom Po sledih rutarških planincev. V njej je prikazano delo društva v zadnjih desetih letih. Poleg kronoloških povzetkov so publikaciji dodani še literarni prispevki naših članov

in pripoved o Srebrnokrilcu. To ljudsko pripoved nam je predstavil gospod France Malešič že v letu 2006. V letošnjem letu smo imeli priložnost, da to povest tudi zapišemo, kajti skrivnostni bajeslovni črni kozel s srebrnimi krili je domoval ravno v rutarških gorah. Z objavo smo želeli, da bi to stoletja staro pripoved poznali prav vsi in da bi se ohranila tudi za naše prihodnje rodove, kajti sporočila starih pripovedi so brezčasna in večno veljavna. Po končani slovesnosti je sledil še ogled fotografske razstave. Razstava je prikazovala tematsko dejavnost društva vse od izletov, delovnih akcij, tekmovanj in pomembnih dogodkov. Največ fotografij, ki smo jih predstavili na razstavi je v društveni arhiv prispeval pokojni Srečko Kozelj. Prijetno druženje smo ob zakuski zaključili v poznih večernih urah.

Poleg slavnostne akademije smo se 9. avgusta 2009 spomnili tudi vseh tistih, ki so izgubili življenje v gorah. Mašo za vse ponesrečene in pokojne planince je pri Finžgarjevi kapeli v Jasenjah daroval gospod dr. Janez Gril.

Praznovanje jubileja smo začeli z vzponom na Olimp, zaključili pa 20. septembra s pohodom na Murnovc (1866m), domači vrh v Karavankah..

Ostati in obstati 60 let je dragocenost, v katero je vtakano veliko prostega časa, prostovoljnega dela, idej in načrtov. Ob vsem tem si želimo, da bi še naprej z veseljem hodili po sledih rutarških planincev in ohranjali tradicijo planinstva v Rutah in Srednjemu Vrhu. Takrat ko odkriješ, da so lepota, narava in neizbrisna doživetja dana tudi tebi, spoznaš kako čudoviti so lahko občutki sreče in zadovoljstva tudi med drobnimi stvarmi.

Oti Mertelj

POŠTENA MEJA JE TISTA, KI JE NI

Planinsko društvo Ribnica je 20. septembra na idilični Pokljuki organiziralo 12. srečanje s Tržačani oz. drugo po padcu meja. Ribničani in Tržačani se srečujejo zdaj tu, zdaj na Tržaškem, prvič pa se je srečanje na slovenski strani premaknilo prav v osrčje Julijskih Alp.

V imenu društva Prijatelji srede iz Trsta je vse pozdravil Paolo Raseni, za uvod pa prebral pesem Brkinke Slavke Cetin 'Zaprta nepravična meja', kjer opisuje težke trenutke za ljudi na obeh strani meje. Bili so časi strahu, pomanjkanja, »toda prišel je svetel dan zgodovine, 21. 12. 2007, ko je majhna država Slovenija z vstopom v schengensko območje postala celota, meja je samo še na zemljevidu, brez meja, prosta cesta ostala je odprta, postala je Evropa«. V Bazovici živeča Brkinca zaključuje: »Še se

bomo borili, za spodobno življenje, da združeni v Evropi bi v miru živeli, da dogodki se ne bi nikoli več ponovili, ampak na mejo, na pošteno mejo ne bomo nikoli pozabili.« In Raseni je le še dodal: »Poštena meja je tista, ki je ni.« Raseni je tudi izrazil že večkrat povedano željo, da bi se vsako slovensko planinsko društvo enkrat letno podalo na pohod na Tržaško, da bi rojaki in pokrajina tako ohranjali stik in medsebojno povezanost. Na Pokljuki se nas je zbralo skupaj 44 prijateljev planincev, med njimi tudi 90-letni Silvano Stefinlongo, ki je po vitalnosti prekašal marsikaterega izmed nas.

Vodja srečanja in pohoda Marjana Rozman je skupaj z gostiteljema na čudoviti Uskovnici Vero Stojanovič in Vojkom Cigojem vse prav skrbno pripravila. Enotni smo si bili, da je srečanje več kot uspelo, kar je bilo čutiti v odličnem vzdušju, dobri volji in pesmih, ki so nas prevevale. Druženje s prijatelji v objemu gora je nekaj kar nas bo še dolgo spremljalo. Morda vse do naslednjega srečanja, tretjega po padcu meja, ki bo drugo leto v gosteh pri Tržačanih. Projekt je sofinancirala Občina Ribnica.

Zdenka Mihelič

Z ZNANIMI RIBNIČANI NA POT

Na Vinicah smo spoznali življenje in delo dr. Ivana Prijatelja. Predstavila nam ga je Majda Ilc Hussein

Planinsko društvo Ribnica in Turistično informacijski center Ribnica sta v soboto, 24. oktobra, organizirala tradicionalni kulturno-rekreacijski pohod. Če so se lansko leto odpravili k Sveti Ani in Grmadi ter jim je ob 500-letnici rojstva Primoža Trubarja družbo delal sam Trubar, jih je letos pot vodila na razgibana Slemena, ki slovijo po čudovitih razgledih. Na poti so se srečali in spoznali z dr. Ivanom Prijateljem, dr. Francem Jakličem in dr. Janezom Evengelistom Krekom.

Namen tega kulturno-rekreacijskega pohoda je obuditi in približati Ribničane, ki so se tu rodili ali delovali, vsi pa s svojim delovanjem veliko naredili za našo Dolino, ponesli njeno ime v svet in nas naredili še bolj prepoznavne. Mednje prav gotovo sodijo literarni zgodovinar in prevajalec dr. Ivan Prijatelj, doma z Vinic, dr. Franc Jaklič, slemenski duhovnik in nabožni pisatelj, ter poslanec, pobudnik združenega in

delavskega gibanja ter borec za slovenstvo v Avstro-ogrski monarhiji dr. Janez Evangelist Krek. Vse tri znamenite može so udeleženci, skupaj jih je bilo 14, spoznali ob poti, ki so jo pod vodstvom Janeza Cente ubrali iz Ribnice preko poljskih poti do Brež in pod Jurjevico do Vinic, mimo Starega gradu pri Zapotoku ter preko Sinovice in Hudega konca do Slemen. Može so zelo lepo predstavili slavistka Majda Ilc Hussein, ki je diplomirala na temo dr. Ivan Prijatelj, vodja TIC Ribnica in ena izmed gonilnih sil projekta Helena Vičič ter Metod Jaklič, nečak dr. Franca Jakliča. Pohod so zaključili v Andolu pri Jakličevih s kostanjevim piknikom, toplim čajem in ogledom suhorbarske delavnice, kjer je Metod Jaklič z veseljem pokazal, kako se delajo oboda. Med udeleženci je bilo namreč veliko takih, ki tega niso videli še nikoli. Kljub temu da vreme ni bilo idealno, ampak je bil to tudi sprehod med kapljicami, pa so bili vsi udeleženci zadovoljni in veseli, da so spoznali delček Ribnice in njenih ljudi še na drugačen način. Ljudje iz preteklosti, čeprav so pisali zgodovino te doline in krajev, prehitro izginjajo iz našega spomina. Zato je ideja organizatorjev pričujočega dogodka več kot za pozdraviti. Saj če ne bomo poznali zgodovine tudi prihodnosti ne bomo znali graditi in je ne spoštovati. Drugo leto bo kulturno-rekreacijski pohod v soboto, 23. oktobra, točno na občinski praznik, zato že sedaj povabljeni vsi mladi in starejši, otroci, starši, učenci in dijaki, torej vsi, ki ste ponosni na Ribnico in njene ljudi.

Projekt je sofinancirala Občina Ribnica.

Tekst in foto:
Zdenka Mihelič

Odkar je pred tremi leti prevzela načelniško funkcijo planinskih vodnikov Koroške Andreja Barl, se je sodelovanje in povezanost med planinskimi vodniki društev, ki delujejo v okviru MDO Koroške, močno okrepila. Ne le, da enotno načrtujejo svoje akcije in usklajujejo programe pohodov za svoja društva, temveč tudi enotno načrtujejo usposabljanja vodnikov v Koroški regiji. Tako so v mesecu februarju izvedli snežno izpopolnjevanje v dveh skupinah na Grohatu pod Raduho (skupaj je izpopolnjevalni tečaj opravilo 43 vodnikov iz 18 PD) in v mesecu maju še kopno izpopolnjevanje za 32 vodnikov iz 14 PD. Izpopolnjevalni tečaj je bil na Naravskih Ledinah pod Uršljo goro pod vodstvom instruktora Ivana Cigaleta. Koroška premora kar 16 instruktorjev in predavateljev za vodniška usposabljanja, zato lahko v lastni režiji izpeljejo tudi izpopolnjevanja, ki so bistveno cenejša od tistih, ki jih pripravljajo pod okriljem Planinske zveze Slovenije. Takšno prakso nameravajo nadaljevati tudi odslej, saj so ugotovili, da posamezna društva težko zagotovijo toliko denarja, kot jih zahtevajo načrtovalci in organizatorji izpopolnjevanj v okviru PZS.

Pred kratkim so se planinski vodniki ponovno dobili na tradicionalnem prednovoletnem srečanju, ki je bilo tokrat v Lukovem domu na Kopah. Srečanja so se udeležili domala vsi aktivni vodniki, poleg tega pa so bili na prireditvi prisotni tudi številni gostje.

Med njimi je bil tudi načelnik VK PZS Boris Madon, predsednik meddruštvenega odbora PZS Koroške Drago Horjak, predstavnik GRS iz Prevalj Oto Čegovnik in predstavnik GRS iz Maribora. V uvodnem delu je domači vodnik Ivan Hartman predstavil pohode, ki jih je organiziralo PD Slovenj Gradec v italijanske Dolomite, nato pa je planinska vodnica in alpinistka Veronika Viltušnik predstavila nekaj svojih pesmi, namenjenih spominu nedavno preminulega alpinista Franca Oderlapa in Tomaža Humarja, s katerima je skupaj preplezala kar nekaj plezalnih smeri. Letos so prvič podelili tudi priznanja planinskim vodnikom z najdaljšim vodniškim stažem, nato pa so se še nekaj časa družili v prijetnih prostorih Lukovega doma. Vsem vodnikom so razdelili tudi lepo oblikovan program pohodov in izletov planinskih društev Koroške, ki bo koristno napotilo vsem planincem, ki se v svojih društvih udeležujejo organiziranih pohodov v domače in tuje gore.

Andreja Barl je predstavila tudi načrt vzgoje in izobraževanja za leto 2010. Tako na Koroškem v prihodnjem letu načrtujejo že v mesecu februarju snežno izpopolnjevanje za vodnike D in G kategorije in v mesecu maju kopno izpopolnjevanje za vodnike A in B kategorije.

Mirko Tovšak

NOVEMBRSKA SEJA MEDDRUŠTE- VNEGA ODBORA PD ZA KOROŠKO

Člani Meddruštvenega odbora PD za Koroško so se sestali na svoji 4. redni seji v sejni sobi hotela Vabo v Slovenj Gradcu. Seje so se udeležili vsi člani, žal pa je udeležbo na seji opravičil podpredsednik PZS Uroš Vidovič, ki naj bi poročal o tematiki, ki bo obravnavana na 17. seji Upravnega odbora PZS.

Najprej so se seznanili z zapisnikom prejšnje seje in nanj ni bilo pripomb. Razvnela pa se je živahna razprava o problemih, ki so nastali ob delu koroških markacistov pri izvajanju del za ohranjanje naravnega habitata na Uršlji gori. To akcijo je sicer organiziral Zavod za gozdove, v njej pa naj bi sodelovali tudi markacisti s Koroške, še posebej pa markacisti območnega planinskega društva Prevalje. Zaradi nesporazuma med predsednikom odbora koroških markacistov in predsednikom društva PD Prevalje g. Mercem je ta sodelovanje pri tej akciji odklonil, češ da samo on lahko določa, katerih akcij se bodo njihovi markacisti lotevali. Na seji MDO-ja so bili vsi nesporazumi odpravljeni in dogovorjeno je bilo, da bodo koroški markacisti pod vodstvom Romana Močnika še vnaprej delovali usklajeno in enotno ter pomagali pri večjih delovnih akcijah, ki se bodo izvajale na njihovem območju. Te akcije pa morajo biti predhodno usklajene in dogovorjene na nivoju MDO-ja.

V nadaljevanju seje so spregovorili o oblikovanju ostalih delovnih teles meddruštvenega odbora. Že sedaj dobro in usklajeno deluje vodniški odbor, odbor za vzdrževanje in označevanje planinskih poti, mladinski odbor, odbor za koroško planinsko pot in odbor za varstvo narave - gorska straža. Umestno bi bilo še imenovati odbor za priznanja, saj bi bilo prav, da bi vse predloge planinskih priznanj pred predložitvijo PZS obravnaval še takšen odbor. V skladu z nedavno sprejetim pravilnikom o delovanju MDO-ja so na seji imenovali tudi pod-

predsednika, ki bo v času odsotnosti tudi nadomeščal predsednika Horjaka.

O gradivu za 17. sejo UO PZS, ki ga je prejel član UO PZS Horjak Drago, je poročal predsednik sam. Prisotni so se posebej zadržali pri obravnavi sestave in pristojnostih predsedstva PZS. Predsednika Horjaka so zadržali, da zahteva na seji UO odgovore na vprašanja, kdo vse sestavlja predsedstvo PZS, za katera področja so posamezni člani zadolženi in kaj so na teh področjih do sedaj tudi storili. Še posebej so bili kritični do podvajanja zbiranja informacij o lastništvu zemljišč PZS. Ti podatki so se menda zbirali po različnih kanalih in sedaj sploh niso usklajeni. Predlagali so tudi, da naj bi se predvsem tista stavbna zemljišča, na katerih stojijo planinski domovi, ki so v upravljanju posameznih društev skupaj s funkcionalnimi deli prenesla na matična planinska društva, saj sicer ta ne morejo pridobiti ustreznih soglasij za večja vzdrževalna in obnovitvena dela. Prav tako bi bilo prav, da se brezplačno prenesejo na matična PD tista zemljišča in parcele PZS, kjer urejajo planinske poti ta društva, saj imajo samo ta tudi vpogled, kje se zemljišča nahajajo in kaj se na teh zemljiščih dogaja. Glede nepodpisanega dopisa o odstitvi dosedanjega glavnega tajnika PZS zaradi večjega števila nepravilnosti pri njegovem delu pa so člani smatrali, da se takšnih občutljivih zadev ni mogoče lotevati z obtožbami, ki so napisane na listu papirja, ne da bi vedeli, kdo je takšne obtožbe napisal. Marsikaj je res narobe v delovanju PZS, vendar je treba vse takšne nepravilnosti dokumentirati in dokazati, nekdo pa mora te dokaze tudi zbrati in s svojim podpisom jamčiti, da so resnične.

V nadaljevanju seje so se člani dogovorili tudi o datumu njihove vsakoletne prireditve Srečanje koroških planincev, nosilca te prireditve pa še niso določili, ker bo o tem tekla razprava na naslednji seji MDO-ja, ki naj bi bil še pred novim letom.

Mirko Tovšak

1. PLANINSKA ŠOLA MERCATOR

Ideja za 1. Planinsko šolo Mercator je nastala kmalu po ustanovitvi Planinskega društva Mercator v letu 2007 in zorela v lanskem in letošnjem letu. Po uspešni izvedbi številnih pohodov z množično udeležbo se je pokazala potreba po nadgradnji in sami organizaciji planinske šole. Veliko število ljudi se je na omenjenih pohodih prvič podalo v gore, zato je šlo razmišljanje vodstva planinskega društva v smeri, kako ljudem predstaviti pravilno pot do hribov. To planinska šola oziroma njena organizacija ter izvedba prav gotovo prinaša. Možnost udeležbe na planinski šoli so imeli vsi

zaposleni v Poslovnem sistemu Mercator in ne samo člani planinskega društva.

Planinsko društvo je tako v okviru projekta Promocija zdravja v Mercatorju organiziralo in izvedlo 1. Planinsko šolo Mercator 2009. Potekala je od 6. do 8. novembra v Valvasorjevem domu pod Stolom in njegovi okolici. Vreme nam žal ni bilo najbolj naklonjeno, kar je poleg boleznih poglavitni razlog manjše udeležbe od pričakovane. Udeleženci planinske šole so se na predavanjih in pohodih seznanili s številnimi zanimivimi temami, ki se marsikomu morda sploh ne zdijo potrebne (konec koncev hoditi zna vsak), vendar so nas predavatelji kmalu prepričali v nasprotno. Vsak planinec,

naj si bo še tako izkušen, je izvedel marsikaj novega. Med predavatelji morda lahko izpostavimo predsednika Gorske reševalne zveze Slovenije, Mira Pogačarja ter zdravnika in gorskega reševalca dr. Andreja Kunstlja. Pri izvedbi šole pa sta nam pomagala inštruktorja planinske šole, ter vodniki PZS iz planinskega društva. Glede na številne pozitivne odzive smo se odločili, da v prihodnjem letu planinsko šolo ponovno izvedemo. Na koncu bi se radi osebju Valvasorjevega doma, kjer se odlično poskrbeli za nas, organizatorjem in predavateljem ter nenazadnje samim udeležencem!

Andrej Gazvoda

OSTALO

SLOVENSKA PLANINSKA LITERATURA

Spoštovani gospodje predsedniki slovenskih planinskih društev in sekcij!

Vljudno Vas prosim, da pošljete do 1. februarja 2010 direktno na moj naslov vse vaše publikacije, ki ste jih izdali v letu 2009, da jih bom lahko uvrstil v seznam slovenske planinske literature, ki ga pripravljam za objavo v PV in Obvestilih PZS. S tem bomo dosegli, da bo seznam bolj popoln.

Obenem Vas prosim, če se lahko v vašem odboru dogovorite z nekom, ki bo poskrbel in mi pošiljal sproti vso vašo literaturo tudi v prihodnjih letih, da mi ne bo potrebno vsako leto telefonirati k vsem 260 društvom in sekcijam.

Ker mi je bilo v zadnjih 15 letih dano užiti veliko lepega v slovenskih planinah in med Slovenci, ki ljubijo naš gorski svet, se želim oddolžiti z novo akcijo. V tem času sem izdal:

1. *Glej, kako lep je ta naš svet*, foto monografija s 73 slavnostnimi govori na mojih razstavah (29.-eur)
2. *Gore in spomini ostajajo*, foto monografija z mojimi spomini (20.-eur)
3. *Gorko cvetje*, stenski koledar za 2010 (5.-eur)
4. *Razglednica Pogled na Slovenske Alpe s Šmarne gore* od Triglava do Velke planine in fotografija 120 cm v okvirju (100.-eur)
5. 600 razglednic naravne in kulturne dediščine spoti po Sloveniji

Ker sem lahko postavil že prek 400 razstav svojih fotografij in tudi 10 razstav svojih 600 različnih razglednic, bom v prihodnjem letu pripravil tudi razstavo vseh aktualnih razglednic, ki so trenutno v prodaji v planinskih kočah in pri vseh planinskih društvih. Prosim, če mi pošljete vse vaše razglednice prav tako do 1. februarja 2010.

Hvala Vam!

Ciril VELKOVRH, univ. dipl. mat.
Ziherlova c. 10 / VI, 1000 Ljubljana
tel. št. (040) 258 992,
e-pošta: ciril.velkovrh@siol.net

JURIJ KOCBEK

(10. 2. 1949 - 11. 11. 2009)

Z Jurijem Kocbekom sem se prvič srečal literarno, v prozi pesnika in pisatelja Edvarda Kocbeka, ko je opisoval lastnosti svojih dveh sinov, takrat še otrok: Jureta kot nagnjenega k risbi in Matjaža k besedi. Sta pa oba poskusila tudi nasprotno stran, le da je Jure - kot je rekel - svoje pesmi sežgal, Matjaž pa je ob pesmih postal še slikar. »Lepo in težko je biti sin Edvarda Kocbeka«, sem nekoč zapisal. Jure je bil resnično umetniški fotograf, a se je tudi pri izboru naših prozaičnih fotografij vedno potrudil. Takrat je že delal za nas - Planinsko zvezo. Do njega sem prišel skozi tiskarno, ko sem iskal oblikovalca za koledar. Kakih petnajst let je bil vsaj eden od koledarjev njegov, največkrat pa oba. Všeč mi je bil njegov asketski slog, kot pri knjigah, ki jim je ustvaril zunanost. Uspevalo mu je skomponirati vsako leto drugačno, čeprav neponovljivo podobo koledarja, posrečeno »skladbo« poslovne, informativne in predvsem likovne vsebine. Mimogrede je za »lepa hvala« naredil še celostno podobo za prvo Mednarodno leto gora, za Slovenski alpinistični klub, za Alpinistični odsek Kamnik, znak himalajske odprave Daulagiri '98, dva letnika Planinskega vestnika, pesniško zbirko Beli vrhovi in še kaj - a ker je bilo zastonj, pač ni zabeleženo s pogodbami,

dobavnicami in računi.

Naneslo je, da je bilo njegovo zadnje delo koledar za leto 2010 - »Zato pa le pojdimo v gore, ...« Prav pri zadnjih korekturah barvnih odtisov mi je potožil, da se mi še sanja ne, v kakšnih težavah je. Naslednji dan je šel koledar v tisk, Jure pa v bolnico, iz katere je prišel domov le še umreti. To se je zgodilo, ko sem bil v Himalaji, in zanj sem izvedel, ko sem prvi dan doma prelistaval stare časopise, kaj se je med tem zgodilo brez mene. Veliko se je in na nič ne bi mogel vplivati, tudi na Juretovo življenje ne. Velikokrat sem bil pri njem na Valvasorjevi. Vedno je samo delal, nikoli kar sedel. Žal mi je za njim.

Tone Škarja

TOMAŽ HUMAR

(18. 2. 1969 - 10. 11. 2009)

Tomaž Humar je bil in bo še dolgo najbolj svetovno znan slovenski alpinist. Kljub zlatemu cepinu za prvenstveni vzpon v Ama Dablamu skupaj z Vanjo Furlanom že leta 1996 mu je to uspelo z neposrednim prenosom po svetovnem spletu (internet) plezanja v južni steni Daulagirija leta 1999. Od takrat so ga povsod spremljale oči in kamer medijev, pa ne le alpinističnih. Začel je v Kamniku leta 1987 in se hitro izkazal za dobrega in predvsem drznega plezalca. V območje himalajskih odprav je zajadral leta 1994, ko je PZS (KOTG) plačala Belakovi komercialni odpravi na Ganeš 5 (6986 m) udeležbo njega in Grega Kresala. Prav tako sta bila z Jankom Oprešnikom izbrana v opravo PZS Anapurna 1995 (prvo smučanje z vrha bratov Karničar), da bi preplezala prvenstveno smer po njenem severozahodnem razu. Zaradi bolezni partnerja je nazadnje s podporo šerpe do zadnjega tabora po klasični smeri sam dosegel vrh Anapurne (8091 m), kar je sploh njegov največji višinski dosežek v gorah. S polnim financiranjem s strani PZS je spomladi 1996 z Vanjo Furlanom preplezal novo smer v SZ steni Ama Dablama (6856 m), za kar sta bila v Franciji nagrajena z »Zlatim cepinom«. Jeseni istega leta je kot član odprave PZS v zahodni Nepal sam dosegel še nepreplezani vrh Bobaje (6808 m). Leta 1997 je PZS financirala odpravo njega in Janeza Jegliča v zahodno steno Nuptseja (zahodna kota 7742 m), medtem ko je sam skozi svoje društvo - pozneje podjetje Tretje oko - hkrati organiziral komercialno odpravo na vzhodni Lohuče (6119 m, prvenstvena smer) in Pumori (7165 m) ter spremljajoči trekking. Zaradi finančnih nesoglasij je kmalu potem, čeprav načelnik, zapustil AO Kamnik, leta 1999 pa zaradi neprispeljka 10.000 dolarjev za Daulagiri tudi PZS, oboje le fizično, ne pa tudi formalno, saj je organizacijo potreboval za kategorizacijo vrhunskega športnika in posledično zaposlitev pri

Carinski upravi, kjer je bil ves čas. Na njegovo prošnjo je PZS (KOTG) za Daulagiri stopila v stik z enim od glavnih sponzorjev, pa je odslovil, »da se pogovarjajo direktno le z njim.« Ob izvedbi in obsegu odprave je postalo jasno, da spornih deset dolarških tisočakov ne bi pomenilo nič, morda le dodatek žepnini. Neposredni prenos njegovega vzpona po južni steni Daulagirija po internetu mu je prinesel svetovno slavo in dovolj novih poslovnih možnosti za nadaljevanje kariere. Kot so druge športne zveze vesele uspeha kakega svojega zvezdnika, čeprav vam same finančno ne

morejo več slediti, tako je bila tudi PZS ves čas ponosna na njegova dejanja, mu dajala priznanja in ga zanje predlagala tudi državi. Brez resnično polne podpore pri njegovih prvih petih himalajskih odpravah tudi poznejših uspehov ne bi bilo. Res pa je, da je stroka imela zaradi skrajno tveganega načina njegovega alpinizma manjše zadržke, medtem, ko je prav to izrazito privabljalo medije in posledično sponzorje.

Po poškodbi in zdravljenju je tako priplezal še na Šišo Pangmo, Baruntse, Cholatse in nazadnje (2007) sam po južni strani in vzhodnem grebenu na vzhodni vrh Anapurne (8047 m). Morda sta dva medijsko zelo odmevna poskusa na Nanga Parbat vplivala, da je že za Anapurno 2007 vzel za sprems-

tvo le zdravnico in šerpo, za Langtang Lirung leta 2009 pa sploh samo še šerpo. Ali ga je breme, ki si ga je in se mu je naložilo skozi najodmevnejše obdobje že preveč bremenilo, ali je bil vzrok kje drugje, verjetno še ne bomo kmalu vedeli. Dejstvo je, da je bil svojevrsten pojav v slovenskem alpinizmu, ki je ob sebi prinesel slavo tudi Sloveniji, prav tako pa je tudi res, da bi ob nekoliko drugačnem ravnanju še lahko veliko doživel in mi vsi z njim. Zasluži si, da še dolgo ostane v spominu naroda.

Tone Škarja

TOMAŽU HUMARJU

Gore imajo ga še vedno rade,
z ljubeznijo ga vabijo v objeme.
Čeprav so brez občutkov, hladne, neme,
moči mu dajejo, veselja, nade.

Ko mislil že je, da je vse končano,
da gore gledal spet bo le 'z doline,
preparal mu srce je krik 'z divjine,
kar mnogim ni, bilo je njemu dano.

Tako smo majhni, skromni sredi sveta,
vendar nekoga imamo na planetu,
ki je vzor vsem ostalem svetu.

Je kar številčna naša gorska četa,
vendar velika bi bila blamaža,
če v njej ne prepoznali bi Tomaža.

Zdenko Čemažar

Pesem je bila napisana v ponedeljek, 9. novembra letos, ko smo jaz in precej Slovencev bili prepričani, da se bo Tomaž Humar spet uspešno vrnil s himalajske gore Langtang Lirung. Žal se to ni zgodilo.

Obvestila Planinske zveze Slovenije

STROKOVNA SLUŽBA PZS:

generalni sekretar:

Telefon:

FAX:

E-pošta:

E-naslov PZS:

Spletna stran PZS:

Danilo M. SBRIZAJ

01/43-45-682

01/43-45-691

generalni.sekretar@pzs.si

planinska-zveza@pzs.si

<http://www.pzs.si>

TELEFONSKE ŠTEVILKE STROKOVNE SLUŽBE PZS:

Tajništvo	43-45-680	Računovodja PZS	43-45-692
GK, KPP	43-45-682	Računovodstvo, PV	43-45-687
Planinska založba	43-45-684	Blagajna, KGP	43-45-688
MK, VK, KUP	43-45-689	KA, KOTG, KŠP, KVGN, KTK	43-45-686
Koledar, Obvestila PZS	43-45-690		

URADNE URE:

STROKOVNA SLUŽBA PZS:

ponedeljek od 8. do 14. ure

sreda od 8. do 15. ure

petek od 8. do 14. ure

PLANINSKA ZALOŽBA:

ponedeljek od 8. do 17. ure

sreda od 8. do 15. ure

petek od 8. do 14. ure

ODMOR ZA MALICO: od 10.30 do 11.00 ure.

Torek in četrtek sta namenjena predvsem strokovnemu delu, ki ga morajo opraviti delavci strokovne službe v določenih rokih. Prosimo, da navedeno upoštevate!

OBVESTILA PZS izhajajo enkrat mesečno.

IZDAJATELJ: PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE, Dvoržakova 9, p. p. 214, 1001 Ljubljana
UREDNIŠKI ODBOR: Tone ŠKARJA (odgovorni urednik), Hedvika PETKOVŠEK (tehnična urednica)
To številko pripravila in uredila Maja Rode
ter člani: Jože MELANŠEK, Emil PEVEC in Vesna LENART
TISK: TISKARNA RAVNIKAR, Marko Ravnikar, s.p., Kajuhova 2 A, 1230 Domžale
NAKLADA: 680 izvodov brezplačno, december 2009

Za dodatne informacije smo dosegljivi na telefonski številki: 01/ 4345 690. Pišete nam lahko na naslov Planinska zveza Slovenije, Dvoržakova 9, p. p. 214, 1001 Ljubljana (fax: 01/ 4345 691); e-pošta: planinska-zveza@pzs.si ali hedvika@pzs.si / maja@pzs.si Zaželeno je, da prispevke napisane z računalnikom, pošljete na naslov elektronske pošte ali na naslov PZS na CD ali disketi. Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja prispevkov. Prispevki niso honorirani. Uredništvo sprejema prispevke do zadnjega dne v mesecu za naslednji mesec.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancirata Ministrstvo za šolstvo in šport in Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

UVODNIK

Vsakič, ko slišim omembo veselega decembra, nakupovanja daril, novoletnih želja... pomislim, da to sploh ne bi smelo biti bistvo zadnjega meseca v letu. December je sam po sebi mesec, ko pričakujemo sneg, turno smučanje... Je mesec uživanja in veselja, ampak ne zaradi daril. Cel svet se konec leta umiri, kot bi hotel povedati: '...uživaj, sprosti se, pojdi na sprehod brez skrbi, brez misli na darila, obveznosti...' in koliko ljudi dejansko uživa? Ženske, ki hitijo iz ene v drugo trgovino, zagotovo ne. Uživajo otroci, ki se kepajo in komaj čakajo, da bo konec šole, da se začnejo počitnice in bodo lahko lenarili. Uživajo tudi turni smučarji, ki drvijo po strminah navzdol, ne da bi mislili na kaj drugega, razen na ritem levih in desnih zavojev. Uživajo tudi planinci, ki naredijo začetno gaz na vrh gore, kjer jim megla skrije pogled na mesta in obveznosti.

Uredništvo Mladinske priloge Obvestil PZS vam v novem letu želi čim več tega pristnega uživanja v velikih in malih stvareh.

Vesna Lenart

NOVOLETNA ČESTITIKA

Leto je naokoli. Spet so pred vrati zima, pomlad, poletje in jesen. Za hip se zazdi, da ni minil niti trenutek. Da smo še vedno prikovani v 09, 08, morda celo 92 ali še prej. A glej, v srcu so spomini, na obrazu gube od skrbi, v glavi pa palete idej, ki kanijo narisati prihodnost. Kdo ve, katere so močnejše. Kdo ve, kaj prinašajo novi štirje obrazi prihajajočega leta. Morda spomladansko romanco, poletno vročico, jesensko turobnost ali pač le zimsko spanje. Kakorkoli, dan je vaš, visoke lepote, gorski očaki in alpski veljaki pa se vseskoz nemo spogledujejo z vami. To je to. Bolj kot tako vam ne morejo namigniti. Naj bo 2010 pod objemom gora.

Uroš Kuzman,
predsednik Mladinske komisije PZS

NEKAJ MEDNARODNIH...

Leto se počasi bliža koncu... Ma, kaj počasi! ☺ Meni se zdi, da dnevi, tedni in meseci kar letijo. Sicer sem vesela vsakega novega dne, a da čas tako hitro drvi... Uh! No, dragi prijatelji, z veseljem delim novice, mamljiva povabila in razna zanimiva poročila z mednarodnega področja. Pridite kdaj zraven, na mednarodnih taborih in drugih aktivnostih je lušno, da je kaj. Želim vam lepe decembrske dni, doživete božične praznike, ter pripravljen skok v novo leto. Želja bo veliko, zase pa si obdržite tisto ta pravo, smelo in najlepšo. Srečno, prijatelji!

Sledi nekaj novičk Eurodeska, na koncu pa še vtisi z romunskega in ruskega plezalnega tabora.

➤ AKTUALNI RAZPISI ZA MLADINSKE DELAVCE, MLADINSKE ORGANIZACIJE IN ŠOLE; Eurodesk:

- Razpis za program Daphne III, http://ec.europa.eu/justice_home/funding/daphne3/funding_daphne3_en.htm. Rok za prijavo je 17. december 2009.

- Razpis za program za preventivo in informacije na področju drog, http://ec.europa.eu/justice_home/funding/rights/funding_rights_en.htm. Rok za prijavo je 17. december 2009.

- Razpis za noč raziskovalcev (Akcija Marie Curie), http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.PeopleDetailsCallPage&call_id=249. Rok za prijavo je 13. januar 2010.

- Nagrada Evropska podjetniška regija, <http://www.cor.europa.eu/pages/EventTemplate.aspx?view=folder&id=70bb0a02-28f3-404c-8ed7-667804bf6f9e&sm=70bb0a02-28f3-404c-8ed7-667804bf6f9e>. Rok za prijavo je 15. januar 2010.

- Razpis za evropsko prestolnico mladih 2012, http://www.youthforum.org/fr/system/files/yfj_public/courier/2009october/0783-09_Call_EYC%202012_final.doc. Rok za prijavo je 25. januar 2010.

- Nagrada za zeleno prestolnico Evrope, http://ec.europa.eu/environment/europ_eangreencapital/how_to_submenu/guidelines.html. Rok za prijavo je 1. februar 2010.

- Mednarodni študijski program za strokovne delavce za pomoč mladini in socialno delo, <http://www.agj.de/>. Rok za prijavo je 15. februar 2009.

➤ RAZPISI ZA MLADE:

- Natečaj za mladega podjetnika leta YA-YE (pod 40 let), <http://www.ja-ye.org/Main/Default.aspx?Template=TPProjects.ascx&phContent=ProjectShow.ascx&CatID=212&LngID=0&ArtID=1576>. Rok za prijavo je 8. december 2009.

- Video natečaj "Youth producing change" (manj od 19 let), <http://www.hrw.org/en/iff/youth-producing-change/call-for-submissions>. Rok za prijavo je 10. december 2010.

- 8. evropski natečaj za oblikovalce Argus (pod 28 let), <http://www.argusauto.com/trophees>. Rok za prijavo je 11. december 2009.

- Natečaj STA Ljubljana "Naj fotka s potovanja", <http://www.staljubljana.com/sta/fotofacebook/pogoji>. Rok za prijavo je 13. december 2009.

- Program štipendiranja za plesalce in koreografe Danceweb 2010, <http://www.jardindeurope.eu/index.php?id=11>. Rok za prijavo je 15. december 2009.

- Akcija Marie Curie: Začetno usposabljanje raziskovalcev, <http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.c>

[fm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=247](http://www.cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=247). Rok za prijavo je 22. december 2009.

- Natečaj za najboljši esej za rojene v letu 1989, <http://www.ebrd.com/bornin89/>. Rok za prijavo je 31. december 2009.

➤ UPORABNI EVROPSKI SPLETNI VIRI.

Sosednje partnerske države - baza projektov dobre prakse. Ta baza podatkov pomaga mladinskim delavcem in voditeljem predstaviti uspešne projekte v okviru programa Mladi v akciji, znotraj akcij 2 in 3.1. Gre za projekte, ki so potekali med partnerskimi in sosednjimi državami. http://www.salto-youth.net/NPC_good_practise_projects

Kampanja The Tasty Bunch: »Pojej, popij, zmigaj se«. Če želite biti aktivni in zdravi, vam lahko pri tem pomaga spletna stran The Tasty Bunch! Če niste prepričani, kaj je zdravo jesti ali morate biti na to opomnjeni, vam lahko liki s spletne strani Tasty Bunch pomagajo pri pametni izbiri. Na strani lahko igrate spletne igre in se potegujete za različne nagrade. <http://ec.europa.eu/agriculture/tasty-bunch>

Poročilo o kampanji za mlade "Vsi drugačni, vsi enakopravni!"

Svet Evrope je izdal končno poročilo o evropski kampanji za mlade Vsi drugačni, vsi enakopravni, s poudarkom na raznolikosti, človekovih pravicah in participaciji. Kampanja se je odvijala od 2006 do 2007. http://www.coe.int/t/dg4/youth/Sources/Resources/Publications/ADAE_final_en.pdf

➤ PLEZANJE IN PLANINARJENJE V NACIONALNEM PARKU SOTESKE BICAZ (GYS camp) - kratki vtisi:

- Datum: 15. - 23. 8. 2009.
- Kraj: Narodni park soteske Bizac v Vzhodnih Karpatih.
- Udeleženci (skupaj 18): 2 iz Grčije, 10 iz Južne Koreje, 1 iz Italije in 5 iz Romunije.

➤ PLEZANJE BREZ MEJA »Festival Evropa - Azija« (GYS camp) - kratki vtisi:

- Datum: 20. 7. - 3. 8. 2009.
- Kraj: Južna Rusija, zahodni Kavkaz (ob Črnem morju), stene v okolici vasi Guamka, gora Fish.
- Udeleženci (skupaj 29, starost od 18 - 25): 2 iz Švice, 27 iz Rusije. Od teh je bilo 9 začetnikov, 10 plezalcev srednjih zahtevnosti, 10 pa višje ravni.

Predsednica YC UIAA Anne Arran, tudi sama odlična plezalka, se je tudi udeležila tabora.

Veliko dobre volje, varnih korakov po zasneženih vrhah, neskončnih razgledov, iskrenih nasmehov, iskric v očeh, ter... 'mejte se radi! ☺

Zdenka Mihelič

UTRINKI Z ZBORA MLADISNKIH ODSEKOV

Že vrsto let se predstavniki mladinskih odsekov (MO) planinskih društev jeseni zbirajo na Igu in tudi letošnji Zbor MO, ki se ga je udeležilo 88 predstavnikov iz štiridesetih MO iz vse Slovenije, je 14. novembra potekal prav tam.

Pred zborom je Mladinska komisija pri PZS (MK) pripravila okroglo mizo z naslovom »Mladi planinec - 40 let. Kako naprej?« To množično akcijo, kjer osnovnošolci tekmujejo za bronasti, srebrni in zlati znak mladega planinca, je MK uvedla že leta 1969. V štirih desetletjih so se razmere korenito spremenile, zato je danes, ko se pojavlja

vedno več izvenšolskih dejavnosti za otroke, planinstvo med mladimi postavljeno na preizkušnjo. Nuša Vanič in Žiga Misjak sta zbranim predstavila novo grafično podobo Dnevnika mladega planinca ter osnovne smernice, po katerih naj bi se prenovljeni program Mladega planinca razlikoval od obstoječega.

Ker nekateri otroci zelo hitro osvojijo zlati znak Mladega planinca, je bistveni del prenove podaljšanje programa. Tako so bili predstavljeni predlogi za stopenjsko razširitev akcije, nekoliko večjo težavnost in pestrost pri osvajanju znakov ter postopno izvajanje planinške šole v okviru akcije. Le na tak način bi se akcija podaljšala za več let in s tem ohranila zanimanje tudi pri mladostnikih.

S prenovo pravilnika Mladega planinca želi MK poskrbeti predvsem za jasnost programa, da se vodniki in mentorji planinskih skupin ne bi soočali z obstoječimi dvoumnostmi. Mladinski odseki so izrazili željo, da bi MK pripravila enotna gradiva, ki bi mentorjem pri podajanju planinskih vsebin olajšala delo. Razpravljalci okrogle mize so v splošnem ugotovili, da je potrebna celostna prenova akcije Mladi planinec in ne le pravilnik oziroma dnevnik, zato mnoga vprašanja še vedno ostajajo odprta.

Na Zbor MO je MK povabila tudi Mladinske voditelje (MV) generacije 2008. Gre za mladostnike, ki so se preteklo leto v Bavšici udeležili seminarja neformalnega izobraževanja mladih, potem pa vse leto izkušnje pridno nabirali v matičnih MO in izobraževanje zaključili z uspešno opravljeno seminarsko nalogo. Tako so novepečeni MV v nalogah analizirali dejavnosti, pri katerih so aktivno sodelovali, in sicer pri pripravi planinskih izletov, poletnih planinskih taborov, zimovanj, bivakiranj in orientacijskih tekmovanj. Nekateri udeleženci so tudi

soorganizirali Planinsko šolo, pripravljali mlade planince na tekmovanje Mladina in gore in celo vodili oz. pomagali pri izvedbi planinskega krožka na osnovni šoli. Namen programa je torej, da se v planinski organizaciji še poveča zavedanje o pomembnosti mladih za razvoj planinstva, saj s pridobljenim znanjem MV delujejo prav na vseh ravneh planinske organizacije. 27 novim MV iz 17 MO sta priznanja podelili nekdanji predsednici MK Maja Mohar in Vanja Kovač.

Zbor na lgu pa ni minil brez presenečenja. Zbranim so MK-jevci premierno predvajali hudomušno planinsko pesem 'Miss Slovenije', ki jo bodo mladi planinci z veseljem prepevali na izletih in v planinskih taborih ... Če ne prej, zagotovo prihodnje leto po izidu zgoščenke MK s planinskimi pesmimi, ki bodo še leta razveseljevale mlada srca.

Sam Zbor MO je ponudil poročila odborov znotraj MK, kjer izmed mnogih akcij, ki jih je v tem letu MK uspešno zaključila, omenimo le nekatere: Mednarodni akciji Srečanje treh dežel in Tedni turne smuke, Seminar družabnosti v gorah, Slovensko planinsko orientacijsko tekmovanje SPOT Pohorje 2009, Seminar orientacije, posvet vodij planinskih taborov, fotografski in video natečaj, izdelava knjižice akcij »MK v letu 2010«, ki so jo predstavniki mladinskih odsekov na zboru tudi prejeli. In seveda, že omenjeni Mladinski voditelj.

Predsednik MK Uroš Kuzman je podal delno finančno poročilo, kjer se je osredotočil na sofinanciranje planinskih programov. MK PZS je v letošnjem letu s strani Fundacije za šport prejela za četrtno manj sredstev, zato je bilo potrebno za sofinanciranje izvajanja Planinske šole in Srečanj mladih planincev poiskati alternativne vire, med drugim iz članarine PZS.

Na Zboru MO je prišlo tudi do kadrovske zamenjave. Dve članici, ki sta zaradi materinstva in nosečnosti podali

odstopni izjavi sta nadomestili Izabel Vadnal (PD Postojna) in Mateja Ožbolt (PD Sežana), ki sta na nadomestnih volitvah bili izvoljeni v Upravni odbor MK PZS.

Pomemben del letošnjega zbora je vsekakor bila obravnava Pravilnika MK PZS. Damjan Omerzu je predstavil spremembe in dopolnitve, za katere MK meni, da so nujne za potrebe kvalitetne pravne podlage delovanja komisije, saj se je v desetih letih, odkar je bil sprejet trenutno veljavni pravilnik, veliko spremenilo. Zbor je spremembe in dopolnitve sprejel, potrditi pa ga mora še UO PZS.

Ob koncu zbora je podpredsednik PZS Uroš Vidovič čestital MK in vsem MO. Prepričan je, da MK sodi v sam evropski vrh sorodnih organizacij, kar je dokazala tudi na Srečanju treh dežel v Goriških Brdih.

Delo z mladimi planinci je zelo pomembno, zato je prav, da se MO udeležujejo vsakoletnega Zbora MO. Tam poleg odločanj o delovanju mladih planincev namreč pride tudi do novih poznanstev in seveda izmenjave znanj in idej, ki so dobrodošle prav vsakemu MO.

Jerca Vranič

Izobraževanje Mladinskih voditeljev:

- Število udeležencev na seminarjih: 56
- Število MV z nazivom: 46 iz 25 MO
- Število pripravnikov: 20

- Posamezni podatki (kje vse že sodelujejo MV):
  - Ustanovljena dva MO
  - 5 načelnikov MO
  - 1 vodja Pokrajinskega odbora MO
  - 4 ekipe z mentorji MV na Planinskih orientacijskih tekmovanjih
  - 3 ekipe z mentorji MV na Mladina in gore
  - 2 Planinski šoli

NOVICE MLADINSKIH ODSEKOV

➤ Mlajši planinci na Mirno gori

V soboto, 14. 11. 2009, smo se mlajši planinci (od 1.-5. razreda) iz treh kočevskih osnovnih šol (OŠ ob Rinži, OŠ Zbora odposlancev in OŠ Stara Cerkev) odpravili na pohod na Mirno goro. Skupaj z vodnico Zinko, gospodom Milanom ter mentorji Melito, Petrom in Martino, se nas je na avtobusni postaji zbralo kar 46. Vsi smo upali, da nam bo tokrat vreme le naklonjeno. In res je zdržalo!

Po dobri uri vožnje z avtobusom smo se že vsi željni pohoda, odpravili po gozdni učni poti proti Mirni gori. Na poti smo opazovali in spoznavali veliko različnih vrst dreves. Videli smo tudi past za lubadarje, pa veliko mravljišče, ogledali smo si shemo sestave tal, krmilnico, lovsko prežo in še mnogo drugih čudovitih stvari.

Na vrhu smo najprej naredili skupno fotografijo, nato pa odhiteli v prijetno toplo koč, kjer smo se okrepčali. Tam

so naši planinci, kot ponavadi, izpolnili svoje dnevnike. Medtem pa se je gospod Milan, naš fotograf, lotil prav posebne naloge. Zunaj je iz snega, ki ga je ostalo le še za vzorec, naredil krasnega snežaka. Ta pa je zelo navdušil naše mlade planince, ko so prišli iz koč.

Med vračanjem po hribu navzdol smo morali biti še posebej previdni, saj so bila tla pokrita z mokrim listjem zelo nevarna za morebitne zdrse. Zelo zanimiv pa se nam je zdel zadnji del poti, saj smo našo turo zaključili kar s spustom po smučišču Gače.

Vsi, prijetno utrujeni, smo prišli do avtobusa, ki nas je varno odpeljal proti domu, kamor smo se vrnili v popoldanskih urah.

Za Mladinski odsek PD Kočevje
Martina Kajfež

➤ Pohod na Potočko zijalko in Olševo

Člani planinskega krožka (OŠ Ob Rinži, OŠ Stara Cerkev, OŠ Zbora odposlancev) od 6. - 9. razreda smo se v nedeljo, 15.11.2009 odpravili na pohod. Z avtobusom smo se v zgodnjih urah odpeljali proti Ljubljani, Kamniku in naprej proti Solčavi.

Po dolgotrajni vožnji smo se ustavili pri cerkvi Svetega Duha pod Olševo. Naprej smo se odpravili peš in ob prelepem jesenskem soncu občudovali Kamniško - Savinjske Alpe v daljavi. Kolovoz, po katerem smo hodili je kmalu prešel v stezo, ki nas je pripeljala do državne meje z Avstrijo. Pot nas je vodila ob meji in prišli smo do razpotja. Leva pot je vodila v Avstrijo, mi pa smo se podali na desno za oznakami Potočka zijalka (1700m). Pot je bila kar strma in zasnežena, a vztrajno smo nabirali nove metre nadmorske višine. Prišli smo do vhoda v Potočko zijalko. Jamo je leta 1928 odkril slovenski paleontolog Srečko Brodar. V njej so našli okostje jamskega medveda ter koščeno in kamnito orodje. Z zanimanjem smo si ogledali jamo, ki je

dolga 115m in široka od 20-40m. Po ogledu jame smo se napotili proti Olševi. Ta del poti je ponekod opremljen z vrvmi. Prišli smo do razpotja, kjer zavije pot proti Obel kamnu (1911m). Tu sta se vodnici Zinka in Branka odločili, da ne bomo šli naprej, saj smo bili v stiski s časom. Zaradi varnosti smo se obrnili in previdno sestopili po zasneženi poti v Podolševo. Ustavili smo se na turistični kmetiji, kjer smo se pogreli s toplim čajem in pomalicali, učenci pa so izpolnili svoje planinske dnevnik. V Podolševi smo poskusili naravno kislavo vodo (slatino) ali železno vodo. Utrujeni, a polni lepih doživetij smo se pozno zvečer vrnili domov v Kočevje.

za MOPD Kočevje

Mladinsko prilogo izdaja:

Mladinska komisija PZS

Za vas so se v tokratni številki trudili:

**Vesna Lenart,
Zdenka Mihelič,
Andrej Rožič,
Nina Ozimic,
Boris Ban,
Aleš Pregel**

Na 12 strani papirja je prispevke spravil:

Aleš Pregel

Kratke prispevke, pohvale, ideje in pobude, pošljite po e-pošti: Mladinska.komisija@pzs.si ali pa po »navadni pošti« na naslov MK PZS, Dvorčakova 9, 1000 Ljubljana

Poročilo z 21. državnega tekmovanja Mladina in gore regijska tekmovanja

Tako nam raste novi svet, v škrlat in sonce je odet.
Le rasti, rasti nam naš rod, popelji nas na novo pot.
(M. Golar)

Slovenski gorski svet je bogat in raznolik, njegova ponudba pa zelo pestra in zanimiva. Šolski otroci pogosto hodijo na različne sprehode in izlete. Na teh pohodih pa si pridobijo veliko gorniškega znanja.

V soboto, dne 7. novembra 2009 je potekalo regijsko tekmovanje Mladina in gore 2009/10 in sicer na treh lokacijah:

- regija Štajerska na OŠ JANKA GLAZERJA RUŠE
- regija Primorska OŠ IDRIJA
- regija Notranjska, Gorenjska, Dolenjska na OŠ PRESKA.

Organizator tega tekmovanja je Mladinska komisija PZS.

21. državno tekmovanje MLADINA IN GORE pa se bo odvijalo 16. januarja 2010 na OŠ v Trzinu.

V regiji Štajerska je tekmovalo 36 ekip, na državno pa se je uvrstilo iz te regije 13 ekip.

V regiji Primorska je tekmovalo 16 ekip, na državno pa so se iz te regije uvrstile 4 ekipe.

V regiji Notranjska, Gorenjska in Dolenjska je tekmovalo 18 ekip, na državno pa se je iz te regije uvrstilo 9 ekip in lanskoletna zmagovalna ekipa iz Trzina.

Največ točk je zbrala ekipa SLIVNIŠKI SVIZCI - 74 točk, iz OŠ SLIVNICA PRI CELJU IN PD SLIVNICA PRI CELJU z mentorico Nino Gradič.

Vsako ekipo so sestavljali 4 učenci (6. - 9. razreda). Teste so učenci pisali 45 minut. Dodatnih testov ni bilo treba pisati. Med pisanjem testov je potekalo tudi srečanje

mentorjev. Sledil je družabni program, ki je potekal od regije do regije drugače (vodeni pohod v okolico Idrije, ogled dokumentarnega filma v Rušah, ter družabne igre v Preski). Nato pa je sledila slovesna podelitev priznanj in praktičnih nagrad. Pri izbiri naj imena ekipe, pa so dobile največ točk ekipe:

HAPPY ZOFKE, GAMSİ IN KVARTET ZA ZADET.

Učenci so morali pokazati veliko znanja iz različnih tem planinske šole (oprema v gorah, prehrana, gibanje v gorah, gorniško izrazje, gorsko rastlinstvo, orientacija, vremenoslovje, prva pomoč v gorah, ter gorska reševalna služba).

EKIPE UVRŠČENE NA DRŽAVNO TEKMOVANJE MLADINA IN GORE:

	IME	ŠOLA	PD	SKUPAJ
1	SLIVNIŠKI SVIZCI	SLIVNICA	SLIVNICA PRI CELJU	74
2	DRČA	J.G.RUŠE	RUŠE	69
3	ŠTORASTI ŠALABAJZKI	BOGOJINA	MATICA MS	68
4	MENINA	F.K.GOR.G.	GORNJI GRAD	67
5	VIRUS HIV		MAT.MS	67
6	HITRE IN DRZNE	SOSTRO	MATICA LJUBLJANA	67
7	ŽE' KEJI	PRESKA	MEDVODE	67
8	TA - HITRI	PRESERJE	DOMŽALE	67
9	PLANINSKI ŠKRATI	ČRNUČE	ČRNUČE	67
10	PIFLARKE	NEGOVA	GOR.RAD	66
11	MLADI PLANINCI	BRASLOVČE	DOBROVLJE BRASLOVČE	66
12	GORJANSKI ŠKRATJE	CENTER NM	KRKA NM	66
13	ŽLIKROFI	IDRIJA	IDRIJA	66
14	DIVJI SVIZCI	PRESERJE	DOMŽALE	65
15	ZAGNANI HRIBOVCI		PODNASN	64
16	RAVEN BREJG	BOGOJINA	MATICA MS	63
17	DIVJE SVINJE	D.F. HOČE	FRAM	62
18	CIPROŠ	J.G.RUŠE	RUŠE	62
19	MIRNOG. ZMAJČICE	SEMIČ	SEMIČ	62
20	PLANINSKI LUZERI	PUCONCI	MATICA MS	61
21	PLANŠARJI	VRANSKO	VRANSKO	61
22	KER LJUBŠA MI KOT G.,	ŠOŠTANJ	ŠOŠTANJ	61
23	GORSKI OSVAJALCI	ŽIRI	ŽIRI	61
24	SONČKI	LOKA ČRN.	ČRNOMELJ	60
25	SUPER BOLHCE	VIPAVA	VIPAVA	60
26	VIP DVOJČKI	COL	KRIŽNA GORA	60

LEP GORNIŠKI POZDRAV,
KOORDINATORICA TEKMOVANJA BRIGITA ČEH

TEDNI TURNE SMUKE 2010

SMUČAJTE DRUGAČE!

Zakaj bi na smučanje hodili v daljne kraje in pri tem imeli velike stroške: Turno smučanje v Julijskih Alpah: zasnežene doline, planote in vrhovi, v mrazu lesketajoči se kristali, divje zavijanje vetra, homogena belina snega in megle, neskončni sončni dnevi. Turno smučanje je ena najbolj zdravih telesnih aktivnosti, celodnevno aerobno gibanje, potovanje po zimskih gorah, spoznavanje ljudi in svojih lastnih sposobnosti.

Vodniški servis Izidor pri Mladinski komisiji PZS prireja Tedne turne smuke (TTS) od

- 13. - 20. februarja 2010 in
- 20. - 27. februarja 2010 (YC UIAA tabor).

ZA KOGA

Program je namenjen vsem tistim, ki se s turno smuko že ukvarjajo, pa bi želeli s strokovnim vodstvom presmučati tudi tiste turne smuke, na katere se morda sami ne bi podali. V okviru programa bodo organizirani nekateri daljši in zahtevnejši turni smuki. Tudi tisti gorniki, ki nimajo veliko zimskih izkušenj so dobrodošli. Za njih bodo organizirane manj zahtevne ture.

PROGRAM

Poleg organiziranih turnih smukov program vsebuje še: učenje osnov turnega smučanja, seznanitev z osnovami zimske alpinistike, družabne večere, nočno smučanje ob polni luni in seveda sedem dni prijetnega bivanja v planinski koči PD Jeglič na Planini na Kraju. Koča je rezervirana le za udeležence TTS. Udeleženci bodo deležni sedemdnevne popolne oskrbe (tudi malice za na ture) in strokovnega vodstva izkušenih vodnikov PZS in planinskih inštruktorjev.

Udeleženci bodo lahko vsakodnevno izbirali med programskimi možnostmi. Program se bo prilagajal željam udeležencev ter vremenskim in snežnim razmeram.

POGOJI

Pogoj za udeležbo je znanje smučanja na urejenem smučišču, starost vsaj 18 let ter turnosmučarska oprema (smuči, palice, turnosmučarske vezi, psi in srenači), plazovna žolna, dereze, cepin, nahrbtnik z nastavki za smuči, spalna vreča, čutara, sončna očala, primerna obleka in ostala osebna oprema. Udeleženci si lahko pri organizatorju sposodijo cepin in dereze. Potrebna sta tudi dobra volja in veselje za smučanje in hojo

po gorah. Pred začetkom TTS bo organiziran sestanek, na katerem se bodo udeleženci in vodstvo pogovorili o natančnem poteku in opreми.

Število mest je omejeno na 20 za vsako izmeno.

CENA

Cena je 300 EUR.

Plačate pa jo na naslednji način:

akontacija 100 EUR - ob prijavi,

razliko v višini 200 EUR - najkasneje do 29. 01. 2010.

INFORMACIJE IN PRIJAVE:

- **MLADINSKA KOMISIJA PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE**, Dvoržakova 9, 1000 Ljubljana
- Tel: 01/ 434 56 89; e-pošta: Mladinska.komisija@pzs.si
- Jure Cencelj, e-pošta: jure.cencelj@gmail.com, 041/921/901.

Rok prijav 29. 01. 2010.

Čim prejšnja prijava s plačilom akontacije zagotavlja mesto na TTS.

Predstavitev Mladinskega odseka Planinskega društva Kočevje

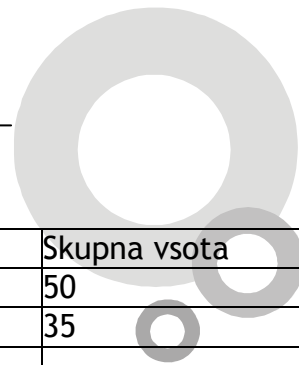
Delo z mladimi je v PD Kočevje prisotno že vrsto let. Mladinski odsek izobražuje in vzgaja mlade. Mladi spoznavajo naravo, pomen ohranjanja narave in okolja. Hoja v hribe in planine je tudi športna aktivnost, ki je dobra za telo in dušo, pomaga pa tudi pri razvoju motoričnih sposobnosti, zlasti pri mlajših otrocih.

Mladinski odsek PD Kočevje sodeluje z učitelji - mentorji treh osnovnih šol občine Kočevje. Planinska dejavnost se tako izvaja v osnovni šoli Stara Cerkev, osnovni šoli Ob Rinži in osnovni šoli Zbora odposlancev. Otroci vseh treh šol so razdeljeni v dve starostni skupini. V prvi starostni skupini so otroci od prvega do petega razreda in v drugi starostni skupini so otroci od šestega do devetega razreda.

Osnovna šola	Stopnja	Učitelj - mentor
Zbora odposlancev	1-5 razred	ga. Polonca Kalič
	6-9 razred	ga. Rezika Mlakar
Ob Rinži	1-5 razred	ga. Melita Berlan
	6-9 razred	ga. Branka Rajner
Stara Cerkev	1-5 razred	ga. Martina Kajfež
	6-9 razred	ga. Ivanka Ambrožič

Število otrok prijavljenih k planinstvu po starostni skupini in šolah v šolskem letu 2009/10 je prikazana v spodnji tabeli.

Školenje	Skupina	Šola	Šolsko leto

Šola	1-5 razred	6-9 razred	Skupna vsota
OŠ Ob Rinži	32	18	50
OŠ Stara Cerkev	25	12	35
OŠ Zbora Odposlancev	25	15	40
Skupna vsota	82	45	127

Delo mladinskega odseka je osredotočeno predvsem na planinske pohode. Na planinskih pohodih poleg doživljanja narave in lepote gorskega sveta, mlade planince seznanjamo s temami planinske šole.

Tekom šolskega leta izvajamo enodnevne izlete po sprejetem programu. V šolskem letu opravimo deset pohodov z mlajšimi planinci (od 1. - 5. r.) in deset pohodov s starejšo skupino (od 6. - 9. r.). Na začetku vsakega šolskega leta pa izvedemo dvodnevni planinski tabor v eni izmed planinskih koč. Članke o pohodih redno objavljamo v Utripu, v Obvestilih PZS, na radiu Univox in na naši spletni strani. Program pohodov terminsko prilagajamo glede na trenutne vremenske razmere. Poleg izletov imamo vsako leto tudi novoletno zabavo, občasno organiziramo plezanje na umetni steni in velikonočno delavnico, kolesarimo ipd.

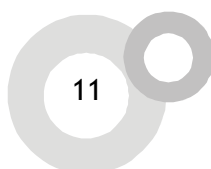
Mladinski odsek aktivno sodeluje pri prireditvah in aktivnostih Planinskega društva Kočevje. Tako na tradicionalnih društvenih pohodih (pohod ob kulturnem prazniku 8. februarja h koči PD) pripravijo mladi kratki kulturni program.

Sodelujemo tudi z vodniškim odsekom in markacisti PD Kočevje ter vodniki drugih planinskih društev.

Mladinski odsek deluje dobro. Hvala vodnici Zinki, mentoricam, predsedniku PD Kočevja g. Francu Janežu, Moniki Zdravič za urejanje spletne strani in ostalim članom, ki aktivno sodelujejo in pomagajo pri delu z mladimi.

Planinsko društvo Kočevje
Namestnica načelnika : Branka Rajner

Piši z VELIKIMI TISKANIMI ČRKAMI.

zadeva

Regijska tekmovanja so izbirna tekmovanja za uvrstitev na državno tekmovanje. Potekala bodo v mesecu novembru 2010. Točen datum bo znan naknadno, zaradi usklajevanja z drugimi tekmovanji.

Regijska tekmovanja se bodo odvijala v naslednjih regijah:

1. regija : KRAJ – ZNAN NAKNADNO
(Podravje, Pomurje, Koroška, Savinjska dolina).
2. regija : KRAJ – ZNAN NAKNADNO
(Primorska, Notranjska, Posočje).
3. regija : KRAJ – ZNAN NAKNADNO
(Ljubljansko območje, Gorenjska, Dolenjska, Bela krajina, kamniško - bistriško območje, Zasavje).

Če ste pripravljeni prevzeti soorganizacijo regijskega tekmovanja za šolsko leto 2010/11 za svojo regijo, Vas prosim, da izpolnite spodnjo prijavnico in nam jo vrnete do 24. decembra 2009. Izbrani soorganizatorji za posamezno regijo bodo objavljeni v naslednji številki Mladinske priloge in na spletni strani MK PZS.

Za vse dodatne informacije se obrnite na strokovno sodelavko Veroniko Susman - Šegatin (01-43455689) in koordinatorico tekmovanja Brigito Čeh (041- 977-469).

Lep planinski pozdrav.
Koordinatorica tekmovanja: Brigita Čeh

prijavnica

Osnovna šola: _____

Naslov (ulica, hišna št.): _____

Poštna številka: _____ Kraj: _____

Telefon ali GSM: _____

Elektronska pošta: _____

Kontaktna oseba: _____

Popolen naslov: _____

Telefon ali GSM: _____

Planinsko društvo: _____

Popolen naslov: _____

Prijavnico pošljite na naslov:

**Planinska zveza Slovenije, Mladinska komisija,
p. p. 214,
1001 Ljubljana**

s pripisom **za Mladina in gore 2010/2011**

Obvestila Planinske zveze Slovenije

Zakonodaja in uradne objave

PLANINSKAZVEZA SLOVENIJE
UPRAVNI ODBOR PZS
1001 LJUBLJANA, DVORŽAKOVA 9

zapisnik 16. seje UO PZS

ŠTEVILKA: UO/ 0305 -2009

DATUM: 29. 07. 2009

Z A P I S N I K

16. seje UO PZS, ki je bila 18. junija 2009 na Gospodarski zbornici Slovenije (dvorana B), Dimičeva ulica 13, v Ljubljani. Seja se je pričela ob 16.00 uri. Prisotnih je bilo 18 članov UO PZS z glasovalno pravico. Prisotni so bili:

Predsedstvo UO PZS: mag. Franci Ekar, Gašparič Stanko, Goršič Marko in mag. Uroš Vidovič,

Voljeni člani UO PZS: Eržen Miro, Petkoš Janez, Škerbinek Danilo, Tomše Tone,

Načelniki komisij in odborov: Boris Madon (VK),

Predsedniki MDO: France Benedik (Gorenjske), Drago Horjak (Koroške), Manja Rajh(Savinjske), Lipič Drago (Pomurje), Marinka Koželj Stepic (Ljubljana), Anton Purg (Podravja), Rupnik Gregor (Posočja), Borut Vukovič (Zasavja), Žnidarčič Albin (Primorsko - Notranjske),

Ostali: Danilo Sbrizaj (GS PZS), Vera Šmid (računovodja) in Mija Damjan - Stegu (vodja pisarne PZS).

Opravičili so se: Rudolf Skobe (podpredsednik PZS), Rotovnik Bojan (voljeni član), Uroš Kuzman (MK), Rozi Skobe (KVGN), Franc Štibernik (GK) in Lado Kladnik (KBO)

Za sejo je bil predlagan naslednji **DNEVNI RED:**

1. Pregled sklepov 15. seje UO PZS z dne 9.4.2009 in poročilo o opravljenih nalogah - priloga zapisnik 15. seje UO PZS (Danilo Sbrizaj)
2. Seznanitev z zapisnikom, sklepi in stališči Skupščine PZS z dne, 23.05.2009 (mag. Franci Ekar)
3. Program dela UO PZS - rokovnik II/2009 in I/2010 (mag. Franci Ekar)
4. Informacija o izvajanju finančnega načrta za leto 2009 s pregledom finančnega stanja - priloga (Veronika Šmid)
5. Izhodišča za pripravo predloga programa PZS in finančnega načrta PZS za leto 2010 - priloga (Danilo M. Sbrizaj, Veronika Šmid)
6. Predlog razdelitve sredstev reciprocitete 2009 (umik), zamenjava Informacija o sodelovanju KGRS pri PZS in GRZS
7. Vprašanja in pobude članov
8. Tekoče zadeve in razno

Pred začetkom prve točke dnevnega reda je predsednik povzel zadnje aktualne dogodke: Dan slovenskih planincev, pozitivno rešeno pritožbo v »primeru Špik« v prid alpinistoma, poročilo o škodi na Planinski koči na Doliču, informacijo s sestanka pri ministru za Slovence po svetu dr. Bojanu Žekšu.

Po ugotovitvi, da je seja sklepčna je predsednik v sprejem predlagal sklep:

SKLEP 1/18-06: UO PZS potrjuje predlagani dnevni red za 16. sejo UO PZS s popravkom, da se 6. točka »Predlog razdelitve sredstev reciprocitete 2009« prestavi na naslednjo sejo in zamenja z »Informacijo o sodelovanju KGRS pri PZS z GRZS«. Sklep je bil soglasno sprejet.

K 1. TOČKI

PREGLED IN POTRDIITEV ZAPISNIKA 15. SEJE UOPZS, Z DNE 09. 04. 2009.

Pripombe je poslal Bojan Rotovnik in so že vnesene v zapisnik.

Gradivo je bilo s podanimi pripombami podano na mizo pred sejo. Svoje pripombe je še podal Danilo Škerbinek, ki je predlagal k 5. točki, da se zbrano gradivo o varčevalnih dokumentih pošlje vsem članom UO PZS in na PD. Drugo vprašanje pa je, da se glede ocene planinske lastnine, postavi točno določen rok.

Predsedstvo bo zadolžilo strokovno službo, da pripravi dokumente, ki bodo zadovoljivo pojasnili vprašanje planinske lastnine. Realni rok je konec leta 2009.

Pripombo je podala tudi Manja Rajh, popravek v 5. točki. (premoženje se je preneslo na PZS in ne na društva kot je bilo zapisano v zapisniku). Glede premoženja je treba pregledati dokumente, kdo je bil lastnik prej, preden je bila lastnina knjižena na PZS in da se pozove društva, če imajo namen prevzeti nepremičnine ali ne.

SKLEP 2/18-06: Zapisnik zadnje seje je sprejet v predlagani obliki z upoštevanimi pripombami. Sklep je bil soglasno sprejet.

K 2. TOČKI

SEZNANITEV Z ZAPISNIKOM, SKLEPI IN STALIŠČI SKUPŠČINE PZS Z DNE, 23.05.2009

Člani UO so se seznanili z zapisnikom Skupščine.

Zakonodaja in uradne objave

Obvestila Planinske zveze Slovenije

Zakonodaja in uradne objave

Danilo Škerbinek je izrazil mnenje, če je imelo njegovo razmišljanje na Skupščini, saj je podal 4 konkretne predloge, sploh kakšen učinek, če se o zadevah ni nič sklepalo.

SKLEP 3/18-06: Člani UO so se seznanili z zapisnikom Skupščine PZS.

Sklep je bil soglasno sprejet.

K 3. TOČKI

PROGRAM DELA UO PZS - ROKOVNIK II/2009 IN I/2010

Danilo Sbrizaj je predstavil Rokovnik v predlagani obliki.

Predsednik je podal pobudo, da se Skupščina PZS v letu 2010 prestavi na 8. maj 2010.

SKLEP 4/18-06: Člani UO so potrdili rokovnik v predlagani obliki s predlaganim datumom za Skupščino PZS za 8. maj 2010.

K 4. TOČKI

INFORMACIJA O IZVAJANJU FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2009 S PREGLEDOM FINANČNEGA STANJA - PRILOGA

Vera Šmid je podala poročilo o izvajanju finančnega načrta, gradivo je bilo poslano skupaj z vabilom za sejo. Prvi del poročila je poročilo o realizaciji članarine v letu 2009. Poročilo je bilo podano do 31.05.2009. Pozvana so bila društva, ki še niso dvignili znamkic. Drugi del je izvajanje finančnega načrta za obdobje od 01. 01. do 31. 05. 2009 po vrstah prihodkov in stroškov. Največji problem je finančna nedisciplinarnost PD in splošen odnos PD do naše organizacije. Po razpravi v kateri so sodelovali Manja Rajh, Marko Goršič, Franci Ekar in Danilo Škerbinek je bil sprejet:

SKLEP 5/18-06: Člani UO so se seznanili z gradivom o članarini do 31. 5. 2009 in realizacijo finančnega poročila do 31.5.2009.

K 5. TOČKI

IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO PREDLOGA PROGRAMA PZS IN FINANČNEGA NAČRTA PZS ZA LETO 2010 - PRILOGA

Načelniki morajo pripraviti program dela in finančnega načrta PZS 2010, rok za oddajo je najkasneje do 07. septembra 2009, usklajevanje gradiv pa do 18. septembra 2009.

K 6. TOČKI

INFORMACIJO O SODELOVANJU KGRS PRI PZS IN GRZS

Gradivo je bilo poslano po redni pošti.

Bilo je že nekaj razgovorov o sodelovanju med obema zvezama. Drago Horjak je povedal, da so vse zadeve tako materialne in finančne med zvezama poravnane in ni več nobenih obveznosti. Ostal je še del intelektualne lastnine o kateri se bomo še pogovarjali in dogovarjali. Nekateri dogodki so zgodovinsko neobdelani, o teh naj spregovori stroka. Filozofsko fakulteto Univerze v Ljubljani, Katedro za zgodovino moramo zaprositi naj dogodke strokovno obdelata, tako se bomo izognili vsem subjektivnim ocenam in mnenjem.

Predstavil je tudi zapis sestanka s predstavniki GRZS in PZS. Zapisana stališča so obojestransko usklajena in se obravnavajo na upravnem odboru obeh zvez. Predlaga sklep, da stališča KGRS pri PZS in GRZS o doktrini reševanja skupaj podpišeta predsednika obeh zvez.

SKLEP 6/18-06: Planinska zveza Slovenije sprejema in podpisuje stališča o medsebojnem sodelovanju med obema Zvezama (PZS in GRZS), ki so jih zavzeli in oblikovali pooblaščen predstavniki obeh Zvez (PZS in GRZS) na skupnem sestanku 22. 04. 2009.

Danilo Škerbinek je podal poročilo o pregledu reševalnega dela v letu 2008, opozoril je na veliko število nesreč v letošnjem letu.

Drago Horjak je podal pobudo, da se Komisija za gorsko reševanje pri PZS preimenuje v Komisijo za gorsko reševanje in preventivo pri PZS.

SKLEP 7/18-06: Sprejme se pobuda, da se Komisija za gorsko reševanje pri PZS preimenuje v Komisijo za gorsko reševanje in preventivo pri PZS, predlog naj prouči tudi KUP.

Borut Vukovič je opozoril na nesmisel, da bi GRZS oporekali uporabo znaka GRS.

Drago Horjak je opozoril na vodenje tujcev v naših gorah in naših članov v tujini. Marinka Koželj Stepic je poročala o težavi nekaterih vodnikov, ki lahkomišelnost vodijo ljudi po zelo zahtevnih turah in ne pomislijo na to, da vsi niso usposobljeni za vse vrste težavnosti teh poti. Pred vodenjem je potrebno proučiti kakšne so razmere. Marko Goršič je poudaril, da nimamo službe, ki bi informirala o nevarnostih v gorah.

K 7. TOČKI

VPRAŠANJA IN POBUDE ČLANOV

Manja Rajh je postavila vprašanje na kateri seji UO so bili sprejeti sklepi o imenovanju Uroša Vidoviča v Katedro za gorništvost na Fakulteti za šport, Gregorja Perka za predstavnika PZS v OKS in Klemena Medje v Mountainneering commission UIAA.

Janez Petkoš je vprašal kdo je imenoval predstavnika PZS v svet TNP in zakaj je bil ta imenovan samo na predsednikovo mnenje? Podal je še pobudo, da se les, ki bo za sanitarno sečnjo v Bohinjski Češnjici, podari PD Gorje.

Obvestila Planinske zveze Slovenije

Zakonodaja in uradne objave

Anton Purg je razpravljal glede zbiranja sredstev za SPM. Miro Eržen mu je podal pojasnilo, povedal je, da manevrskega prostora za zbiranje ni. Do sedaj velja vse kar se je dogovorilo na UO PZS, ustanova kot sama ne mora spreminjati pogojev, razen če bo PZS sprejela drugačne sklepe. Ustanova Avgusta Delavca je podpisala pogodbo z investitorjem, da bo do konca leta 2009 zbrala 400.000€. Manja Rajh je bila mnenja, da sklepanje kompromisov s PD ni smiselno ampak naj raje pri plačevanju članarine bolje informirajo člane o tem.

Marinka Koželj Stepic je mnenja, da je večji problem pri predsednikih društva kot pri samih članih, saj nekateri vztrajajo na svojih načelih. Temu mnenju se je pridružil tudi Franci Benedik.

Drago Horjak je mnenja, da je napaka na strani MDO-jev, na sestankih MDO s predstavniki PZS so vsi MDO-ji soglašali s tem, da se zbere ta denar, zahteva je bila da se mora to na MDO-jih iztržiti.

Marko Goršič je sprožil vprašanje Dneva planincev 2010, povedal je kateri MDO so na vrsti za organizacijo Pomurje, Posočje, KBO in Koroški, ki naj se v najkrajšem času odločijo kdo bo organizator in opozoriti PD, da naj na tisti dan ne organizirajo svoje aktivnosti.

Tone Tomše je sprožil vprašanje tako imenovanih Krkinih poti. Zahteva opredelitev UO PZS ali se gre v podpis pogodbe ali ne. Podal je potek zapleta dogodkov, ki so nastali pri do danes še nepodpisani pogodbi o Krkinih poteh. Tomše je mnenja, da je vse kot zahteva pravilnik, ki določa vsebino smerne table. Po končani razpravi je predsednik povedal, da se pogodba s Krko podpiše 19.06.2009.

Predsednik je pojasnil, da so imenovanje Jožeta Stanonika v svet TNP predlagali Predsedstvo Planinske zveze Slovenije, Komisija za varstvo gorske narave PZS, Meddruštveni odbor Planinskih društev Gorenjske in več članov Upravnega odbora Planinske zveze Slovenije.

Tone Tomše je izpostavil še nekaj vprašanj, ki se navezujejo na izvajanje Zakona o planinskih poteh in sicer: sprememba Uredbe o vsebini evidence o planinskih poteh in načinom njene vzpostavitve in vodenja, tolmačenje 4. člena Zakona o planinskih poteh ter kdo bo uredil skrbništvo pogodb glede na 10. in 12. člen Zakona o planinskih poteh ter zahteval, da se stvari pospešijo na za to določenih institucijah. Predsednik PZS je zatrdil, da jim je minister za šolstvo in šport Igor Lukšič obljubil, da bo skoordinal medresorsko delovno skupino, ki bo to uredila.

Janez Petkoš je bil mnenja, da je UO tisti, ki potrjuje člane v Svet TNP in predlaga, da se sprejme sklep o imenovanju predstavnika PZS v Svet TNP. Povedal je tudi, da želi, da se vedno napiše tudi o čem je on razpravljal kadar se oglasi na sejah UO. Predsednik PZS je podal v potrditev **SKLEP 8/18-06: Člani UO potrjujejo Jožeta Stanonika v Svet TNP, njegovo imenovanje so podprli Predsedstvo Planinske zveze Slovenije, Komisija za varstvo gorske narave PZS, Meddruštveni odbor Planinskih društev Gorenjske in več članov Upravnega odbora Planinske zveze Slovenije.**

Miro Eržen je menil, da UO rabi več medsebojne komunikacije in da je preveč pasivnega dela pri nekaterih članih UO. Premalo je poznavanja celotnih problemov. Zato predlaga v mesecu septembru neformalno delovno srečanje članov UO v neki planinski koči za 2 dni, kjer bi se pogovorili o marsičem povsem neobvezujočem v cilju iskanja skupnih rešitev in določitve tega kaj bi kdo delal.

Janez Petkoš je predlagal, da bi probleme o poškodbah koč, bolj izpostavili medijem. Marko Goršič je pojasnil, da so bili vsi pozvani naj posredujejo podatke o stanju koč, ki jih je prizadela letošnja zima, da bi jih predstavili na novinarski konferenci, ki se je za ta namen organizirala na PZS, vendar je bilo zelo malo takih, ki so se odzvali na ta poziv.

Danilo Škerbinek je predlagal, da bi se dogovorili z neko medijsko hišo, ki bi ji v celoti predstavili ta problem - poškodbe na postojankah in s tem seznanili širšo javnost. Kot drugo pa ga moti način opredeljevanja in komunikacije dela v PZS, ki ni nikakor podoben planinskemu pozitivnemu pristopu. Podpira pobudo Mira Eržena.

K 8. TOČKI

TEKOČE ZADEVE IN RAZNO

Ni bilo zadev.

Seja je bila sklenjena ob 19.20 uri.

Zapisala: Mija Damjan-Stegu

Danilo Sbrizaj l.r.
Generalni sekretar PZS

mag. Franci EKAR l.r.
predsednik PZS

DRAGOCEN SPOMIN, ODLIČNO DARILO

Izšla je knjiga POZDRAV Z VRHOV, Slovensko planinstvo na starih razglednicah. Trdo vezana knjiga je polna očarljivih podob, prelepih spominov in planinskih vtisov iz preteklih časov.

Knjiga POZDRAV Z VRHOV je odlično darilo, dragocen spomin in vir neskončnega navdiha za vse generacije.

Z nakupom knjige podarite **4,00 €** za gradnjo Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani.

- * 222 razglednic iz obdobja 1893 - 1948
- * 168 strani
- * trda vezana
- * format 23x30 cm

medium

INFORMACIJE IN NAROČILA

Brezplačna št. **080 29 74**

04/580 50 20

www.pozdravzvrhov.si

Medium d.o.o., Žirovnica 60c, 4274 Žirovnica

25% popust!

POSEBNA UGODNOST za ljubitelje gora

redna cena je 39,00€,

cena s popustom samo **29,00€**.

GESLO, ki vas popelje
do popusta je **2864**.

POSTANI ČLAN

ČLAN A

ČLAN B

ČLAN B1

ČLAN S+Š

ČLAN P+O

OKUSI PLANINSTVO

Obvestila PZS - Članarina v planinski organizaciji v letu 2010

Na osnovi 10. člena Pravilnika o izkaznici in vrstah članarine izdajam

N A V O D I L O

O IZVAJANJU PRAVILNIKA O IZKAZNICI IN KATEGORIJAH ČLANARINE ZA LETO 2010

Kategorije članstva v letu 2010	Članarina 2010 v €
A - najbolj aktivni člani z največjimi ugodnostmi	50,00
B - aktivni člani z večino ugodnostmi	20,00
B1 - osebe starejše od 65 let, z ugodnostmi B članov	15,00
S+Š - srednješolci in študenti do 26. leta starosti	13,00
S+Š d/- 20% družinski popust	10,40
P+O - predšolski in osnovnošolski otroci	5,00
P+O d/- 20% družinski popust	4,00
OPP (osebe s posebnimi potrebami)	5,00

Znamkice kategorije OPP se izdajajo samo na osnovi predloženega seznama glede na posebno naročilo PD in velja za tista društva, ki delajo z osebami s posebnimi potrebami.

POMEMBNO: Člani, ki do 31.1.2010 poravnajo članarino za leto 2010, imajo neprekinjeno zavarovalno jamstvo, A člani pa zagotovljeno tudi neprekinjeno prejemanje revije Planinski vestnik.

IZDAJA ZNAMKIC ZA LETO 2010

Strokovna služba Planinske zveze Slovenije bo pričela izdajati znamkice za plačilo članarine za leto 2010 **15. decembra 2009**. Člani PZS (društva, klubi...) lahko znamkice za naslednje leto naročijo ali osebno prevzamejo (naročilnica je priložena - **PRILOGA 1**) v Strokovni službi PZS (v računovodstvu) pri **Katarini Maček**, kjer dobijo tudi ostale potrebne informacije (telefon: 01/ 43 45 688, e-pošta: katarina@pzs.si)

Pred prevzemom znamkic za leto 2010 morajo imeti člani PZS (PD, klubi) poravnane vse obveznosti do PZS iz naslova članarine za leto 2009 - poravnana vsa plačila, posredovani končni obračuni.

Planinskim društvom priporočamo, da ne prevzamejo celotne količine članskih znamkic že na začetku leta in si s tem ustvarjajo zalogo, ampak naročijo znamkice glede na potrebe med letom, saj bodo tako zmanjšali finančno breme zase in za PZS. PZS zagotavlja sprotno odpošiljanje naročenega v roku 2 delovnih dni.

Preglednica članarine za leto 2010 s pregledom stroškov pravic članstva po posameznih kategorijah članstva v vsebini teh navodil.

Račun za znamkice, izdane članu PZS od **15.12.2009 do 01.03.2010**, bo izdan z obvezo njegove poravnave na osnovi prodaje in obračuna članskih znamkic **do 31.03.2010**. Za vse znamkice **izdane po 31.03. 2010** bodo člani PZS prejeli račun z obvezo njegove poravnave na osnovi obračuna **v roku 30 dni**.

Člane PZS prosimo, da se držijo objavljenih rokov za obračun in plačilo, saj nam drugače onemogočajo izvajanje redne dejavnosti v okviru PZS, ki so je deležni tudi njihovi člani, in izpolnjevanje pogodbenih obvez, ki jih ima PZS do zavarovalnice in drugih organov.

Končni letni obračun za člana PZS mora biti izdelan in posredovan na PZS **najkasneje do 15.11.2010**.

Obrazec za obračun članskih znamkic je objavljen v Obvestilih št. 12 in na spletni strani PZS (<http://www.pzs.si>) v besedilu »Članarina 2010«. Pripravljen je v excelovi tabeli, zato ga lahko izpolnite in pošljete po elektronski pošti na PZS - na naslov: katarina@pzs.si

Obvestila PZS - Članarina v planinski organizaciji v letu 2010

Ker se družinski popusti obračunavajo na osnovi obračunov, ki jih člani PZS posredujejo Strokovni službi PZS, bo ta naknadno izdala k že izstavljenemu računu ustrezen dobropis. Obračunani popust društvo lahko upošteva že pri plačilu posameznih računov za znamkice.

1. DRUŽINSKI POPUSTI - ZA S+Š, P+O

Družinski popusti so namenjeni kategoriji S+Š (srednješolci in študenti) do 26. leta starosti in kategoriji P+O (predšolski in osnovnošolski otroci). Za ti dve kategoriji se priznava 20% popust od celotne cene v primeru, da se plačilo izvede skupaj za celo družino. Za družino se štejeta tudi mati samohranilka ali oče samohranilec z vsaj enim otrokom.

Znižani prihodek iz družinskih popustov se deli enakomerno v breme deleža sredstev PD in PZS (razen kategorije P+O kjer je razmerje 80:20 v korist PD), kar PD izkaže v obračunu članarine med PD in PZS.

2. A-ČLANI - ZAVAROVANJE in NAROČILO PLANINSKEGA VESTNIKA

Odgovorne osebe v društvih prosimo, da A-člane opozorijo na poravnavo članarine do 31.1.2010, s čimer si zagotove neprekinjene zavarovalne ugodnosti (med ugodnostmi zanje, je tudi kritje stroškov reševanja po celem svetu, tudi za družinske člane, s poravnano članarino) in s tem tudi svojo varnost v gorah, ter neprekinjeno prejemanje Planinskega vestnika.

Če A član članarine do navedenega datuma ne bo poravnal, mu bo naročniško razmerje za Planinski vestnik prenehalo.

V primeru spremembe kategorije članstva predlagamo, da bivši A člani sklenejo naročniško razmerje za Planinski vestnik.

V primeru, da je v družini več A članov, lahko tisti, ki se tako odločijo, namesto zneska naročnine na Planinski vestnik uporabijo možnost uveljavljanja nabave edicij v Planinski založbi v vrednosti 25,50 eur. Nabavo lahko uveljavljajo le ob predložitvi veljavne članske izkaznice.

3. POSREDOVANJE EVIDENC - SEZNAMOV A ČLANOV IN P+O ČLANOV

Seznami A članov:

Člani PZS (društva, klubi...) so dolžni mesečno (najkasneje do 24. v mesecu za tekoči mesec) posredovati strokovni službi PZS seznam A-članov, lahko tudi po elektronski pošti na naslov ursa@pzs.si. Seznam mora vsebovati:

- ime in priimek zavarovanca
- datum rojstva
- točen naslov in naslov, kamor želi oseba prejemati Planinski vestnik (le v primeru, da je naslov stalnega bivališča drugačen). Priloga v excelov obrazec.

Pomembno je, da PD pošilja redne mesečne sezname:

če A-član ne bo naveden na rednem mesečnem seznamu, ne bo mogel uveljavljati veljavnosti odškodninskega zahtevka v primeru nesreče. Redno plačilo mesečne premije Zavarovalnici Tilia d.d. s strani Planinske zveze Slovenije je skupaj s seznamom A članov eden od pogojev za potrditev sklenjenega zavarovanja. V nasprotnem primeru bo stroške uveljavljanja odškodninskega zahtevka nosil član PZS (društva, klubi) ki ni v dogovorjenem roku Strokovni službi PZS posredoval popolnega seznama A-članov, ki so poravnali članarino in s tem pridobili zavarovanje za leto 2010.

Seznami P+O članov:

PD morajo za člansko kategorijo P + O redno na 2 meseca (do 24. v mesecu) posredovati Strokovni službi PZS (Mladinski komisiji UO PZS) - ta pa Zavarovalnici Tilia d.d. - seznam, ki vsebuje podatke:

ime, priimek, rojstni podatki in naslov. Zavarovanje za primer nezgod in odgovornosti P+O nam je omogočila, kot donator, Zavarovalnica Tilia d.d. Predšolski in osnovnošolski otroci, ki bodo svoje članstvo v PZS izkazovali le z dnevnikom Ringa Raja ali Mladi planinec, morajo imeti v dnevniku tudi člansko znamkico za leto 2010. (Pravna podlaga za pridobivanje osebnih podatkov o zavarovancu je 154. člen Zakona o zavarovalništvu).

Vse informacije o članarini in ugodnostih članstva in zavarovanju za 2010 so objavljene na spletni strani PZS www.pzs.si.

4. NEKAJ POMEMBNIH POJASNIL O ZAVAROVANJU PRIJAVA NEZGODE - POSTOPEK PRIJAVE NEZGODE

Člane PZS (društva, klube...) in posamezne člane planinske organizacije opozarjamo, da v primeru prijave odškodnin ne morejo kontaktirati direktno z Zavarovalnico Tilio d.d.

Pravilen postopek je naslednji:

upravičenec do odškodnine po končanem zdravljenju izpolni obrazec Prijava nezgode, ki ga dobi v Strokovni službi PZS; izpolnjen obrazec potrdi matično društvo (ali klub); obrazec se s fotokopirano zdravniško dokumentacijo, fotokopijo veljavne članske izkaznice oz. v primeru smrti izpis iz knjige umrlih, pošlje

Obvestila PZS - Članarina v planinski organizaciji v letu 2010

sklenitelju zavarovanja - PZS, na naslov Strokovne službe PZS, ki prijavo evidentira in posreduje v nadaljnji postopek. Enako je potrebno ravnati tudi v primeru, ko se uveljavlja zavarovanje za reševanje v gorah za A člane za celi svet(vključeni so tudi družinski člani), za druge kategorije za reševanje v gorah Evrope in Turčije, le da se v tem primeru predloži potrdilo o plačilu stroškov reševanja. **Podrobnosti zavarovalnih pogojev so navedene v prilogi.**

Kartonček za dokazilo o upravičenosti do nadomestila za stroške reševanja v tujih gorah izda Zavarovalnica Tilia d.d. in ga boste prejeli ob poravnavi članarine. Ker se podatki na kartončku niso spremenili, velja lanski kartonček ob plačani članarini tudi v tem letu. Društvo izda kartonček samo na novo vpisanim članom.

Zavarovanje članov SPD s plačano članarino in s stalnim prebivališčem v tujini: ti člani imajo enake pravice kot vsi drugi člani PD, razen poravnave stroškov reševanja v državi, v kateri imajo stalno bivališče.

Pogoji, ki so sestavni del polic za zavarovanje članstva v planinski organizaciji, sklenjeni med Zavarovalnico Tilia d.d. Novo mesto in Planinsko Zvezo Slovenije, so objavljeni na spletni strani PZS www.pzs.si in spletni strani www.zav-tilia.si, v Obvestilih PZS 12/09. Društvene delavce prosimo, da pogoje preberejo in z njimi seznanijo svoje članstvo. Pozornost naj namenijo tudi posebnim pogojem, ki obravnavajo osebe, ki so iz zavarovanj izključene.

5. OSNOVNO ZAVAROVANJE ČLANSTVA

ZAVAROVANJE ČLANSTVA - NEZGODNO ZAVAROVANJE IN ZAVAROVANJE ODGOVORNOSTI, KI GA IMA VSAK ČLAN S PLAČILOM ČLANARINE ZA TEKOČE LETO

NEZGODNO ZAVAROVANJE (veljavni zavarovalni pogoji: NEZ-07, NEZ-špo-07)

Zavarovalno kritje	Zavarovalne člani A	vsote	
		Člani B, B1, S+Š	Člani P+O
Nezgodna smrt	15.000	5.500	5.000
Invalidnost	do 50.000	do 8.500	do 8.500
Stroški reševanja v tujih gorah Evrope in Turčije		do 2.800	do 2.800
Stroški reševanja v tujih gorah - ves svet	do 15.000	Če so ti člani partnerji člana A ali njegovi otroci, so upravičeni do reševanja, ki velja za A člana	
Letna premija nezgodnega zavarovanja z davkom po članu (eur)	7,11	2,76	0,00

ZAVAROVANJE ODGOVORNOSTI (veljavni zavarovalni pogoji: ODG-07)

Zavarovalno kritje			
Zavarovanje odgovornosti-osebe	do 44.000	do 44.000	-
Zavarovanje odgovornosti-stvari	do 4.200	do 4.200	-
Letna premija zavarovanja odgovornosti z davkom po članu (eur)	0,45	0,45	-
Skupaj nezgodno zavarovanje in zavarovanje odgovornosti z davkom po članu (eur)	7,56	3,21	-

Opombe:

- P in O (predšolski in šolski otroci) so zavarovani brezplačno. PD sporočijo njihove sezname dvomesečno na PZS.
- Nezgodno zavarovanje za člane B, B1, S in Š velja tudi v tujih gorah Evrope in Turčije.
- Nezgodno zavarovanje za člane A velja po vsem svetu.
- Zavarovanje stroškov reševanja v tujih gorah za člane A vključuje stroške iskanja, klasičnega in helikopterskega reševanja v gorah, visokogorskih turnih smučiščih, nesrečah na vodi. Kritje velja po vsem svetu. Zavarovanje velja do nadmorske višine 6.000 metrov. Poleg sklenitelja zavarovanja je za stroške reševanja (za zavarovalno vsoto, ki velja za člane A) zavarovan tudi življenjski partner s katerim živi v

Obvestila PZS - Članarina v planinski organizaciji v letu 2010

skupnem gospodinjstvu ter skleniteljevi otroci do 18. leta starosti (s tem, morajo imeti plačano članarino PZS). Zavarovanje ne velja za alpinistične odprave, ki se morajo zavarovati posebej.

- Nezgodno zavarovanje vključuje tudi poškodbe in okvare zaradi mraza in višine ter zastrupitve.
- Stroški reševanja krijejo tudi nepoškodovanega soplezalca v navezi s poškodovancem, če pride do nesreče v gorskem terenu, od koder nepoškodovani soplezalec sam ne bi mogel varno nadaljevati poti.
- Za člane PZS, ki bodo poravnali članarino do 31. januarja naslednje leto, velja neprekinjeno zavarovalno jamstvo. Če člani poravnajo članarino po 1. februarju, prične zavarovanje teči naslednji dan od dneva, ko poravna članarino (od 00.00 ure naprej).

Zavarovalni pogoji NEZ-07, NEZ-špo-07, ODG-07 so objavljeni na spletni strani www.pzs.si članarina 2010 in na spletni strani Zavarovalnice Tilia d.d.

Zavarovanje strokovnega kadra PZS

Planinska zveza Slovenije poimensko zavaruje usposobljeni strokovni kader s potrjeno licenco (število je preko 1800 letno) za zavarovanje odgovornosti oseb do 88.000€ in stvari do 8.400 €. Zavarovanje zajema odgovornost zaradi strokovnih napak, če jih stori strokovni kader pri opravljanju dejavnosti (vodenje, usposabljanje, markiranje...).

6. PRAVICE IN UGODNOSTI ČLANSTVA PZS 2010

	Kategorije članstva 2010	A člani	B člani	B1 člani	S+Š člani	P+O člani
1.	zavarovanje za nezgodno smrt pri planinski dejavnosti	V	V	V	V	V
2.	zavarovanje za invalidnost pri planinski dejavnosti	V	V	V	V	V
3.	zavarovanje za stroške reševanja v gorah ves svet	V				
4.	zavarovanje za stroške reševanja v gorah Evrope in Turčije		V	V	V	V
5.	zavarovanje za odgovornost poškodovanja oseb in stvari	V	V	V	V	V
6.	popusti pri prenočevanju v planinskih kočah PZS (50%)	V	V	V	V	V
7.	popusti pri prenočevanju v pl. kočah 14 planinskih organizacij Evrope	V	V	V	V	V
8.	oprostitev plačila turistične takse v planinskih kočah	V	V	V	V	V
9.	planinski koledarček	V				
10.	dnevnik Mladega planinca in cicibana planinca "Ringa raja"					V
11.	naročnina na revijo Planinski vestnik	V				
12.	popust pri nabavi edicij v založbi PZS 10%	V	V	V	V	V
13.	popust pri nabavi opreme po seznamu pogodbenih partnerjev PZS	V	V	V	V	V
14.	popust zavarovalnice pri nabavi čelade in varovalnega kompleta za 15,00€	V	V	V	V	V
15.	popust pri izletih v organizaciji matičnega PD	V	V	V	V	V
16.	popust Zavarovalnice Tilia pri zavarovanju premoženja (za 25€)	V	V	V	V	V
17.	popust Zavarovalnice Tilia pri avtomobilskem zavarovanju (za 25€)	V	V	V	V	V
18.	Popust Zavarovalnice Tilia pri življenjskem zavarovanju prva premija (za 30 €)	V	V	V	V	V
19.	Skupinski popust na Slovenskih železnicah	V	V	V	V	V

Vprašanja lahko posredujete pisno Strokovni službi PZS, Dvoržakova 9, 1001 Ljubljana ali na naslov e-pošte: planinska-zveza@pzs.si, z oznako »ČLANARINA 2010«.

Gradivo so pripravili:
Odbor za članstvo PZS

Generalni sekretar PZS:
Danilo M. Sbrizaj

POPUSTI, ZA ČLANE PD Z VELJAVNO ČLANSKO IZKAZNICO SO PRI NASLEDNJIH POGODBENIH PARTNERJIH PZS:

Izdelovalec / trgovina	Popusti za individualne člane	Popusti za člane pri nakupu preko PD	Popusti za vodnike PZS, člane GRS, markaciste, vrh. alpiniste, mentorje	Komentar
Alpina Žiri www.alpina.si	10%	20 % za posamične nakupe in 25% pri nakupu več kot 20 parov obutve	30%	Velja v vseh Alpininih prodajalnah v Sloveniji
Annapurna Way www.annapurna.si	10% za gotovino in 5% za kreditne kartice		15%	
Gornik Mojca Mohorič s.p. www.gornik.si	10%	15% oz. dogovor pri večjih naročilih	15% individualno 20% pri skupini	
Iglu Sport www.iglusport.si	10% za gotovino in 5% za negotovino		10% in dodatni 10% popust kot dobropis ob koncu leta	
Promontana Kranj www.promontana.si	10%	10% pri nakupu vrednem več kot 830,00€	20%	Popusti ne veljajo za izdelke v akciji in za ProMo cene
Tomas Šport 2 www.tomassport.si	15%	20% pri nakupu vrednem nad 630,00€	25%	Pri nakupu trekning in planinske obutve. Popusti ne veljajo za artikle z znižano ceno in v akcijski ponudbi
Univet d.o.o. www.univet.si	10%	20% pri nakupu nad 1000,00€	15%	
Libra Šport d.o.o. www.tadejabrankovic.si	15%	20% za enkratni nakup najmanj 800,00€	30%	prodajalna Tadeje Brankovič
Intersport www.intersport.si	10% za opremo, oblačila ali obutev za pohodništvo ter gorska kolesa	15% za posamične nakupe opreme, oblačil ali obutve za pohodništvo ter gorska kolesa	20% za opremo, oblačila ali obutev za pohodništvo ter gorska kolesa	Popust velja za izdelke po rednih cenah. Popusti se ne seštevajo in ne veljajo za izdelke INTERSPORT priporočila.
	15% za opremo, oblačila ali obutev MCKINLEY	Popust po dogovoru za skupinske nakupe v vrednosti nad 2.000,00€	Popust po dogovoru za skupinske nakupe v vrednosti nad 2.000,00€	
Simpro d.o.o.		25% za enkratni nakup v vrednosti najmanj 1000€	30% popust za nakup preko PZS v tekočem letu	Blagovna znamka Jack Wolfskin (oblačila, obutev, oprema)
KC Bauer d.o.o. www.centerbauer.com	Popust za kolesa KTM, Focus, Merida, Wheeler, Fuji, Authot, Kettler, Aurora, Cinzia, Haro in Jamis			
Geoset d.o.o. www.geoset.si	Popust pri nakupu GPS Garmin prodaja: poslovna cona A22, Šenčur in Planinska založba, Dvorčakova 9, Ljubljana			

Popusti veljajo v naslednjih prodajalnah:

Alpina Žiri: Popusti veljajo v vseh Alpininih prodajalnah po Sloveniji.

V teh prodajalnah je predstavljena tudi celotna kolekcija pohodne obutve. Seznam vseh prodajaln lahko najdete na www.alpina.si/si/mreza/si/.

Annapurna Way: Krakovski nasip 10, Ljubljana

Gornik, Mojca Mohorič s.p., Gorenja vas - Reteče 36, Škofja Loka, 041 335 912

Iglu Šport d.o.o.: Ljubljana - Tržaška c. 88, Petkovškovo nabrežje 31, Šmartinska c. 152, hala 3/I; Maribor - Jadranska c. 27; Celje - Ul. Mesta Gravenbroich 9; Lesce - Alpska c. 27, Škofja Loka - Poljanska 4, Tolmin - Ulica padlih borcev1/a

Promontana d.o.o. Kranj: Ljubljana - Poljanski nasip 6, Domžale - Ljubljanska c. 81, Kranj - Koroška c. 5, Bled - Ljubljanska c.1

Prodajalne Tomas Šport 2 d.o.o.: Ljubljana - Mestni trg 18, Čopova ulica 14 in City park, Šmartinska 152; Maribor - Jurčičeva ulica 4 in Pobreška 18; - Celje: Spar center, Mariborska c. 100; Trbovlje - Ul. 1. Junija 1a; Velenje - Nakupovalni center Velenje, Kidričeva c, 2b; Novo Mesto: Ljubljanska 22; Murska Sobota: Pleše 2; **Franšizne prodajalne Tomas Sport:** Ptuj - Gavez Anton s.p., Slovenski trg 1; Slovenj Gradec - Rojnik Drago s.p., Glavni trg 33; Kranj - Optimist d.o.o., Prešernova ul. 12; Bled - Optimist d.o.o., Ljubljanska c. 4, Ribnica: Obrtna cona 29, Sežana: Stjenkova 01 Karsika center, Postojna: Tržaška 11; Nova Gorica: Gradnikove brigade 07.

Univet d.o.o. Ljubljana, poslovalnica Pohodnik BTC hala A, Šmartinska 152, Ljubljana

Libra šport d.o.o., Vasca 7a, 4207 Cerklje na Gorenjskem, prodajalna Tadeje Brankovič.

Intersport: popusti veljajo v vseh trgovinah Intersporta v Sloveniji.

Simpro d.o.o.: Trženje blagovne znamke Jack Wolfskin (oblačila; pohodne hlače, jakne, perilo, kape)

oprema; nahrbtniki, torbe, rokavice, obutev; alpinistični in treking čevlji, obutev za prosti čas)

KC Bauer: trgovina Šmartinska 152, Ljubljana

Geoset d.o.o.: Poslovna cona A22, Šenčur in Planinska založba, Dvorčakova 9, Ljubljana

SPOZNAJTE NAŠE SPONZORJE:

Z GARMINOM ODKRIVAJTE LEPOTE NARAVE

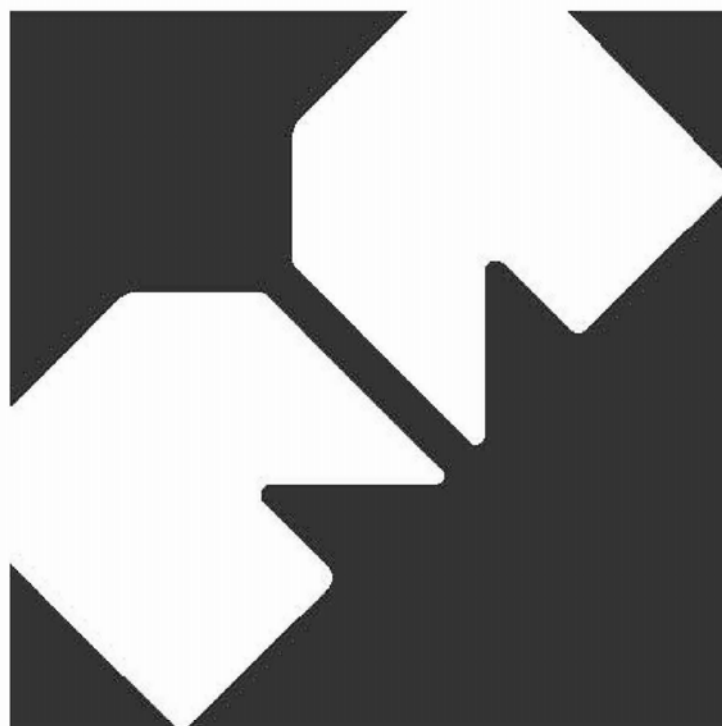
Oregon 550 in Dakota 20

Oregon 550 in Dakota 20 vam ponujata vse možnosti navigacije na vaši dlani. Idealna sopotnika v gozdu, hribih, na kolesu, preprosta za uporabo in izjemno natančna.

Omogočata načrtovanje poti, odkrivanje skritih zakladov »geocache«, prikaz topografske kartografije, označevanje in vračanje na točke (najdišče gob, kostanja, razglednih točk ipd), ki jih lahko s pomočjo Oregona 550 tudi fotografirate.

Z Garmin napravami se ne boste izgubili.

Za več informacij obiščite spletno stran www.garmin.si.

Mercator

Obvestila PZS - Članarina v planinski organizaciji v letu 2010

PLANINSKO DRUŠTVO	
NASLOV:	
NAROČA: (ime in priimek)	telefon:

NAROČILNICA , ŠT. _____/2010 ZA ČLANSKE ZNAMKICE PZS ZA LETO 2010

ČLANSTVO	A člani	B člani	S+Š	P+O	OPP
članarina 2010	50,00	20,00	13,00	5,00	5,00
str. iz ugodnosti in 50% čl. za PZS	42,24	11,81	8,31	1,42	1,42
prip.del. članar.PD	7,76	8,19	4,69	3,58	3,58

Naročilo znamkic za kategorijo OPP mora biti opremljeno s spiskom članov te kategorije.

NAROČAMO ŠTEV. ZNAMKIC					
---------------------------	--	--	--	--	--

1.
  - Za uveljavljanje reciprocitete veljajo znamkice, ki so bile prejete in nalepljene na izkaznici iz preteklih let . Dodatno naročamo _____ znamkic.
2.
  - Podatki na kartončku Zavarovalnice Tilia d.d., s katerim so člani upravičeni za stroške reševanja v tujih gorah, se niso spremenili.
Izdaja se samo novim članom, zato naročamo _____kartončkov.

V _____, datum: _____

Naročil: _____

MP

A člani - polnoletne osebe - akt.obiskovalci domačih in tujih gora z največjimi ugodnostmi
 B člani - polnoletne osebe - akt.obiskovalci domačih in tujih gora z večino ugodnosti
 B1 člani - osebe starejše od 65 let z ugodnostmi B članov
 S+Š člani - srednješolci in študenti do 26. leta starosti
 P+O člani - predšolski in osnovnošolski otroci
 Družinski popusti S+Š/d, P+O/d: 20% od celotne cene
 OPP osebe s posebnimi potrebami

Naročilo lahko pošljete po pošti ali na elektronski naslov: katarina@pzs.si

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE
 DVORŽAKOVA 9
 1000 LJUBLJANA

Znamkice prejete po računih št. _____

OBRAČUN ČLANSKIH ZNAMKIC PZS ZA LETO 2010

(izpolni PD pri plačilu znamkic)

št. _____ /2010, datum obračuna _____

PLANINSKO DRUŠTVO (popoln naslov)

Davčni zavezanec: da ne

tel: _____ fax: _____ TRR: _____

Davčna številka: _____ E-mail: _____

kategorija članstva	članarina 2010	družinski popust	stroški ugodnosti	50% PD			stroški vezani na ugodnosti in 50% članarine nakazilo na PZS	Z N A M K I C E 2010						
				1	2	3		4 = (1+3)	število prejetih	vrednost prejetih	število zaloga./vračilo	vrednost zaloga/vračilo	število prodanih	vrednost prodanih
A	50,00		34,48	7,76	7,76	7,76	42,24							
B	20,00		3,63	8,19	8,18	8,18	11,81							
B1	15,00		3,63	5,69	5,68	5,68	9,31							
S+Š	13,00		3,63	4,69	4,68	4,68	8,31							
S+Š/d	10,40	2,60	3,63	3,39	3,38	3,38	7,01							
P+O	5,00		0,42	3,58	1,00	1,42	1,42							
P+O/d	4,00	1,00	0,42	3,08	0,50	0,92	0,92							
OPP	5,00		0,42	3,58	1,00	1,42	1,42							
							SKUPAJ							

Znesek po računu / eur	
Vrednost znamkic na zalogi	-
Razlika / eur	
Vrednost prodanih znamkic	-
Dobropis / eur	

OBRAČUNAL (ime in priimek):	tel.št.
Članarina nakazana na PZS, dne _____	znesek _____
Članarina nakazana na PZS, dne _____	znesek _____
Članarina nakazana na PZS, dne _____	znesek _____
Članarina nakazana na PZS, dne _____	znesek _____

Obrazec je objavljen na spletni strani PZS (<http://www.pzs.si>)

Dodatne informacije glede članarine dobite na PZS (tel. 01 43 45 688 ga. Katarina) email:katarina@pzs.si

Žig in podpis: _____

DODATNE MOŽNOSTI ZAVAROVANJA ZA ČLANE PZS PRI ZAVAROVALNICI Tilia d.d.

Sklepa jih posameznik ali posamezno planinsko društvo direktno z Zavarovalnico Tilia d.d.

ZAVAROVANJE STROŠKOV REŠEVANJA V TUJIH GORAH

(veljavni zavarovalni pogoji: REŠ-tuj-07)

Zavarovanje za stroške reševanja v tujih gorah lahko sklenejo tako člani kot nečlani PZS. Zavarovanje stroškov reševanja v tujih gorah, do katerih pride zaradi telesnih poškodb, bolezni, izčrpanosti ali onemoglosti v tujih gorah. Zavarovanje krije naslednje oblike pomoči:

- organizacijo reševanja
- iskanje pogrešanih oseb
- nudenje prve pomoči zavarovancu
- reševanje, prenos in/ali prevoz zavarovanca do reševalnega vozila, pri helikopterskem reševanju do reševalnega vozila oziroma do prve zdravstvene ustanove
- reševanje in prevoz posmrtnih ostankov do predaje trupla reševalnemu vozilu ali pogrebni službi

Zavarovanje ne zajema stroškov iskanja pri nesrečah na vodi in letalskih športih in smučiščih (razen visokogorsko turno smučanje).

Tabela A: Tabela zavarovalnih vsot in letnih premij, ki so odvisne od območja zavarovanja. V odvisnosti od trajanja zavarovanja se letna premija spreminja skladno s Tabelo B. Zavarovanje se sklepa za posameznega zavarovanca.

Zavarovalna vsota v €	Območje 1 Albanija, Avstrija, Baltiške države, Belgija, Belorusija, BiH, Bolgarija, Ciper, Češka, Črna gora, Danska, Finska, Francija, Grčija, Hrvaška, Irska, Islandija, Italija, Luxemburg, Madžarska, Malta, Makedonija, Nemčija, Nizozemska, Norveška, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovaška, Srbija, Španija, Švedska, Švica, Turčija, Ukrajina, Velika Britanija		Območje 2 Ves ostali svet	
	Letna premija v €		Letna premija v €	
	Alpinizem	Pohodništvo	Alpinizem	Pohodništvo
3.000	151,20	75,60	211,80	105,90
5.000	252,00	126,00	353,00	176,50
7.500	378,00	189,00	529,00	264,75
10.000	504,00	252,00	706,00	353,00
15.000	756,00	378,00	1.059,00	529,50

Možne so tudi drugačne kombinacije zavarovalnih vsot. V cenah ni zajet davek na zavarovalne posle v višini 6,5 %.

Popusti: 10% za člane PZS, 15% za člane PZS, ki so opravili enega od izobraževalnih programov (vodnik, reševalec, inštruktor...).

Tabela B: Premija v odvisnosti od trajanja zavarovanja v % od letne premije

Letna premija v €	do 30 dni	31 do 60 dni	61 do 90 dni	91 do 120 dni	121 do 150 dni	151 do 180 dni	181 do 210 dni	211 do 240 dni	nad 241 dni
zavarovalna premija v % od letne premije	20 %	30 %	40 %	50 %	60 %	70 %	80 %	90 %	100 %

Obvestila PZS - Članarina v planinski organizaciji v letu 2010

TURISTIČNO - ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE Z ASISTENCO V TUJINI

(veljavni zavarovalni pogoji: TZ-2003)

V sodelovanju z zavarovalnico AXA ASSISTANCE zagotavljamo takojšnjo zdravniško oskrbo, pravno pomoč, pomoč pri izgubi prtljage, potovanju z letalom ipd. - odvisno od izbranega paketa.

Izbrati je mogoče med tremi ponujenimi paketi: **A osnovni**, **B standardni** in **C nadstandardni**.

Zap. št.	Opis storitve/paket storitev	Paket		
		A	B	C
1	postavitev diagnoze in napotitev oz. prevoz v bolnišnico	x	x	x
2	posredovanje nujnih sporočil	x	x	x
3	kritje stroškov za zdravniško oskrbo do dogovorjene višine v EUR	10.000	20.000	50.000
4	kritje stroškov za zobozdravstveno oskrbo do dogovorjene višine v EUR	100	200	300
5	prevoz v domovino po zaključnem zdravljenju v tujini	x	x	x
6	prevoz posmrtnih ostankov v domovino do kraja pokopa	x	x	x
7	organizacija obiska v bolnišnici, če traja zdravljenje v tujini več kot 7 dni		x	x
8	organizacija nujne vrnitve v domovino v izrednih primerih (težja bolezen ali smrt ožjega družinskega člana)		x	x
9	nujna dostava zdravil		x	x
10	vrnitev izgubljene prtljage		x	x
11	zastava varščine v primeru pridržanja zaradi kazenske odgovornosti do 5.000 EUR		x	x
12	kritje dodatnih stroškov			x
13	nadomestilo za izgubljeno prtljago do 400 EUR			x
14	vračanje koristnikovih otrok, mlajših od 16 let v RS s spremstvom			x
15	nudenje pravne pomoči, kritje stroškov do 1.000 EUR			x

MOŽNOST IZBIRE PODROČJA POTOVANJA

Območja, za katera se zavarovanec lahko zavaruje

območje 1: Albanija, Alžirija, Avstrija, Andora, Bahrein, baltiške države, Belgija, Belorusija, Bosna in Hercegovina, Bolgarija, Ciper, Češka republika, Danska, Egipt, Finska, Francija, Grčija, Hrvaška, Iran, Irska, Islandija, Izrael, Italija, Jemen, Črna gora, Katar, Libanon, Luxemburg, Madžarska, Makedonija, Malta, Maroko, Nemčija, Nizozemska, Norveška, Oman, Poljska, Portugalska, Romunija, Rusija (evropski del), Saudova Arabija, Slovaška, Srbija, Španija, Švedska, Švica, Tunizija, Turčija, Ukrajina, Velika Britanija, Združeni arabski emirati.

območje 2: ostale države

Ugodnosti, ki jih nudi asistenca, bo moč koristiti v navedenih območjih potovanja, in sicer dvaindevetdeset (92) dni.

MOŽNOST IZBIRE TRAJANJA POTOVANJA / CENIK V EUR ZA 1 OSEBO

Dnevi / paket	Območje 1			Območje 2		
	A	B	C	A	B	C
01 do 03	3,66	4,76	5,49	6,59	8,57	9,89
04 do 07	7,96	10,35	11,94	14,33	18,63	21,50
08 do 10	9,75	12,68	14,63	17,55	22,82	26,33
11 do 15	12,19	15,85	18,29	21,94	28,52	32,91
16 do 21	15,36	19,97	23,04	27,65	35,95	41,48
22 do 31	20,15	26,20	30,23	36,27	47,15	54,41
32 do 60	34,13	44,37	51,20	61,43	79,86	92,15
61 do 92	44,85	58,31	67,28	80,73	104,95	121,10
6 mesecev	67,28	87,46	100,92	121,10	157,43	181,65
eno leto	100,91	131,18	151,37	181,64	236,13	272,46

DOPLAČILA

- a) doplačilo za osebe, stare od 70 do 75 let: premija se poveča za faktor 2,5
- b) doplačilo za osebe, stare od 76 do 80 let: premija se poveča za faktor 3,0
- c) doplačilo za osebe, stare nad 80 let: premija se poveča za faktor 4,0

POPUSTI

- a) **Otroci:**
  - za otroke, mlajše od 16 let je popust 50%
- b) **Družine:**
  - za družine z več kot tremi člani je popust 30%
  - za družine z več kot petimi člani je popust 50%
- c) **Skupine:**
  - za skupine od 11 do 20 oseb je popust 5%
  - za skupine od 23 do 50 oseb je popust 10%
  - za skupine od 51 do 100 oseb je popust 15%
  - za skupine nad 100 oseb je popust 20%

Opomba: Popusti se med seboj izključujejo!

POSTOPEK UVELJAVLJANJA PRAVIC

V primeru potrebe pomoči mora zavarovanec takoj, ko je to možno, na stroške klicanega poklicati 24-urni dežurni center zavarovatelja, od koder asistenčna družba organizira pomoč v tujini: izven RS: 00386 2 320 41 14.

Ob klicu v klicni center mora zavarovanec posredovati naslednje podatke:

- ime, priimek in naslov nosilca zavarovalne police;
- številko in veljavnost zavarovalne police;
- kraj in telefonsko številko, na kateri je dosegljiv;
- kratek opis problema, ki ga ima in naravo pomoči, ki jo potrebuje.

Zdravniki asistenčne družbe se bodo takoj, ko bodo obveščeni o nezgodi ali bolezni, povezali z lečim zdravnikom, ugotovili postopek in ustreznost zdravljenja, svetovali in organizirali, ter v okviru zavarovalne vsote prevzeli stroške zdravljenja in prevoza do najbližje ustrezne bolnišnice ali v domovino.

NEZGODNO ZAVAROVANJE Z DNEVNO ODŠKODNINO

Nezgodno zavarovanje z dnevno odškodnino je dodatno zavarovanje k osnovnemu zavarovanju članov PZS. Sklenejo ga lahko le člani PZS, ki se udeležujejo vzgojnih in delovnih akcij, ki jih organizira PZS in posamezniki. Zavarovanje se sklene individualno ali skupinsko z navedbo udeležencev na polici.

Dnevna odškodnina	Letna premija z davkom
15,00 €	85,07 €

Zavarovanja, ki se sklepajo za čas krajši od enega leta se zavarovalna premija obračuna po spodnji tabeli v % od letne premije.

Če traja zavarovanje		Znaša zavarovalna
od	do	premija
Vključno do 3 dni		5%
4 dni	7 dni	10%
8 dni	15 dni	15%
16 dni	30 dni	20%
31 dni	60 dni	30%
61 dni	90 dni	40%
91 dni	120 dni	50%
121 dni	150 dni	60%
151 dni	180 dni	70%
181 dni	210 dni	80%
211 dni	240 dni	90%
241 dni		100%

ZAVAROVANJE ODGOVORNOSTI STROKOVNIH KADROV PZS

(zavarovalno pogodbo sklene PZS za strokovni kader z licenco po spisku)

Zavarovanje strokovnih delavcev PZS zajema odgovornost zaradi strokovnih napak, ki jih stori strokovni kader PZS pri opravljanju dejavnosti PZS.

Letna premija za posameznega strokovnega delavca je **2,35 eur z davkom**. V premije je vključeno tudi doplačilo za tujino za vse strokovne delavce.

Zavarovalne vsote:

- za smrt ali poškodbo oseb do **88.000,00 eur**
- za poškodovane stvari do **8.400,00 eur**

Kategorije zavarovancev	Število zav. oseb	Premija na osebo + tujina z davkom	Premija skupaj z davkom
Vse kategorije strokovnega kadra PZS	1.830	2,35 €	4.300,5 €

Opomba:

Strokovni kader PZS zavaruje na osnovi poimenskega seznama z nazivom vseh dejavnosti, ki jih opravlja kot strokovni kader PZS.

Pojasnila v zvezi z zavarovanjem odgovornosti:

Pri zavarovanju članov PZS ločimo dve zavarovanji odgovornosti. Prvo zavarovanje je zavarovanje članov PZS ko gredo v gore kot posamezniki-zasebniki in odgovarjajo za škode, ki jo povzročijo tretjim osebam. Odgovornost zasebnika je opisana v 12. členu pogojev za zavarovanje odgovornosti (Odgovornost zasebnika).

Obvestila PZS - Članarina v planinski organizaciji v letu 2010

Drugo zavarovanje je zavarovanje strokovnih delavcev PZS (ni nujno, da so redni zaposleni), ki obsega zavarovanje iz dejavnosti društva (vodenje izletov, izobraževanje, markiranje....). To je opisano v 11. členu pogojev za zavarovanje odgovornosti (Društva).

Prvo zavarovanje ne krije škod zaradi odgovornosti, ki jo strokovni delavec naredi pri izvajanju del in nalog v okviru dejavnosti društva..

Če hoče imeti član PZS, ki je tudi strokovni delavec celovito zavarovanje odgovornosti mora imeti sklenjeni obe zavarovanji. Po prvem zavarovanju so krite škode, ki jih povzroči kot planinec-zasebnik v drugem primeru pa kot planinec-strokovni kader, ki opravlja dejavnost društva (vodenje, markiranje....).

DRUGA ZAVAROVANJA

UGODNOSTI PRI SKLEPANJU ZAVAROVANJ S KATERO IMA PZS SKLENJENO ČLANSTVO

Članom PZS, ki imajo potrjeno člansko izkaznico za tekoče leto nudimo dodatne ugodnosti - popuste:

Zavarovanje	Popust
Življenjsko zavarovanje	Popust v višini prve premije vendar max. 30 €
Avtomobilsko zavarovanje	25 €
Zavarovanje premoženja (hiša, stanovanje, stanovanjska oprema)	25 €

Zgornji popusti veljajo poleg vseh ostalih, ki jih zavarovalnica nudi v času sklepanja zavarovanja.

ZAVAROVANJE ODGOVORNOSTI PLANINSKIH DRUŠTEV ZA POŠKODBO OSEB IN STVARI

Zavarovalno kritje	Zavarovalne vsote po škodnem dogodku	
	Varianta I	Varianta II
Za poškodbo oseb	25.000,00 €	44.000,00 €
za poškodovane stvari	7.000,00 €	10.000,00 €
Letna premija po članu z davkom	0,6 €	0,9 €

ZAVAROVANJE OBISKOVALCEV PRIREDITEV, KI JIH ORGANIZIRAJO PD ZA NEČLANE (promocijski izleti in spominski pohodi)

Zavarovalno kritje	Zavarovalna vsota
Nezgodna smrt	12.500 €
Invalidnost	15.000 €
Odgovornost oseb	10.000 €
Odgovornost za stvari	4.200 €
Premija z davkom na osebo/dan	0,50 €

DODATNO NEZGODNO ZAVAROVANJE ZA ČASOVNO OPREDELJENO OBDOBJE (izleti ali odprave)

Zavarovalno kritje	Zavarovalna vsota		
	Izleti I.	Izleti II.	Alpinistične odprave
Nezgodna smrt	8.000,00 €	15.000,00 €	15.000,00 €
Invalidnost	16.000,00 €	30.000,00 €	30.000,00 €
Naravna smrt	0,00 €	0,00€	5.000,00 €
Letna premija z davkom/osebo	16,00 €	30,00€	230,00 €

Opomba:

Zavarovanje za člane alpinističnih odprav vključuje tudi poškodbe in okvare zaradi mraze in višine ter zastrupitve.

Zavarovanja, ki se sklepajo za čas krajši od enega leta se zavarovalna premija obračuna po spodnji tabeli v % od letne premije.

Če traja zavarovanje		Znaša zavarovalna premija
od	do	
Vključno do 3 dni		5%
4 dni	7 dni	10%
8 dni	15 dni	15%
16 dni	30 dni	20%
31 dni	60 dni	30%
61 dni	90 dni	40%
91 dni	120 dni	50%
121 dni	150 dni	60%
151 dni	180 dni	70%
181 dni	210 dni	80%
211 dni	240 dni	90%
241 dni		100%

ZAVAROVANJE PRENOSA GOTOVINE IZ PLANINSKIH OBJEKTOV

(veljavni zavarovalni pogoji: VLO-07-Nm, Vlo-kl-07)

Prenos gotovine - zavarovalna vsota	Letna premija z davkom
5.000 €	30 €

POGODBA ZAVAROVALNICE GENERALI D.D. - DODATNO ZAVAROVANJE ZA STROŠKE REŠEVANJA ZA VES SVET (DRUŽINSKO)

Nova oblika dodatnega zavarovanja je tudi zavarovanje za stroške reševanja za ves svet, ki ga po pogodbi nudi Generali Zavarovalnica d.d., in ga lahko dodatno sklene posamezni član PD, ki je poravnal članarino.

Zavarovalno kritje znaša 15.000 €, letna premija je 6,10 €, ki jo društvo ali posameznik nakaže na Planinsko zvezo Slovenije, Dvoržakova 9, p.p.214, 1000 Ljubljana, transakcijski račun: 0510 0801 0489 572 sklic 00 7003002-2010

Ob nakazilu je treba izpolniti obrazec s podatki o zavarovancu, ki ga društvo ali posameznik pošlje preko elektronske pošte na Planinsko zvezo Slovenije Katarini Maček, email: katarina@pzs.si. Obrazec (Generali 2009) je posebna priloga tega dopisa.

Zavarovalno kritje	Zavarovalna vsota
Stroški reševanja po osebi do	15.000 EUR
Neto letna premija po osebi	5,73 EUR
DPZP 6,5%	0,37EUR
Bruto letna premija po osebi	6,10 EUR

Stroški reševanja so nujno potrebni stroški, ki nastanejo, kadar doživi zavarovanec nezgodo oz. zaide v življenjsko nevarnost v gorah ali v vodi, ne glede na to, ali se pri tem poškoduje ali ne. Zavarovani so le dokazani stroški iskanja, klasičnega in helikopterskega reševanja v gorah, na smučiščih, pri nesrečah na vodi po vsem svetu ter prevoz do najbližje prevozne ceste oz. do najbližje bolnišnice glede na kraj nezgode; zavarovanje ne vključuje stroškov prevoza v domovino. Stroški se povrnejo le subsidiarno, če se le-ti ne povrnejo iz drugega naslova (npr. iz zdravstvenega zavarovanja).

Zavarovalno kritje: zavarovanje po tej pogodbi velja za cel svet, izključeno je le kritje stroškov reševanja v primeru odprave v tuja neevropska gorstva nad 5.000 metrov nadmorske višine. Kritje vključuje tudi stroške reševanja na področjih lažjih pohodniških, trekking smeri do nadmorske višine 6.000 metrov.

Trajanje zavarovalnega kritja za posameznega člana začne z naslednjim dnem, ko Planinska zveza Slovenije dobi plačilo zavarovalne premije in podatke o zavarovancu, ki je poravnal dodatno zavarovanje in velja za vsako leto plačanega zavarovanja.

Možni zavarovanci po tej pogodbi so člani društev in klubov, združenih v Planinski zvezi Slovenije in njihovi življenjski partnerji, ki živijo z njimi v skupnem gospodinjstvu, ter njihovi otroci do 18. leta starosti. Člani društev izkazujejo svoje članstvo z veljavno planinsko izkaznico.

Odbor za članstvo PZS:
Danilo Škerbinek l.r.

Generalni sekretar:
Danilo M. Sbrizaj

Priloga: Obrazec Generali 2010

SEZNAM VPLAČNIKOV DODATNEGA ZAVAROVANJA ZA STROŠKE REŠEVANJA ZA VES SVET (DRUŽINSKO) GENERALI D.D.						nakazilo
	Ime	Priimek	Datum rojstva	član PD s plač. članarino	Naslov	
1.						0,00 €
2.						0,00 €
3.						0,00 €
4.						0,00 €
5.						0,00 €
6.						0,00 €
7.						0,00 €
8.						0,00 €
skupaj						0,00 €

Nakazilo letne premije se nakaže na Planinsko zvezo Slovenije, Dvoržakova 9, 1000 Ljubljana,

transkacijski račun: 0510 0801 0489 572 sklic 00 7003002-2010

Izpolnjen obrazec s podatki o zavarovancu ob nakazilu premije pošljete na

Planinsko zvezo Slovenije Katarini Maček (el. naslov: racunovodstvo@pzs.si)

Trajanje zavarovalnega kritja za posameznega člana začne z naslednjim dnem, ko Planinska zveza Slovenije dobi plačilo zavarovalne premije in podatke o zavarovancu, ki je poravnal dodatno zavarovanje.

V primeru, da PZS podatkov o zavarovancih ne dobi pravočasno, ne jamči za trajanje zavarovalnega kritja od naslednjega dne, ko je prejela nakazilo zavarovalne premije.

Zavarovalnica Generali d.d. vsakemu vplačniku na njegov naslov pošlje potrdilo o zavarovanju.

Spoštovani ljubitelji planin in gora!

Veseli nas, da bomo skupaj skrbeli za vašen korak v gorah, saj ste kot član planinske organizacije tudi naš cenjeni zavarovanec. Poleg nezgodnega zavarovanja v gorah in zavarovanja odgovornosti v primeru škode, ki bi jo pri obisku planin in gora povzročili tretjim osebam, vam Zavarovalnica Tilia v sodelovanju s PZS nudi tudi posebne ugodnosti. S tem vam želimo omogočiti večjo varnost tako doma kot pri obisku planin in gora.

Za vamejšo pot v gore so vam na voljo:

- Nezgodno zavarovanje**
- Zavarovanje odgovornosti članov PD**
(zavarovanje vključeno v letni članarini)
- Turistično - zdravstveno zavarovanje z asistenco v tujini z doplačilom**
(dodatno individualno ali skupinsko zavarovanje)
- Zavarovanje stroškov reševanja v tujih gorah z doplačilom**
(dodatno individualno ali skupinsko zavarovanje)

Dodatne ugodnosti za člane PD:

25 EUR popusta pri premoženjskem zavarovanju MoJ DoM in avtomobilskem zavarovanju. Popust v višini prve premije pri življenjskem zavarovanju (največ 30 EUR)

TILIA
Zavarovalnica Tilia, d.d.

Za dodatne informacije lahko pokličete na brezplačno telefonsko številko

BREZPLAČEN KLIC

080 22 45

ali nam pišete na e-naslov

modra.stevilka@zav-tilia.si

Več o zavarovalnih kritijih, pogojih zavarovanja in cenah zavarovanja si lahko preberete na spletnih straneh zavarovalnice in PZS.

Dodatna zavarovanja lahko sklenete na spletni strani zavarovalnice. Zavarovanje sklenjeno prek interneta velja že ob 00.00 uri naslednjega dne.

Zavarovalnica Tilia d.d.
Seidlova cesta 5
8000 Novo mesto
www.zav-tilia.si

Ugodnost pri nakupu čelade in varovalnega kompleta

Pri nakupu čelade ali varovalnega kompleta Zavarovalnica Tilia za člane PZS prispeva 15,00 EUR

Popust se uveljavi na naslovu Zavarovalnice Tilia ob predložitvi fotokopije računa. Fotokopije izkaznice PZS s plačano članarino za tekoče leto in ob predložitvi transakcijskega računa.

Nezgodno zavarovanje in zavarovanje odgovornosti članov PD (zavarovanje vključeno v letni članarini)

Nezgodno zavarovanje

Krije nezgode, ki se pripetijo pri obisku planin in gora. nezgodno zavarovanje vključuje tudi poškodbe in okvare zaradi mraza, višine ter zastrupitve.

Zavarovalno kritje:	Člani A	Člani B, B1, S in Š	Člani P in O
Nezgodna smrt	15.000,00	5.500,00	5.000,00
Invalidnost	50.000,00	8.500,00	8.500,00
Stroški reševanja v tujih gorah Evrope in Turčije	-	2.800,00	2.800,00
Stroški reševanja v tujih gorah - ves svet	15.000,00	-	-

Za nezgodno zavarovanje veljajo splošni pogoji NEZ-07 in posebni pogoji NEZ-špo-07 in so na vpogled na spletnih straneh Zavarovalnice in na Planinski zvezi Slovenije.

Zavarovanje odgovornosti

Krije škode, ki jih član PD povzroči tretjim osebam pri obisku planin in gora. Strokovni kader PZS je zavarovan tudi za odgovornost zaradi nenamernih strokovnih napak pri opravljanju dejavnosti PZS.

Zavarovalno kritje:	Člani A	Člani B, B1, S in Š
Zavarovanje odgovornosti - osebe	44.000,00	44.000,00
Zavarovanje odgovornosti - stvari	4.200,00	4.200,00

Za zavarovanje odgovornosti veljajo splošni pogoji ODG-07 in so na vpogled na spletnih straneh Zavarovalnice Tilia in na Planinski zvezi Slovenije.

Postopek prijave nezgode

Upravičenec po končanem zdravljenju izpolni obrazec Prijava nezgode, ki ga obli v Strokovni službi PZS. Izpoljen obrazec se s fotokopirano zdravniško dokumentacijo, fotokopijo potrdila o plačilu članine za tekoče leto oziroma v primeru smrti še izpis iz knjige umrlih pošlje sklenitveju zavarovanja - PZS, na naslov Stokovne službe PZS, Dvorčakova 9, 1001 Ljubljana, ki prijavo evidentira in posreduje v nadaljnji postopek. Enak postopek je tudi v primeru reševanja v tujih gorah, le da se predloži še potrdilo o plačilu stroškov reševanja.

**VARNO V PLANINE IN GORE
Z VODNIKI PZS**

Zavarovalnica Tilia, d.d.
Seidlova cesta 5
8000 Novo mesto

Planinska zveza Slovenije
Dvoržakova 9
1000 Ljubljana

Novo mesto, 10.12.2009

**ANEKS K POGODBI O ZAVAROVANJU ČLANOV
IN STROKOVNIH KADROV PD IN PZS
sklenjene za čas od 01.01.2009 do 31.12.2011**

Turno kolesarstvo

Turno kolesarstvo je posebna zvrst gorskega kolesarstva, ki nima tekmovalnih ciljev in se izvaja v naravi. V turno kolesarjenje ne sodijo zvrsti gorskega kolesarjenja kot so: spust, cross-country, freeride ter druge adrenalinske dejavnosti s kolesi.

Zavarovalno jamstvo pri turnem kolesarstvu velja na vseh poteh v naravnem okolju, kjer je vožnja s kolesi v skladu z veljavnimi predpisi dovoljena, kakor tudi na poti do teh poti, kjer je vožnja s kolesi dovoljena. Zavarovalno jamstvo velja tako za organizirane ture pod vodstvom vodnikov PZS, kakor tudi na individualnih turah članov, kadar se turno kolesarstvo izvaja skladno s priporočili PZS turnim kolesarjem.

Ob nezgodi lahko zavarovalnica zahteva od matičnega društva za ponesrečenca poročilo o nezgodi, iz katerega mora biti razvidno: kraj nezgode, na kakšni poti/površini se je pripetila nezgoda, vzrok nezgode, ali se je uporabljala zaščitna oprema, ali se je turno kolesarstvo izvajalo skladno s priporočili PZS ter vsa ostala dejstva, ki so potrebna za ugotavljanje okoliščin nezgode.

Izključena je obveznost zavarovalnice za nezgode, ki nastanejo pri treningih in udeležbi na tekmovanjih.

Alpinizem in športno plezanje

Zavarovalno jamstvo pri dejavnosti alpinizma in športnega plezanja velja v različnih okoljih (v naravnih ter umetnih stenah, naravnih plezališčih) za člane PZS, ki pri plezanju upoštevajo učne programe, pravila plezanja ter varovanja, določena v okviru PZS. Zavarovalno kritje velja za:

- vse vrste alpinizma ter športnega plezanja, kjer plezalci upoštevajo pravila varovanja;
- prosto plezanje (plezanje dveh oseb, ki se medsebojno varujeta in pri plezanju upoštevata vsa merila varovanja);

- balvansko plezanje (plezanje na balvane, ki praviloma niso višji od doskočne višine; uporablja varovanje z blazino).

Zavarovalno kritje ne velja za:

- plezanje brez dodatnega varovanja – solo plezanje (plezanje posameznika brez varovanja),
- urbano plezanje (po urbanih objektih, plezanje po drevesih),
- vse zvrsti tekmovalnega športnega plezanja (izključena je obveznost zavarovalnice za nezgode, ki nastanejo pri udeležbi na tekmovanjih),
- člane alpinističnih odprav.

Zavarovalno jamstvo iz naslova osnovnega zavarovanja članstva velja za alpinizem ter športno plezanje. Člani PZS, ki so registrirani tekmovalci in želijo imeti kritje tudi na tekmah, se lahko za ta riziko zavarujejo z doplačilom dodatne zavarovalne premije. Ta dogovor velja za čas enega leta.

Ob nezgodi lahko zavarovalnica zahteva od društva, katerega član je izvajalec športnega plezanja, poročilo o nezgodi, iz katerega mora biti razviden opis dogodka ter vsi podatki, ki so potrebni za ugotavljanje zavarovalnega jamstva.

Stroški reševanja v tujih gorah

Stroški reševanja so nujno potrebni stroški, ki nastanejo, če zavarovanec doživi nezgodo. Zavarovani so le dokazani stroški reševanja v tujih gorah, ki jih plača zavarovanec sam, kar dokaže z originalnimi računi. Zavarovalno kritje za stroške reševanja velja:

- za člane B, B1, S in Š, P+O v tujih gorah Evrope in Turčije;
- za člane A po vsem svetu. Zavarovanje stroškov reševanja v tujih gorah za člane A vključuje stroške iskanja, klasičnega in helikopterskega reševanja v tujih gorah, visokogorskih turnih smučiščih, nesrečah na vodi. Kritje vključuje stroške reševanja za trekinge do nadmorske višine 6.000 metrov. Poleg sklenitelja zavarovanja je za stroške reševanja (za zavarovalno vsoto, ki velja za A člane) zavarovan tudi življenjski partner s katerim živita v skupnem gospodinjstvu ter skleniteljevi otroci do 18. leta starosti pod pogojem, da so člani PZS.

Zavarovanje za stroške reševanja ne velja za člane alpinističnih odprav. Člani alpinističnih odprav se lahko zavarujejo posebej (dodatna možnost zavarovanja za člane PZS – zavarovanje stroškov reševanja v tujih gorah).

Planinska zveza Slovenije
mag. Franci Ekar
predsednik

Zavarovalnica Tilia, d.d., Novo mesto
Andrej Kavšek
predsednik uprave

mag. Tadej Avsec
član uprave

Splošni pogoji za nezgodno zavarovanje oseb

Splošne pogoje za nezgodno zavarovanje oseb NEZ-07 je sprejela uprava Zavarovalnice Tilia d.d. Novo mesto.
Veljajo in se uporabljajo od 1.1.2007 dalje.

1. člen - Splošne določbe

- (1) Splošni pogoji za nezgodno zavarovanje oseb (v nadaljnjem besedilu: splošni pogoji) so sestavni del pogodbe o nezgodnem zavarovanju oseb, sklenjene med zavarovalcem in Zavarovalnico Tilia d.d. Novo mesto (v nadaljnjem besedilu: zavarovalnica).
- (2) S splošnimi pogoji se urejajo pogodbeni odnosi med zavarovalnico in zavarovalcem za dogovorjene načine zavarovanj, in sicer za primer:
  - smrti zaradi nezgode,
  - trajne izgube splošne delovne sposobnosti (invalidnost),
  - dnevno nadomestilo,
  - bolnišničnega dne,
  - zdraviliškega dne,
  - pogrebne, in
  - stroškov zdravljenja.Ostali primeri se urejajo s posebnimi in dopolnilnimi pogoji.
- (3) Izrazi, navedeni v teh splošnih pogojih, pomenijo:
  - **zavarovalec** - fizična ali pravna oseba, ki sklene zavarovalno pogodbo z zavarovalnico;
  - **zavarovanec** - oseba, od katere smrti, invalidnosti ali telesne poškodbe je odvisno izplačilo zavarovalnine oziroma nadomestilo;
  - **ponudnik** - oseba, ki želi skleniti zavarovanje in poda predlog za sklenitev zavarovanja;
  - **upravičenec** - oseba, ki ima pravico do zavarovalnine;
  - **ponudba** - listina, ki predstavlja predlog za sklenitev nezgodnega zavarovanja;
  - **polica** - listina o sklenjeni zavarovalni pogodbi;
  - **zavarovalna vsota** - na polici določeni znesek, do katerega zavarovalnica jamči;
  - **zavarovalnina** - znesek, ki ga zavarovalnica plača po zavarovalni pogodbi;
  - **premija** - znesek, ki ga zavarovalec plačuje zavarovalnici;
  - **invalidnost** - popolna ali delna trajna izguba splošne sposobnosti;
  - **prehodna nesposobnost za delo** -časna zadržanost od dela po veljavnem Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju;
  - **karenca** – obdobje, v katerem ni zavarovalnega kritja, čeprav nastopi zavarovalni primer in je zavarovalna pogodba sklenjena. Karenca se uporablja samo pri zavarovanju dnevnega nadomestila;
  - **ponovljena poškodba** – ponovna poškodba istega dela telesa.

2. člen - Sklenitev zavarovalne pogodbe

- (1) Zavarovalna pogodba se sklene na podlagi pisne ponudbe, ki vsebuje vse bistvene sestavine pogodbe, za sklenitev nezgodnega zavarovanja ali s podpisom zavarovalne police ali s podpisom potrdila o kritju.
- (2) Pisna ponudba zavarovalnici za sklenitev zavarovalne pogodbe veže ponudnika, če ni določil krajšega roka, osem dni od dneva, ko je prispela k zavarovalnici; če je potreben zdravniški pregled, pa 30 dni.
- (3) Če zavarovalnica v tem roku ne odkloni ponudbe, ki ne odstopa od pogojev, po katerih sklepa predlagano zavarovanje, se šteje, da je ponudbo sprejela in da je pogodba sklenjena. V tem primeru se šteje pogodba za sklenjeno, ko je ponudba prispela k zavarovalnici.
- (5) Če zavarovalec in zavarovanec nista ista oseba, je za veljavnost pogodbe potrebno pisno soglasje zavarovanca z navedbo zavarovalnih vsot.

3. člen - Oblika zavarovalne pogodbe

- (1) Zavarovalna pogodba in vsi dodatki te pogodbe so veljavni le, če so sklenjeni v pisni obliki.
- (2) Zahtevki, obvestila in izjave so dane pravočasno, če so dane pred koncem roka po teh pogojih. Kot dan prejema se šteje dan, ko je bilo priporočeno pismo oddano pošti.

4. člen – Začasno zavarovalno kritje

- (1) Če je v zavarovalni pogodbi dogovorjeno začasno zavarovalno kritje, zavarovalnica v času zavarovalnega kritja izplača samo zavarovalnino za nezgodno smrt in invalidnost.
- (2) Začetek začasnega zavarovalnega kritja je ob 24.00 uri tistega dne, ko je bila plačana ustreznna premija.
- (3) Začasno zavarovalno kritje preneha veljati ob 24.00 uri tistega dne, ko je nastopil začetek zavarovalnega kritja.
- (4) Začasno zavarovalno kritje velja pod pogojem, da je zavarovanec v trenutku oddaje ponudbe bil zmožen za svoje redno delo, da se ni zdravil ali bil pod zdravniško kontrolo.
- (5) V primeru, da zavarovalnica ponudbe ne sprejme, je zavarovalec dolžan plačati premijo za začasno zavarovalno kritje, zavarovalnica pa izdati polico od dne izdaje začasnega kritja do prvega dne naslednjega meseca.

5. člen - Sposobnost za zavarovanje

- (1) Zavarujejo se osebe od 14. do 75. leta starosti. Osebe, ki so mlajše kot 14 let in starejše kot 75 let, se lahko zavarujejo po posebnih pogojih.
- (2) Osebe, katerih splošna delovna sposobnost je zaradi težje bolezni, težjih telesnih hib in pomanjkljivosti zmanjšana, se zavarujejo s plačilom povišane premije kot anormalni riziki.
- (3) Osebe, katerim je v celoti ali deloma odvzeta poslovna sposobnost, so izključene iz zavarovanja, razen če z zakonskimi predpisi ni drugače določeno.

6. člen - Pojem nezgode

- (1) Za nezgodo se šteje vsak nenaden, nepredviden od zavarovančeve volje neodvisen dogodek, ki deluje izključno od zunaj in naglo na zavarovančevo telo, ter ima za posledico njegovo smrt, popolno ali delno invalidnost, prehodno nesposobnost za delo, ki zahteva zdravniško pomoč, nastanitev in zdravljenje v bolnišnici ali nastanek stroškov zdravljenja.
- (2) Za nezgodo po prejšnjem odstavku se šteje predvsem:
  1. povozitev;
  2. trčenje;
  3. udarec s predmetom;
  4. udarec električnega toka ali strele;
  5. padec, zdrs, strmoglavljenje;
  6. ranitev z orožjem in raznimi drugimi predmeti ali ranitev zaradi eksplozije;
  7. vbod s kakšnim predmetom;
  8. udarec ali ugriz živali;
  9. zastrupitev s kemičnimi sredstvi, razen poklicnih obolenj;
  10. zastrupitev zaradi vdihavanja plinov ali strupenih par, razen poklicnih obolenj;

11. okužba rane, ki je nastala zaradi nezgode;
  12. opekline z ognjem, električno, vročimi predmeti, tekočinami ali paro, kislinami in podobno;
  13. zadavitev in utopitev;
  14. dušitev ali zadušitev zaradi zasipanja (z zemljo, peskom in podobno), kakor tudi zaradi vdihavanja pare ali plinov - razen poklicnih obolenj;
  15. delovanje svetlobe, sončnih žarkov, temperature ali slabega vremena, če je bil zavarovanec takšnemu delovanju izpostavljen zaradi nezgode, ki se je neposredno pred tem zgodila ali zaradi reševanja človeškega življenja;
  16. delovanje rentgenskih in laserskih žarkov ter radiacije, če nastopi naglo in nenadno, razen poklicnih obolenj.
- (3) Za nezgodo se po teh pogojih nikakor ne štejejo:
1. vse navadne, nalezljive in poklicne bolezni;
  2. bolezni, ki nastanejo zaradi psihičnih vplivov ne glede na vzrok;
  3. trebušne, popkovne, vodne in druge kile, razen tistih, ki nastanejo zaradi direktne poškodbe trebušne stene po neposrednem delovanju zunanje mehanske sile in je bila poleg kile klinično ugotovljena poškodba mehkih delov trebušne stene v tem področju neposredno po poškodbi v zdravstveni ustanovi;
  4. zapleti, ki zaradi nastanejo zaradi odstranjevanja kože in njenih izrastkov, vraščanja nohtov, rezanja žuljev in bradavic, nege nohtov in obnohtja ter drugih izrastkov trde kože;
  5. anafilaktični šoki, razen če so nastali pri zdravljenju zaradi nezgode;
  6. medvretenčne kile (hernie disci intervertebralis), vse vrste lumbalgij, diskopatij, sakralgij, miofascitisev, kocihodinij, ishialgij, fibrozitisev in vse spremembe ledveno križnega predela hrbtenice, ki so označene z analognimi termini, če tudi se njihova simptomatika pojavi šele po poškodbi, ne glede na vzrok nastanka;
  7. ponovljeni, habitualni, kompletni ali delni izpahi na istem sklepu;
  8. posledice ponavljajočih se gibov;
  9. poškodbe delov ali celih mišic ob hotenih gibih ali naporih (brez delovanja zunanjih vplivov);
  10. strganje degenerativno spremenjenih mišic, tetiv, vezi, hrustanca in meniskusov ter medvretenčnih ploščic in njihove posledice;
  11. odstop mrežnice (ablatio retinae), razen tiste, ki nastopi po direktni poškodbi zdravega očesa in je ugotovljena v bolnišnici neposredno po nezgodi, ter bolnik nima bolezni, ki lahko pogojujejo nastanek odstopa (sladkorna bolezen, visok krvni pritisk);
  12. posledice, ki nastanejo zaradi delirium tremensa, delovanja mamil in posledice, ki nastanejo pod vplivom alkohola ali drugih psihotropnih substanc;
  13. posledice medicinskih, posebno operativnih posegov, ki se opravijo zaradi zdravljenja ali preprečevanja bolezni, razen če je do teh posledic prišlo zaradi dokazane napake medicinskega osebja (vitium artis);
  14. patološke spremembe na kosteh, hrustancih, mišicah, kitah, zobovju ali drugih delih telesa, patološke epifizioloze ali zlomi v področju predhodno patološko spremenjene kosti;
  15. sistemske neuromuskularne bolezni in endokrine bolezni;
  16. poškodbe, ki nastanejo kot posledica bolezenskih (endokrinih, nevroloških, psihiatričnih, kardiovaskularnih ipd.) dogodkov, ki neposredno predhodijo škodnemu dogodku;
  17. zastrupitve s hrano;
  18. pik mrčesa;
  19. klopni meningitis, borelijoza, mišja mrzlica, malarija;
  20. okužba z virusom HIV;
  21. dekompresijska bolezen in višinska bolezen.

7. člen - Trajanje zavarovanja

- (1) Zavarovanje se prične, če ni drugače dogovorjeno, ob 00.00. uri tistega dne, ki je na polici označen kot dan začetka zavarovanja in preneha ob 24.00. uri tistega dne, ki je na polici označen kot dan prenehanja

zavarovanja, če ni drugače dogovorjeno.

- (2) Če trajanje zavarovanja ni določeno v pogodbi, sme vsaka stranka od nje odstopiti z dnem zapadlosti premije, le da mora o tem pisno obvestiti drugo stranko najmanj tri mesece pred zapadlostjo premije.
- (3) Če je zavarovanje sklenjeno za več kot tri leta, sme po preteku tega časa vsaka stranka z odpovednim rokom šestih mesecev odstopiti od pogodbe, s tem, da to pisno sporoči drugi stranki.
- (4) Zavarovanje za vsakega posameznega zavarovanca preneha ob 24.00. uri tistega dne, ko:
1. zavarovanec umre ali se ugotovi 100% invalidnost;
  2. zavarovanec postane poslovno nesposoben (3. odst. 5. čl. teh pogojev);
  3. poteče zavarovalno leto, v katerem je zavarovanec izpolnil 75. leto starosti;
  4. poteče rok (4. odst. 12. čl. teh pogojev), premija oziroma premijski obrok pa ni bil plačan;
  5. je razveljavljena pogodba (20. člen teh pogojev).

8. člen - Obveznosti zavarovalnice po zavarovalni pogodbi

- (1) V primeru nezgode izplača zavarovalnica vsote, ki so dogovorjene v zavarovalni pogodbi, in sicer:
1. zavarovalno vsoto za nezgodno smrt, če je zavarovanec zaradi nezgode umrl;
  2. zavarovalno vsoto za invalidnost oziroma ustrezen odstotek od zavarovalne vsote za invalidnost, če je zavarovanec zaradi nezgode postal popolni oziroma delni invalid;
  3. dnevno nadomestilo (7. odst. 16. čl. teh pogojev), če je bil zavarovanec zaradi nezgode prehodno nesposoben za delo;
  4. nadomestilo za bolnišnični dan (8. odst. 16. čl. teh pogojev), če je bil zavarovanec zaradi nezgode na zdravljenju v bolnišnici;
  5. nadomestilo za zdraviški dan (9. odst. 16. čl. teh pogojev), če je bil zavarovanec zaradi nezgode na zdraviškem zdravljenju;
  6. pogrebno (10. odst. 16. čl.) teh pogojev v primeru zavarovančeve smrti;
  7. povračilo stroškov zdravljenja (11. odst. 16. čl. teh pogojev), če je zavarovanec zaradi nezgode potreboval zdravniško pomoč in če je imel zaradi tega stroške za zdravljenjem, ki ne gredo v breme zdravstvenega zavarovanja;
  8. ostale pogodbene obveznosti po posebnih ali dopolnilnih pogojih.
- (2) V primeru zavarovančeve smrti zaradi bolezni izplača zavarovalnica:
1. 50% od dogovorjene zavarovalne vsote, če zavarovanec umre v prvih šestih mesecih trajanja zavarovanja oziroma po pristopu v zavarovanje;
  2. 100% dogovorjene zavarovalne vsote za primer smrti zaradi bolezni izplača zavarovalnica:
    - če zavarovanka v prvih šestih mesecih trajanja zavarovanja umre zaradi nosečnosti ali poroda;
    - če je zavarovanec zamenjal delodajalca, ki je imel pri Zavarovalnici Tilia že sklenjeno kolektivno zavarovanje in je že poteklo šest mesecev, odkar je zavarovan;
    - če je bilo zavarovanje podaljšano z novo polico in je že poteklo šest mesecev, odkar je bila oseba zavarovana.
- (3) V primeru zavarovanja za primer pogrebne izplača zavarovalnica:
1. 50% od dogovorjene zavarovalne vsote, če zavarovanec umre zaradi bolezni v prvih šestih mesecih trajanja zavarovanja oziroma po pristopu v zavarovanje;
  2. 100% dogovorjene zavarovalne vsote za pogrebno:
    - če zavarovanka v prvih šestih mesecih trajanja zavarovanja umre zaradi nosečnosti ali poroda;
    - če je zavarovanec zamenjal delodajalca, ki je imel pri Zavarovalnici Tilia d.d. že sklenjeno kolektivno zavarovanje in je že poteklo šest mesecev, odkar je zavarovan;
    - če je bilo zavarovanje podaljšano na novo polico in je že poteklo šest mesecev, odkar je bila oseba zavarovana.

9. člen – Omejitve obveznosti zavarovalnice

- (1) Če ni posebej dogovorjeno in ni plačana ustrezna večja premija, zavarovalnica izplača 33% od zneska, ki bi ga morala plačati po določilih 8. člena teh pogojev, če nastane nezgoda:
  1. pri upravljanju in vožnji z letali in zračnimi plovili vseh vrst, razen za potnike v javnem prometu;
  2. pri športnih skokih s padalom;
  3. pri avtomobilskih, motociklističnih, motonavtičnih, motokrosističnih hitrostnih dirkah in spretnostnih vožnjah ter pri treningih za njih, v katerih sodeluje zavarovanec kot registriran član športne organizacije.
- (2) Zavarovalnica izplača 66% od zneska, ki bi ga morala plačati po določilih 8. člena teh pogojev, če nastane nezgoda pri treningu in udeležbi na javnih športnih tekmovanjih v naslednjih športnih panogah: akrobatski rock and roll, kolesarstvo, nogomet, rokomet, hokej na ledu in travi, jiujitsu, judo, karate, boks, rokoborba in ostale borilne veščine, smučanje, sankanje v bobu in s tekmovalnimi sanmi, rugby, baseball, smučarski skoki in poleti, alpinistika, športno plezanje, jahanje, jamarstvo, skoki v vodo, potapljanje in podvodni ribolov, jadranje, veslanje, smučanje, in deskanje na snegu in vodi, rafting, v katerih sodeluje zavarovanec kot registriran član športne organizacije.
- (3) Če ni posebej dogovorjeno in če ni plačana ustrezna večja premija, zavarovalnica izplača 50% od zneska, ki bi ga morala plačati po določilih 8. člena teh pogojev, če nastane nezgoda pri osebah, ki predstavljajo anormalni riziko, zaradi tega, ker so prebolele kakšno težjo bolezen ali so ob sklenitvi zavarovalne pogodbe težje bolne ali imajo prirojene težje telesne hibe ali pomanjkljivosti.
- (4) Za anormalni riziko iz prejšnjega odstavka se štejejo osebe, ki imajo hibe, pomanjkljivosti ali bolezni, zaradi česar je njihova splošna delovna sposobnost zmanjšana za več kot 50% po teh pogojih.
- (5) Zavarovalnica izplača v naslednjih primerih 80% zavarovalnine poškodovanemu sopotniku v prometni nesreči, v času katere je voznik vozil vozilo:
  1. pod vplivom alkohola, mamil ali drugih psihoaktivnih substanc;
  2. brez veljavnega vozniškega dovoljenja;
  3. ki ni bilo neregistrirano.Enak delež zavarovalnine izplača zavarovalnica tudi, kadar zavarovanec ob prometni nesreči ni uporabljal zaščitne čelade ali ni bil pripet z varnostnim pasom v skladu z veljavnim Zakonom o varnosti cestnega prometa.
- (6) V primeru poškodbe Ahilove tetive izplača zavarovalnica 30% zavarovalnine.
- (7) Če so na okvaro zdravja in dolžino zdravljenja, povzročeno z nezgodo, vplivala tudi obolenja, degenerativne spremembe oziroma stanja ali hibe, se obveznost zavarovalnice po presoji zdravnika cenzorja zmanjša ustrezno deležu vpliva obolenja, degenerativne spremembe oziroma stanja ali hibe.
- (8) Če zavarovalec pri sklenitvi nezgodnega zavarovanja, kadar je to vprašan, zamolči prejšnje poškodbe, bolezni ali okvare, ki lahko vplivajo na oceno invalidnosti in prehodno nezmožnost za delo, se leti znižata po presoji zdravnika cenzorja zavarovalnice, upoštevajoč zmanjšane splošne sposobnosti zavarovanca pred nezgodo.

10. člen – Izključitev obveznosti zavarovalnice

- (1) Izključena je obveznost zavarovalnice za nezgode, ki nastanejo:
  1. zaradi vojnih dogodkov;
  2. zaradi terorističnega dejanja;
  3. zaradi aktivne udeležbe v oboroženih akcijah, razen če je zavarovanec v njih sodeloval pri opravljanju svojih del in delovnih nalog, ali na poziv pooblaščenih organov;
  4. zaradi potresa;
  5. pri upravljanju letal in letalnih naprav vseh vrst, plovnih objektov, motornih in drugih vozil, brez predpisanega ustreznega dovoljenja

ja za upravljanje z vrsto in tipom letala in letalnih naprav, plovne-ga objekta, motornega in drugega vozila. Šteje se, da zavarovane-c ima predpisano vozniško dovoljenje, kadar zaradi priprav in pri opravljanju izpita za pridobitev uradnega dovoljenja vozi ali upravlja pod neposrednim nadzorom osebe, ki po obstoječih predpisih lahko poučuje.

6. zaradi motnje zavesti, epileptičnega napada, kapi, infarkta ali bolezenskega stanja zavarovanca;
  7. zaradi poskusa ali izvršitve samomora;
  8. zaradi tega, ker je zavarovalec, zavarovanec ali upravičenec namerno povzročil nezgodo. Če pa je več upravičencev, nima zavarovalnica nobene obveznosti do tistega upravičenca, ki je namerno povzročil nezgodo;
  9. pri pripravi, poskusu ali izvršitvi naklepnega kaznivega dejanja, kakor tudi pri pobegu po takšnem dejanju;
  10. pri pretepu ali fizičnem obračunavanju, kadar ga zavarovanec sam izzove, razen v primeru dokazane samoobrambe. Za izzivanje k pretepu ali fizičnem obračunavanju se šteje tudi verbalno izzivanje;
  11. zaradi dokazane vzročne zveze delovanja alkohola, zdravil, mamil ali drugih narkotikov in psihoaktivnih substanc na zavarovanca ob nezgodi.
- Šteje se, če se ne dokaže nasprotno, da je nezgoda nastala zaradi dokazane vzročne zveze delovanja alkohola, zdravil, mamil ali drugih narkotikov na zavarovanca:
- če je kot voznik motornega vozila imel ob nezgodi v krvi več kot 0,5‰ oziroma voznik začetnik več kot 0,00 ‰ alkohola, ali več kot 1‰ kot pešec ali ob drugih nezgodah in če se ne glede na količino alkohola v krvi s kliničnim pregledom zdravnika ugotovijo znaki alkoholiziranosti;
  - če je alkotest pozitiven, zavarovanec pa ne poskrbi, da bi bila s krvno analizo ugotovljena stopnja njegove alkoholiziranosti, razen če odvzem krvi ogroža njegovo zdravje (npr. hemofilija);
  - če odkloni ali se izmakne preiskavi svoje alkoholiziranosti oziroma jo odkloni ali konzumira alkohol, tako da onemogoči ugotavljanje svoje alkoholiziranosti v trenutku nastanka nezgode;
  - če se s strokovnim pregledom ugotovi, da kaže znake motenj v vedenju, ki povzročajo nezanesljivo ravnanje zaradi uživanja mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih substanc ali če ob nezgodi uživa mamila, psihoaktivna zdravila ali druge psihoaktivne substance ter tako onemogoči ugotavljanje prisotnosti navedenih snovi v trenutku nastanka nezgode;
  - če se po nezgodi izmakne ali odkloni preiskavo oziroma možnost ugotavljanja prisotnosti mami, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi v njegovem organizmu;
- (2) Zavarovalnica nima nobene obveznosti iz zavarovanja za primer smrti zaradi bolezni :
    1. če je zavarovanec napravil samomor;
    2. če je bila nad zavarovancem izvršena smrtna kazen;
    3. če je zavarovančeva smrt posledica terorističnega dejanja
  - (3) Zavarovalnica nima nobene obveznosti iz zavarovanja za primer pogrebne:
    1. če je zavarovanec napravil samomor;
    2. če je bila nad zavarovancem izvršena smrtna kazen. - (4) Zavarovalna pogodba je nična, če je tedaj, ko je bila sklenjena, zavarovalni primer že nastopil, če je bil v nastajanju, ali je bilo gotovo, da bo nastal.
- Že plačana premija se v takem primeru vrne zavarovalcu.
- (5) V primeru, ko zavarovanec ali upravičenec v prijavi navede lažne podatke o nezgodi, o poteku zdravljenja, podatke o zdravstvenem stanju, ki bi onemogočali zavarovalnici objektivno ocenitev pri odločitvah o izplačilu zavarovalnine, so izključene vse obveznosti zavarovalnice do zavarovanca oz. upravičenca.

11. člen – Dogovor o premiji, zavarovalni vsoti in plačevanju premije

- (1) Višino zavarovalne vsote, ki jo mora zavarovalnica plačati, če nastane zavarovalni primer, se določi sporazumno med pogodbenima strankama v ponudbi.
- (2) Zavarovalno premijo je dolžan plačati zavarovalec, vendar pa je zavarovalnica dolžna sprejeti premijo od vsakogar, kdor ima za to plačilo pravni interes.
- (3) Premija se plačuje zavarovalnici ali njenemu pooblaščenemu predstavniku, nakazuje po pošti, banki ali na drug način.
Če je premija plačana po pošti ali posredovanjem banke, se šteje, da je premija poravnana, ko banka prejme denarno nakazilo.
- (4) Prvo ali enkratno premijo mora zavarovalec plačati ob sklenitvi zavarovalne pogodbe, naslednje premije pa prvi dan vsakega zavarovalnega leta.
- (5) Če je dogovorjeno, da se premija plačuje v obrokih, zapadejo v plačilo ob nastanku zavarovalnega primera vsi prejšnji obroki tekočega zavarovalnega leta. Pri obročnem plačevanju zapadejo takoj v plačilo vsi še neplačani obroki, če zavarovalec obroke ni poravnal pravočasno ali je predčasno odpovedal pogodbo.
- (6) Če je dogovorjeno, da se premija plačuje v obrokih ali za nazaj, se lahko obračunajo redne obresti od zneska premije, za katero je dogovorjena odložitve plačila. Če obročna premija ni plačana do dneva zapadlosti, se lahko obračunajo zamudne obresti.
- (7) Zavarovalna vsota in premija se lahko definirata v valuti Republike Slovenije ali v kakšni drugi valuti. Če sta zavarovalna vsota in premija v tuji valuti, se plača premija v uradni valuti RS, ki je preračunana po srednjem tečaju BS, ki je veljal 8. dan pred zapadlostjo plačila premije.
- (8) Zavarovalec je v primeru zamude s plačilom zavarovalne premije dolžan zavarovalnici poravnati stroške opominov, pri čemer stroški posameznega opomina ne smejo presežati dejanskih stroškov izdelave in pošiljanja opomina, hkrati pa tudi ne višine zamudnih obresti.

12. člen – Posledice neplačane premije

- (1) Če je dogovorjeno, da je treba premijo plačati ob sklenitvi pogodbe, začne teči obveznost zavarovalnice, da izplača v pogodbi določeno zavarovalnino ali odškodnino, naslednji dan po vplačilu premije.
- (2) Če je dogovorjeno, da je treba premijo plačati po sklenitvi pogodbe, začne teči obveznost zavarovalnice, da izplača v pogodbi določeno zavarovalnino ali odškodnino, na dan, ki je v pogodbi določen kot dan začetka zavarovanja.
- (3) Obveznost zavarovalnice, da izplača v pogodbi dogovorjeno zavarovalnino ali odškodnino, pa preneha v primeru, če zavarovalec ne plača do zapadlosti zavarovalne premije, ki je zapadla po sklenitvi pogodbe, in tega tudi ne stori kdo drug, ki je za to zainteresiran, po tridesetih dneh od dneva, ko je bilo zavarovalcu vročeno priporočeno pismo zavarovalnice z obvestilom o zapadlosti premije, pri čemer pa ta rok ne more izteči prej, preden ne preteče trideset dni od zapadlosti premije.
- (4) Zavarovalnica lahko po izteku roka iz tretjega odstavka tega člena, če je zavarovalec v zamudi s plačilom premije, ki jo je treba plačati po sklenitvi pogodbe, oziroma druge in naslednjih premij, razdre zavarovalno pogodbo brez odpovednega roka, s tem da razdrje zavarovalne pogodbe nastopi z iztekom roka iz tretjega odstavka tega člena in s prenehanjem zavarovalnega kritja, če je bil zavarovalec na to opozorjen v priporočenem pismu z obvestilom o zapadlosti premije in o prenehanju zavarovalnega kritja.
- (5) Če zavarovalec plača premijo po izteku roka iz tretjega odstavka tega člena, vendar v enem letu od zapadlosti premije, je zavarovalnica dolžna, če nastane zavarovalni primer, plačati odškodnino oziroma zavarovalnino od 24. 00 uri po plačani premiji in zamudnih obrestih.

13. člen - Sprememba nevarnosti med trajanjem zavarovanja

- (1) Zavarovalec oziroma zavarovanec je dolžan prijaviti zavarovalnici spremembo svojih rednih delovnih opravil.
- (2) V primeru, da se je zaradi te spremembe povečala nevarnost, bo zavarovalnica predlagala zavarovalcu povečanje premije, če pa se je nevarnost zmanjšala, bo zavarovalnica predlagala manjšo premijo ali povečanje zavarovalnih vsot. Tako določene zavarovalne vsote in premije veljajo od dneva spremembe delovnih opravil, če so le-te takoj po spremembi javljene zavarovalnici.
- (3) Če zavarovalec ne prijavi spremembe delovnih opravil, ali ne pristane na povečanje oziroma zmanjšanje premije v roku 14 dni, pa nastane zavarovalni primer, se zavarovalne vsote povečajo ali zmanjšajo v sorazmerju med plačano premijo in premijo, ki bi morala biti plačana.

14. člen - Prijava zavarovalnega primera

- (1) Zavarovanec, ki se poškoduje, je dolžan:
  1. takoj poiskati zdravniško pomoč ter se glede načina zdravljenja ravnati po zdravnikovih navodilih;
  2. da zavarovalnici pisno prijavi nezgodo takoj, ko mu zdravstveno stanje to omogoča;
  3. da v prijavi nezgode poda zavarovalnici izključno na svoje stroške vsa potrebna obvestila in podatke, zlasti o kraju in času ter okoliščinah nezgode, ko se je nezgoda pripetila, popoln opis dogodka, imena morebitnih prič in zdravnika, ki ga je pregledal ali ga zdravi in podatke o prejšnjih nezgodah in zdravljenju v zvezi z njimi. Objektivnost posledic po nezgodi se presoja na podlagi kontinuirane medicinske dokumentacije o zdravljenju po nezgodi pri čemer mora poškodovanec poskrbeti, da bo njegove težave po nezgodi verificiral zdravnik neposredno po nezgodi oz. v najkrajšem možnem času.
- (2) Če je nezgoda vzrok zavarovančeve smrti, mora upravičenec zavarovanja to takoj pisno prijaviti zavarovalnici in priskrbeti potrebno dokumentacijo o neposrednih in predhodnih obolenjih ter poškodbah, kar predloži na vpogled zdravniku cenzorju.
- (3) Za ugotovitev pomembnih okoliščin, ki so v zvezi s prijavljeno nezgodo, ima zavarovalnica pravico zahtevati od zavarovanca, zavarovalca, upravičenca ali od katerekoli druge pravne ali fizične osebe tudi naknadna pojasnila.
- (4) Upravičenec mora ob prijavi zavarovalnega primera in v postopku uveljavljanju pravic na svoje stroške predložiti naslednje listine:
  1. dokazilo o veljavnem nezgodnem zavarovanju;
  2. dokazilo, da je upravičenec;
  3. prijavo nezgode (obrazec zavarovalnice);
  4. prvi izvid zdravstvene ustanove, ki bo vseboval verifikacijo zavarovančeve poškodbe neposredno po nezgodi in kontinuirano medicinsko dokumentacijo o poteku zdravljenja, ki se nanaša na to poškodbo;
  5. zdravniške izvide o vrsti in težavnosti poškodbe, o morebitnih nastalih posledicah ter podatke o telesnih okvarah, pomanjkljivosti in boleznih, ki jih je imel zavarovanec pred nastankom nezgode;
  6. potrdilo o upravičeni zadržanosti od dela;
  7. izpisek iz matične knjige umrlih v primeru smrti zavarovanca;
  8. dokazila o vzroku smrti v primeru smrti zavarovanca;
  9. druga dokazila na zahtevo zavarovanca.
- (5) Če zavarovanec pri prijavi nezgode zamoči prejšnje poškodbe, bolezni ali okvare, ki lahko vplivajo na oceno invalidnosti (3. odst. 15. čl.) in prehodne nesposobnost za delo (10. odst. 15. čl.), se le-ta zniža po presoji zdravnika cenzorja zavarovalnice, upoštevajoč zmanjšane splošne sposobnosti zavarovanca pred nezgodo.

15. člen - Ugotavljanje pravic iz zavarovalne pogodbe

- (1) Zavarovalnica je dolžna plačati zavarovalnino oziroma nadomestilo samo, če je nezgoda nastala med trajanjem zavarovanja in če so bile posledice nezgode, predvidene v 6. členu teh pogojev, medicinsko ugotovljene in verificirane v šestih mesecih po nezgodi.
- (2) Če je zavarovanec umrl zaradi nezgode, mora upravičenec predložiti polico in dokazila, da je bila smrt posledica nezgode in dokazati pravico do zavarovalnine (2. odst. 22. čl.).
- (3) V primeru invalidnosti zaradi nezgode mora zavarovanec predložiti polico, dokazila o okoliščinah nastanka nezgode in dokaze o ustaljenih posledicah, ki so osnova za določitev končne stopnje trajne invalidnosti.
- (4) Končna stopnja invalidnosti se določa izključno po Tabeli za določanje trajne izgube splošne delovne sposobnosti zaradi nezgode (v nadaljnjem besedilu: tabela). Zavarovančeve individualne sposobnosti, socialni položaj ali delovno področje (profesionalna sposobnost), se pri določanju stopnje invalidnosti ne upoštevajo.
- (5) Ob izgubi več udov ali organov zaradi ene nezgode, se odstotki invalidnosti za vsak posamezni ud ali organ seštevajo.
- (6) Če znaša seštevek odstotkov invalidnosti za izgubo ali poškodbo več udov ali organov zaradi ene nezgode po tabeli več kot 100%, zavarovalnica ni dolžna izplačati več kot znaša zavarovalna vsota za popolno invalidnost.
- (7) Za več poškodb na istem udu ali organu je zavarovalnica dolžna izplačati največ tisti odstotek invalidnosti, ki je po tabeli določen za popolno izgubo uda ali organa.
- (8) Če je plačana ustrezna premija za podvojeno zavarovalnino pri trajni invalidnosti, se za vsak odstotek invalidnosti nad 50% izplača zavarovancu še po 2% zavarovalne vsote za invalidnost. Pri 100% invalidnosti se izplača dvojna zavarovalna vsota.
- (9) Če je bila zavarovančeva splošna sposobnost že pred nezgodo zmanjšana, se obveznost zavarovalnice določa po novi invalidnosti, neodvisno od prejšnje, razen v primeru, če zavarovanec izgubi ali poškoduje že prej poškodovani ud, organ, sklep ali drugi del telesa. V takem primeru izplača zavarovalnica le razliko med prejšnjo stopnjo invalidnosti in novo stopnjo invalidnosti, ki je po tabeli predvidena za popolno izgubo uda ali organa oziroma negibnost sklepa.
- (10) Ob ponovljeni poškodbi na istih delih telesa se pri vsaki naslednji poškodbi odbije 1/3 od priznane zavarovalnine.
- (11) Če je zavarovanec zaradi nezgode prehodno nesposoben za delo, mora predložiti vso medicinsko dokumentacijo in potrdila o začasni odsotnosti z dela, iz katerih je razvidno, kdaj se je pričel zdraviti in od katerega dne je bil nesposoben opravljati svoja redna dela ter čas trajanja prehodne nesposobnosti za delo.
V primeru, ko gre za daljšo prehodno nesposobnost za delo, ki odstopa od običajnega trajanja zdravljenja posledic posameznih poškodb, lahko zdravnik cenzor zavarovalnice zahteva od lečečega zdravnika dodatne informacije o zapletih v času zdravljenja.
V kolikor obstaja medicinska dokumentacija o predhodnih poškodbah, patoloških spremembah in invalidnosti že pred sklenitvijo zavarovanja, določi zdravnik cenzor zavarovalnice obseg vpliva citiranih sprememb na posamezno poškodbo oziroma njen potek zdravljenja in trajne posledice.
- (12) Če je zavarovanec zaradi nezgode moral na zdravljenje v bolnišnico, mora predložiti vso medicinsko dokumentacijo iz katere je razvidno, kdaj je pričel in končal zdravljenje v bolnišnici.
- (13) Za zavarovalne primere, za katere velja obveznost zavarovalnice po zavarovalni pogodbi, zavarovalnica ne povrne odvetniških stroškov, razen v spomih primerih, ko zavarovalnica delno ali v celoti ugodi pritožbi, se povrne sorazmerni delež odvetniških stroškov in v primeru, kadar so ti dosojeni v pravnem postopku.
- (14) Če se zavarovanec v med zdravljenjem ne ravna po navodilih lečečega zdravnika, cenzor zavarovalnice razmeji povečano invalidnost ali podaljšani stalež, ki je nastal kot posledica neupoštevanja navodil lečečega zdravnika.

16. člen - Izplačilo zavarovalnine

- (1) Zavarovalnica izplača zavarovalnino oziroma njen ustrezn del ali dogovorjeno povračilo zavarovancu oziroma upravičencu v 14 dneh potem, ko je prejela dokaze o obstoju in višini svoje obveznosti.
Če se zavarovalnina izplača po pošti ali s posredovanjem banke se šteje, da je izplačilo izvršeno ob 24.00 uri tistega dne, ko je banka ali pošta upravičenca prejela denarno nakazilo.
Zavarovalnica ne priznava stroškov plačilnega prometa v zvezi z izplačilom zavarovalnine (poštni stroški, provizija bank, ipd.).
- (2) Stopnja invalidnosti se določi po končanem zdravljenju, ko se posledice poškodb ustalijo, to je, ko po zdravniški presoji ni mogoče pričakovati, da bi se stanje spontano izboljšalo ali poslabšalo. Če to stanje ne nastopi niti po treh letih po nezgodi, se kot končno vzame stanje ob poteku tega roka in po njem določi stopnja invalidnosti.
- (3) Dokler ni mogoče ugotoviti stopnje zavarovančeve invalidnosti, lahko zavarovalnica izplača znesek, ki nesporno ustreza odstotku invalidnosti, za katerega lahko na podlagi zdravniške dokumentacije zdravnik cenzor že tedaj ugotovi, da bo za trajno ostal (akontacija). Znesek izplačila (akontacije) ne sme presegati višine vsote za nezgodno smrt.
- (4) Če zavarovanec umre zaradi posledic iste nezgode, preden poteče leto dni od dneva nezgode in je že bila ugotovljena stopnja invalidnosti, izplača zavarovalnica zavarovalno vsoto za smrt, oziroma razliko med zavarovalno vsoto za smrt in zneskom, ki je bil že pred tem izplačan za invalidnost, če taka razlika obstaja.
- (5) Če stopnja invalidnosti ni bila določena, zavarovanec pa umre zaradi iste nezgode, izplača zavarovalnica zavarovalno vsoto za smrt oziroma samo razliko med to vsoto in morebiti že prej izplačano akontacijo za invalidnost, vendar samo tedaj, če je zavarovanec umrl najkasneje v treh letih od dneva nezgode.
- (6) Če zavarovanec umre v treh letih po nezgodi zaradi kateregakoli drugega vzroka, razen vzroka, navedenega v prejšnjem odstavku tega člena, stopnja invalidnosti pa še ni bila ugotovljena, zdravnik cenzor določi dokončno stopnjo invalidnosti na podlagi obstoječe medicinske dokumentacije.
- (7) Če ima nezgoda za posledico zavarovančevo zdravljenje in je po zavarovalni pogodbi dogovorjeno izplačilo dnevnega nadomestila:
  1. izplača zavarovalnica zavarovancu to zavarovalnino po končanem zdravljenju v dogovorjeni višini od dneva, določenega v polici (dogovorjena karenc), če pa ta dan ni določen, od prvega dne, ki sledi dnevnu, ko se je začelo zdravljenje pri zdravniku ali v zdravstveni ustanovi, do zadnjega dne trajanja prehodne nesposobnosti za delo zaradi nezgode oziroma do smrti ali do ugotovitve invalidnosti;
  2. dnevno nadomestilo priznava oziroma določa zavarovalnica na podlagi zdravstvene dokumentacije.
Zavarovalnica si pridržuje pravico, da njen zdravnik cenzor iz razpoložljive zdravniške dokumentacije glede na vrsto poškodbe po svoji strokovni presoji določi število dni prehodne nesposobnosti za delo.
Prav tako zdravnik cenzor določa število dni prehodne nesposobnosti za delo v času, ko zavarovanec čaka na fizikalno terapijo, posamezno preiskavo, operacijo ali sprejem v bolnišnico, ko le-ti odstopajo od običajnih čakalnih rokov.
Dnevno nadomestilo pa se ne priznava za čas čakanja na pregled pri invalidski komisiji in čas čakanja na ustrezno delovno mesto po poškodbi;
  3. če je bila prehodna delovna nesposobnost podaljšana zaradi katerih drugih zdravstvenih razlogov, je zavarovalnica dolžna izplačati dnevno nadomestilo samo za čas prehodne nesposobnosti za delo, ki je izključna posledica nezgode.
Ob obolenjih, ki vplivajo na čas zdravljenja poškodbe, zdravnik cenzor določi odbitek dnevnega nadomestila 1/3 do 1/2 pri posameznem škodnem zahtevku;

4. dnevno nadomestilo se izplača največ za 200 dni prehodne nesposobnosti za delo v polnem delovnem času po istem zavarovalnem primeru. Izjemoma, glede na delo, ki ga zavarovanec opravlja kljub imobilizaciji (mavec, longeta, naprstnik in obliž), se prizna dnevno nadomestilo za ta čas. V tem primeru določi število dni zdravnik cenzor;
  5. dnevno nadomestilo za aktivno fizikalno terapijo po nezgodi se prizna največ do 42 dni za en zavarovalni primer;
  6. za čas zdravljenja Sudeckovega obolenja po poškodbi se prizna največ 4 tedne dnevnega nadomestila.
  7. dnevno nadomestilo za zdravljenje natega, zvina, udarca in drugih podobnih diagnoz obhrbteničnih mišic ter vseh poškodb vratne, prsne in ledvene hrbtnice razen poškodb kostnega dela znaša največ do 42 dni.
- (8) Če je po mnenju zdravnika potrebno bolnišnično zdravljenje zaradi nezgode in je po zavarovalni pogodbi dogovorjeno izplačilo bolnišničnega dneva, izplača zavarovalnica to zavarovalnino v odvisnosti od števila nočitev, ki jih je preležal v bolnišnici. Bolnišnični dan se izplača največ za 200 dni za isti zavarovalni primer. Število dni se ugotovi na osnovi odpustnega lista zavarovanca, ki ga izda bolnišnica.
- (9) Če je po pogodbi dogovorjeno izplačilo zdraviliškega dneva zaradi nezgode, izplača zavarovalnica zdraviliški dan kot število nočitev v zdravilišču kadar je zdravljenje v zdravilišču kot nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja in je komisijsko odobreno. Izplača se največ do 100 dni za isti zavarovalni primer.
- (10) Kadar je po zavarovalni pogodbi dogovorjeno izplačilo pogrebne, izplača zavarovalnica v primeru zavarovančeve smrti zavarovalnino upravičencu, določenemu v 22. členu splošnih pogojev.
- (11) Če ima nezgoda za posledico okvaro zavarovančevega zdravja, ki zahteva zdravniško pomoč in je po zavarovalni pogodbi dogovorjena tudi povrnitev stroškov zdravljenja, povrne zavarovalnica upravičencu po predloženih dokazilih samo tiste stroške zdravljenja, ki nastanejo v zvezi z nezgodo in so po oceni lečečega zdravnika nujno potrebni za zdravljenje poškodbe, vendar največ do vsote, ki je navedena v polici. Zavarovalnica je dolžna povrniti samo tiste stroške zdravljenja, ki jih mora plačati zavarovanec sam, kar dokaže z originalnimi računi. Med stroške zdravljenja se štejejo tudi stroški za umetne ude in zamenjavo stalnih zdravih zob in stroški za nakup drugih pripomočkov, če je to po presoji zdravnika potrebno.
- (12) Če ima nezgoda za posledico zavarovančevo smrt ali invalidnost, izplača zavarovalnica upravičencu oziroma zavarovancu celoten znesek zavarovalne vsote, ki je dogovorjena za take primere, ne glede na izplačano dnevno nadomestilo za zdravljenje in na povrnjene stroške zdravljenja.

17. člen – Sprememba zavarovalnih pogojev ali premijskega sistema

- (1) Če zavarovalnica spremeni zavarovalne pogoje ali premijski sistem, mora o tem obvestiti zavarovalca vsaj 60 dni pred potekom tekočega zavarovalnega leta.
- (2) Zavarovalec ima pravico, da v 60 dneh po prejemu obvestila odpove zavarovalno pogodbo. Pogodba preneha veljati z iztekom tekočega zavarovalnega leta.
- (3) Če zavarovalec ne odpove pogodbe, se ta z začetkom prihodnjega zavarovalnega leta spremeni v skladu z novimi zavarovalnimi pogoji ali premijskim sistemom.

18. člen - Izvedenski in pritožbeni postopek

- (1) Vsaka pogodbeni stranka lahko zahteva, da določena sporna dejstva ugotavljajo izvedenci.
- (2) Vsaka stranka imenuje enega izvedenca izmed oseb, ki s strankami niso v delovnem razmerju. Imenovana izvedenca pred začetkom dela imenujeta tretjega izvedenca, ki da svoje mnenje le, kadar so ugotovitve prvih dveh izvedencev različne in le v mejah njihovih

ugotovitev.

- (3) Vsaka stranka nosi stroške za izvedenca, ki ga je imenovala, za tretjega izvedenca nosi vsaka stranka polovico stroškov.
- (4) Ugotovitve izvedencev so obvezne za obe strani.
- (5) Zoper odločitev zavarovalnice je dovoljena pisna pritožba, ki jo obravnava pritožbena komisija zavarovalnice.
- (6) Zavarovalnica obravnava pritožbe zavarovalca glede neskrbnega in nepravilnega ravnanja (kršitev poslovne morale) zavarovalnice v okviru internega pritožbenega postopka.

19. člen - Pristojnost v primeru spora

Spore med zavarovalcem oziroma zavarovancem in zavarovalnico rešuje sodišče, pristojno po sedežu zavarovalnice.

20. člen - Odpoved zavarovalne pogodbe

- (1) Če trajanje zavarovanja v pogodbi ni določeno, sme vsaka stranka od nje odstopiti z dnem zapadlosti premije, le da mora o tem pisno obvestiti drugo stranko najmanj 3 mesece pred zapadlostjo premije.
- (2) Če je zavarovanje sklenjeno za več kot 3 leta, sme po preteku tega roka vsaka stranka z odpovednim rokom šestih mesecev odstopiti od pogodbe, s tem da to pisno sporoči drugi stranki.

21. člen - Uporaba osebnih podatkov

S sklenitvijo zavarovalne pogodbe po teh pogojih zavarovalec oziroma zavarovanec soglaša, da lahko zavarovalnica zbira, obdeluje, shranjuje, posreduje in uporablja osebne podatke zavarovalca oziroma zavarovanca v skladu z Zakonom o zavarovalništvu in Zakonom o varstvu osebnih podatkov.

22. člen - Določanje zavarovalnih upravičencev

- (1) Upravičenca za primer zavarovančeve smrti (zaradi nezgode ali bolezni) se določi na polici.
- (2) Če ni v polici ali v posebnih pogojih drugače dogovorjeno, ali sploh ni ničesar določenega, veljajo kot upravičenci v primeru zavarovančeve smrti osebe, ki so zakoniti dediči po Zakonu o dedovanju. V tem primeru bo zavarovalnica izplačala zavarovalnino po prejemu pravno močnega sklepa o dedovanju.
- (3) Za zakonca se šteje oseba, ki je bila z zavarovancem v zakonu ob njegovi smrti, oziroma je obstajala v skladu z veljavnim Zakonom o zakonski zvezi in družinskih razmerjih dalj časa trajajoča življenjska skupnost.
- (4) Za primer invalidnosti in prehodne nesposobnosti za delo je upravičenec zavarovanec sam, razen če ni drugače dogovorjeno.
- (5) V primeru, da upravičenec ni zavarovanec, je potrebna zavarovančeva pisna izjava, da se strinja z določenim upravičencem. Ta izjava mora biti overjena pri notarju, kadar se tako določa tudi upravičenec v primeru smrti in v primeru invalidnosti.
- (6) Za primer povrnitve stroškov zdravljenja je vedno lahko upravičenec le zavarovanec.
- (7) Za primer izplačila pogrebne do višine predloženih računov, vendar ne več kot do zavarovalne vsote za pogrebno, je upravičenec oseba, ki izkaže, da je te obveznosti poravnala.
- (8) Če je upravičenec mladoletna oseba, se zavarovalna vsota oziroma povračilo izplača njegovim staršem oziroma skrbniku. Zavarovalnica lahko zahteva od teh oseb, da za ta namen predložijo mnenje pristojnega Centra za socialno delo.
- (9) Kadar zavarovalnica izplača zavarovalnino nekomu, ki bi imel do nje pravico, če zavarovalec ne bi bil določil upravičenca, je prosta obveznost iz zavarovalne pogodbe, če ob izplačilu ni vedela in tudi ni mogla vedeti, da je upravičenec določen v oporoki ali v kakšnem drugem aktu, ki ji ni bil poslan, upravičenec pa ima pravico zahtevati

povračilo od tistega, ki je prejel zavarovalnino.
To velja tudi pri spremembi upravičenca.

23. člen – Zastaralni roki

- (1) Terjatve zavarovalca oziroma upravičenca iz pogodbe o nezgodnem zavarovanju zastarajo v treh letih, šteto od prvega dne po preteku koledarskega leta, v katerem je terjatev nastala. Če zainteresirana oseba dokaže, da do dneva, ki je določen v prejšnjem odstavku, ni vedela, da je zavarovalni primer nastopil, začne zastaranje teči od dneva, ko je za to zvedela; v vsakem primeru pa je terjatev zastarana v petih letih od dneva, določenega v prejšnjem odstavku.
- (2) Terjatve zavarovalnice iz zavarovalne pogodbe zastarajo v treh letih.

24. člen - Zaključni določbi

- (1) Sestavni del Splošnih pogojev za nezgodno zavarovanje oseb je Tabela invalidnosti za določanje trajne izgube splošne sposobnosti zaradi nezgode.
- (2) Za razmerje med zavarovalcem oziroma zavarovancem na eni in zavarovalnico na drugi strani se uporabljajo tudi določila Obligacijskega zakonika.

Tabela invalidnosti za določanje trajne izgube splošne delovne sposobnosti zaradi nezgode

Po 16. členu Splošnih pogojev za nezgodno zavarovanje oseb je Tabela invalidnosti za določanje trajne izgube splošne delovne sposobnosti zaradi nezgode (v nadaljnjem besedilu: tabela) sestavni del Splošnih pogojev za nezgodno zavarovanje oseb in vsake posamezne pogodbe o nezgodnem zavarovanju.

Za določitev stopnje trajne izgube splošne delovne sposobnosti se za vsa nezgodna zavarovanja uporabljajo izključno določila te tabele.

Roki za določitev invalidnosti

Stopnja trajne izgube splošne delovne sposobnosti (v nadaljnjem besedilu: invalidnost) se določa najmanj **6 mesecev** po končanem zdravljenju, če pri posamezni točki te tabele ni drugače navedeno.

Uvodno določilo

1. Subjektivne težave v smislu zmanjšanja motorične mišične moči, bolečin in oteklin na mestu poškodbe se pri določanju odstotka trajne izgube splošne delovne sposobnosti ne upoštevajo.
2. Omejena gibljivost sklepa, ki direktno meji na amputirani del okončine (roke, noge) se ne prizna kot invalidnost.
3. V primeru omejene gibljivosti kateregakoli sklepa ter eventualne razlike med aktivno in pasivno gibljivostjo se kot dokončno upošteva aritmetična sredina med aktivno in pasivno gibljivostjo sklepa.

%

I. Glava

1. Difuzne poškodbe možganov s klinično ugotovljeno sliko:
  - dekortizacija oziroma decerebracija,
  - hemiplegija inveteriranega tipa z afazijo in agnozijo,
  - demencija (Korsakov sindrom),
  - obojestranski Parkinsonov sindrom z izraženo zavrtostjo,
  - kompletna hemiplegija, paraplegija, triplegija, tetraplegija,
  - epilepsija z demencijo in psihično deterioracijo,
  - psihoza..... 100
2. Poškodba možganov s klinično ugotovljeno sliko:
  - hemipareza z močno izraženo spastiko,
  - ekstrapiramidna simptomatska (nezmožnost koordinacije gibov ali pojavi grobih nehotenih gibov),
  - pseudobulbarna paraliza s prisiljenem jokom ali smehom,
  - poškodbe malih možganov z izraženimi motnjami ravnotežja, hoje in koordinacije gibov 90
3. Pseudobulbarni sindrom 80
4. Dokazana posttravmatska epilepsija s pogostimi napadi (več kot enkrat na mesec in karakternimi spremembami osebnosti, če do takrat ni bila pri zavarovancu evidentirana 70
5. Difuzne poškodbe možganov s klinično evidentiranimi posledicami psihoorganskega sindroma:
  - a) lažje stopnje ..... do 40
  - b) srednje stopnje 50
  - c) težje stopnje 60
6. Hemipareze ali disfazija:
  - a) lažje stopnje 30
  - b) srednje stopnje 40
  - c) težje stopnje 50
7. Poškodba malih možganov z adiodohokinezo in asinergijo 40
8. Epilepsija z redkimi napadi (do enkrat na mesec) 25
9. Kontuzijske poškodbe možganov:
  - a) postkontuzionalni sindrom z objektivnimi nevrološkimi patološkimi spremembami po kontuziji možganov ugotovljeni s sodobnimi diagnostičnimi metodami (računalniška tomografija, magnetna resonanca)..... 20
  - b) operirani intracerebralni hematomi brez nevroloških izpadov 10

10. Stanje po trepanaciji lobanje in/ali zlomu lobanjskega dna ali lobanje radiološko ugotovljeno 10

Posebni pogoji:

Pri točki 10. morata biti počeni lamina interna in lamina externa lobanje, oziroma kost lobanje v celotni debelosti.

11. Posledice pretresa možganov ugotovljenega v zdravstveni ustanovi neposredno po nezgodi brez objektivnih nevroloških izpadov ..... do 3

Posebni pogoji:

1. Za pretres možganov, ki ni bil diagnosticiran v bolnišnici neposredno po poškodbi, se invalidnost ne prizna.

2. Vse oblike epilepsije morajo biti ugotovljene v bolnišnici s sodobnimi diagnostičnimi metodami.

3. Oceniti invalidnosti po točki 5. in 11. se medsebojno izključujeta.

12. Skalpiranje lasišča pri moških:
  - a) tretjina lasišča 5
  - b) polovica lasišča 15
  - c) celo lasišče 30

Posebni pogoji:

Pri moških, ki so bili že prej plešasti, se invalidnost določa po analogiji kot iznakaženje.

13. Skalpiranje lasišča pri ženskah:
  - a) tretjina lasišča 10
  - b) polovica lasišča 20
  - c) celo lasišče 40

Posebni pogoji:

Za vse primere tega poglavja se prizna invalidnost, ko preteče najmanj 10 mesecev po končanem zdravljenju razen pri točki 10.

II. Oči

14. Popolna izguba vida na obeh očeh 100
15. Popolna izguba vida na enem očesu 33
16. Oslabelost vida na enem očesu:
  - za vsako desetinko zmanjšanja vida 3,33
17. Diplopija kot trajna in ireparabilna posledica poškodbe očesa..... do 20
18. Izguba očesne leče:
  - a) enostranska afakija 15
  - b) obojestranska afakija 25
19. Delna poškodba mrežnice - delni izpad vidnega polja kot posledica posttravmatskega odstopa mrežnice (ablatio retinae) 5
20. Delna poškodba steklovine - opacitates corporis vitrei kot posledica travmatske krvavitve očesa 5
21. Midrijaza kot posledica neposredne poškodbe očesa 5
22. Nepopolna notranja oftalmoplegija 10
23. Poškodbe solzinega aparata in vek:
  - a) epifora 5
  - b) entropium, ektropium 5
  - c) ptoza veke 5
24. Koncentrično zoženje vidnega polja na preostalem očesu:
  - a) do 60° 10
  - b) do 40° 30
  - c) do 20° 50
  - d) do 5° 60

25. Enostransko koncentrično zoženje vidnega polja:
 a) do 50° 5
 b) do 30° 15
 c) do 5° 30
26. Homonimna hemianopsija 30

Posebni pogoji:

Oceni invalidnosti po točki 14. in 15. izključujeta ocene po točki 16. do vključno 26.

III. Ušesa

27. Popolna gluhost obeh ušes z ohranjeno kalorično reakcijo vestibularnega organa 40
28. Popolna gluhost obeh ušes z ugaslo kalorično reakcijo vestibularnega organa 60
29. Oslabljen vestibularni organ z ohranjenim sluhom 5
30. Popolna gluhost enega ušesa:
 a) z ohranjeno kalorično reakcijo vestibularnega organa 15
 b) z ugaslo kalorično reakcijo vestibularnega organa na tem ušesu 20
31. Obojestranska naglušnost z ohranjenimi kaloričnimi reakcijami vestibularnega organa z izgubo sluha po Fowler-Sabine:
 a) 20 do 30% 5
 b) 31 do 60% 10
 c) 61 do 85% 20
32. Obojestranska naglušnost z ugaslimi kaloričnimi reakcijami vestibularnega organa z izgubo sluha po Fower-Sabine:
 a) 20 do 30% 10
 b) 31 do 60% 20
 c) 61 do 85% 30
33. Enostranska težka naglušnost z ohranjeno kalorično reakcijo vestibularnega organa z izgubo sluha na nivoju 90 do 95 decibelov 10
34. Enostranska težka naglušnost z ugaslo kalorično reakcijo vestibularnega organa z izgubo sluha na nivoju 90 do 95 decibelov 12,5
35. Poškodbe uhlja:
 a) delna izguba ali večja deformacija ..... do 5
 b) popolna izguba 10

IV. Obraz

36. Brazgotinasto deformantne poškodbe na obrazu s funkcionalnimi motnjami in/ali posttraumatske okvare ličnih kosti:
 a) lažje stopnje ..... do 5
 b) srednje stopnje ..... 6 do 10
 c) težje stopnje ..... 11 do 25
37. Brazgotinaste deformantne poškodbe na obrazu izrazito nad nivojem kože ali izrazito pod nivojem kože večje od 5 cm, ki predstavljajo skaženost:
 a) ženske ..... do 2
 b) moški 1

Posebni pogoji:

Za kozmetične in estetske brazgotine in druge spremembe na obrazu se invalidnost ne priznava.

38. Omejeno odpiranje ust:
 a) razmak zgornjih in spodnjih zob do 4 cm 5
 b) razmak zgornjih in spodnjih zob do 3 cm 15
 c) razmak zgornjih in spodnjih zob do 1,5 cm 20
39. Defekti čeljusti, jezika ali neba s funkcionalnimi motnjami ter izvodil žlez slinovk:
 a) lažje stopnje ..... do 10
 b) srednje stopnje ..... 11 do 20
 c) težje stopnje ..... 21 do 30

Posebni pogoji:

Po točkah 36., 37., 38. in 39. se določi invalidnost ne prej kot 6 mesecev po končanem zdravljenju.

40. Izguba zdravih stalnih zob:
 a) izguba najmanj 1/3 zobne krone 0,25
 b) izbitje zoba v celoti ali odbitje zoba v nivoju dlesni 1

Posebni pogoji:

Posttravmatska nekroza pulpe ali ekstrakcija po razmajanosti zoba se ocenjuje 2 leti po končanem zdravljenju.

41. Hromost živca facialisa po frakturi temporalne kosti ali po poškodbi ustrežajoče parotidne regije:
 a) lažje stopnje ..... do 10
 b) srednje stopnje ..... 11 do 15
 c) težje stopnje s kontrakturo in tikom mimične miškulature ..... 16 do 20
 d) paraliza živca facialisa 25

Posebni pogoji:

Invalidnost se določi 2 leti po končanem zdravljenju.

V. Nos

42. Poškodba nosu:
 a) delna izguba nosu ..... do 15
 b) izguba celega nosu 30
43. Anosmia kot posledica verifirane frakture gornjega notranjega dela nosnega skeleta ali poškodbe možganov 5
44. Sprememba oblike nosne piramide:
 a) lažje stopnje ..... do 5
 b) srednje stopnje ..... 6 do 10
 c) težje stopnje ..... 15 do 20
45. Otežkočeno dihanje zaradi deformacije po frakturi nosnega septuma, ki mora biti klinično in rentgenološko ugotovljena takoj po nezgodi ..... do 5

Posebni pogoji:

Za spremembo oblike nosne piramide brez poškodbe kostnega dela se prizna le polovica predvidene invalidnosti po točki 44.

VI. Sapnik in požiralnik

46. Poškodbe sapnika:
 a) stanje po traheotomiji pri vitalnih indikacijah brez dihalnih motenj ali zožitve traheje (sapnice) po poškodbi 5
 b) zoženje sapnika ali grla po poškodbi ali zoženje traheje (sapnice) ..... 5 do 10
47. Stenoza sapnika zaradi česar je potrebna stalna trahealna kanila 50
48. Trajna organska hripavost zaradi poškodbe:
 a) slabše intenzitete 5
 b) močnejše intenzitete 15
49. Zoženje požiralnika:
 a) lažje stopnje 5
 b) srednje stopnje 15
 c) težje stopnje 25
50. Popolno zoženje oziroma zapora požiralnika:
 a) z vgrajeno protezo 40
 b) z gastrostomom 70

VII. Prsni koš

51. Prelom najmanj dveh reber, če je zaraščen z dislokacijo ali prelom sternuma, če je zaraščen z dislokacijo ..... do 10
52. Brazgotina po operativnem posegu v prsno votlino večja od 5 cm ..... do 10
53. Zmanjšanje pljučne funkcije zaradi serijskega preloma najmanj treh reber ali penetrantnih poškodb prsnega koša, posttraumatskih adhezij ali zaradi restriktivnih motenj:
 a) za 20 do 30% ..... 5 do 15
 b) za 31 do 50% 30
 c) za 51 ali več% 45
54. Fistula po empiemu 15

55. Kronični pljučni absces 30
- Posebni pogoji:**
1. Kapaciteta pljuč se ugotavlja s ponovljeno spirometrijo, po potrebi pa tudi z detaljno pulmološko obdelavo in ergometrijo.
  2. Če stanja iz točk 51., 52., 54. in 55. spremlja motnja pljučne funkcije restriktivnega tipa, se ne ocenjujejo po navedenih točkah ampak po točki 53.
56. Izguba ene dojke:
- a) do 50. leta starosti 10
  - b) po 50. letu starosti 5
  - c) deformiteta dojke po poškodbi do 50. leta starosti ..... do 5

Posebni pogoji:

Za delno izgubo dojke se priznava se priznava polovico invalidnosti določene za izgubo dojke.

57. Izguba obeh dojke:
- a) do 50. leta starosti 30
  - b) po 50. letu starosti 15
  - c) deformiteta obeh dojk po poškodbi do 50. leta starosti ..... do 10
58. Posledice penetrantnih poškodb srca in velikih krvnih žil prsnega koša:
- a) srce z normalnim elektrokardiogramom 30
  - b) s spremenjenim elektrokardiogramom glede na stopnjo spremembe ..... do 60
  - c) krvne žile 15
  - d) aneurizma aorte z implantatom 40
59. Globoke brazgotine na telesu po opeklinah ali poškodbah brez motilitetnih motenj, ki zajemajo:
- a) do 10% telesne površine ..... do 10
  - b) do 20% telesne površine ..... 11 do 15
  - c) nad 20% telesne površine ..... 16 do 30

Posebni pogoji:

1. Primeri iz točke 59. se izračunavajo z uporabo pravila devetke (shema je na koncu Tabele).
2. Funkcionalne motnje, ki jih izzovejo opekline ali poškodbe iz 59. točke, se ocenjujejo tudi po ustreznih točkah Tabele.

VIII. Trebušni organi

60. Travmatska hernija, ki je bila verificirana v bolnišnici ali zdravstveni ustanovi takoj po poškodbi in če je bila istočasno klinično verificirana poškodba mehkih delov trebušne stene v tem področju kot posledica direktnega delovanja zunanje sile 5
61. Poškodba trebušne prepone:
- a) stanje po pretrganju trebušne prepone, neposredno po poškodbi verificirano in kirurško oskrbljeno v bolnišnici 20
  - b) diafragmalna hernija - recidiv po kirurško oskrbljeni diafragmalni traumatski kili 30
62. Postoperativna hernija po laparatomiji po poškodbi ..... do 20
63. Operativna brazgotina po laparatomiji po poškodbi ..... do 5
64. Poškodbe črevesa in/ali jeter, vranice, želodca:
- a) s šivanjem 15
  - b) poškodba črevesa in/ali želodca z resekcijo 20
  - c) poškodba jeter z resekcijo 30
65. Izguba vranice (Splenectomy):
- a) do 20 let starosti 25
  - b) nad 20 let starosti 20
66. Poškodba trebušne slinavke v skladu s funkcionalno posledico ..... do 20
67. Anus praeternaturalis:
- a) tankega črevesa 60
  - b) debelega črevesa 50
68. Fistula stercoralis 40
69. Trajni prolapsus recti 20

70. Incontinentia alvi:
- a) delna ..... do 50
  - b) popolna 80

Posebni pogoji:

1. K oceni invalidnosti po točki 64., 65., 66. in 67. se ne prišteva ocena navedena pod točko 63.
2. Operativne brazgotine po laparoskopski laparatomiji zaradi nezgode ne predstavljajo invalidnosti.

IX. Sečni organi

71. Izguba ene ledvice z normalno funkcijo druge 30
72. Izguba ene ledvice z okvarjeno funkcijo druge:
- a) lažje stopnje do 30% okvarjena funkcija 40
  - b) srednje stopnje do 50% okvarjena funkcija 55
  - c) težje stopnje nad 50% okvarjena funkcija ..... 60 do 80
73. Funkcionalne poškodbe ene ledvice:
- a) lažje stopnje do 50% okvarjena funkcija 15
  - b) težje stopnje nad 50% okvarjena funkcija 20
74. Funkcionalne posledice na obeh ledvicah:
- a) lažje stopnje 30
  - b) težje stopnje 60
75. Motnje pri uriniranju zaradi poškodb sečnice, graduirano po Charieru:
- a) lažje stopnje - pod 18 ch 10
  - b) srednje stopnje - pod 14 ch 20
  - c) težje stopnje - pod 6 ch 35
76. Motnje izločanja seča iz ledvice zaradi poškodbe sečevoda oskrbljeno z uretoplastiko, protezo ali pa zaraščeno z brazgotino in/ali posledično stenozo 15
77. Popolna incontinentia urinae:
- a) pri moških 50
  - b) pri ženskah 70
78. Urinarna fistula:
- a) uretralna 20
  - b) perinealna ali vaginalna 40
79. Poškodba mehurja z zmanjšano kapaciteto - za vsako 1/3 zmanjšanja kapacitete 10

X. Moški in ženski spolni organi

80. Izguba enega moda:
- a) do 60. leta starosti 10
  - b) po 60. letu starosti 5
81. Izguba obeh mod:
- a) do 60. leta starosti 50
  - b) po 60. letu starosti 20
82. Izguba penisa do 60. leta starosti:
- a) delna izguba ..... do 30
  - b) popolna izguba 40
83. Izguba penisa po 60. letu starosti:
- a) delna izguba ..... do 15
  - b) popolna izguba 30
84. Deformacija penisa z onemogočeno kohabitacijo:
- a) do 60. leta starosti 40
  - b) po 60. letu starosti 20
85. Izguba maternice in jajčnikov do 55. leta starosti:
- a) izguba maternice 30
  - b) izguba enega jajčnika 10
  - c) izguba obeh jajčnikov 30
86. Izguba maternice in jajčnikov po 55. letu starosti:
- a) izguba maternice 10
  - b) izguba vsakega jajčnika 5
87. Poškodba vulve in vagine, ki onemogoča kohabitacijo:
- a) do 60. leta starosti 40
  - b) po 60. letu starosti 15

88.	Sterilnost povzročena s poškodbo semenovodov oziroma jajcevodov obojestranska pri moških do 60. leta in pri ženskah do menopavze, če je le-ta intraoperativno dokazana ali kot posledica močnega nenadnega RTG ali jedrskega sevanja	30
-----	--	----

XI. Hrbtenica

89.	Poškodba hrbtenice s trajno okvaro hrbteničnega mozga ali perifernega živčnega sistema (tetraplegija, triplegija, paraplegija) z nezmožnostjo kontrole defekacije in uriniranja	100
90.	Poškodba hrbtenice s trajno okvaro hrbteničnega mozga ali perifernega živčnega sistema (tetrapareza, tripareza) z ohranjeno kontrolo defekacije in uriniranja	90
91.	Poškodba hrbtenice s popolno paralizo spodnjih udov brez motenj pri defekaciji in uriniranju	80
92.	Poškodba hrbtenice s parezo spodnjih udov:	
a)	lažje stopnje	do 30
b)	srednje stopnje	40
c)	težje stopnje	50
93.	Zmanjšana gibljivost hrbtenice zaradi zloma korpusov najmanj dveh vretenc s spremenjeno krivuljo hrbtenice (kifoza, gibus, skolioza):	
a)	lažje stopnje	do 20
b)	srednje stopnje	30
c)	težje stopnje	40
94.	Omejena gibljivost hrbtenice po poškodbi kostnega dela cervikalnega segmenta razen spinalnih nastavkov ali prečnih nastavkov, ki se obravnavajo v točkah 98. in 99.:	
a)	lažje stopnje	do 5
b)	srednje stopnje	10
c)	težje stopnje	20
95.	Omejena gibljivost hrbtenice po poškodbi kostnega dela torakalnega segmenta razen spinalnih nastavkov ali prečnih nastavkov, ki se obravnavajo v točkah 97. in 98.:	
a)	lažje stopnje	do 3
b)	srednje stopnje	5
c)	težje stopnje	10
96.	Omejena gibljivost hrbtenice po poškodbi kostnega dela lumbalnega segmenta razen spinalnih nastavkov ali prečnih nastavkov, ki se obravnavajo v točkah 97. in 98.:	
a)	lažje stopnje	do 10
b)	srednje stopnje	15
c)	težje stopnje	25
97.	Serijski prelom treh ali več spinalnih nastavkov	do 5
98.	Serijski prelom treh ali več prečnih nastavkov	do 10

Posebni pogoji:

- Zavarovanje ne zajema hernije diski intervertebralis, vseh vrst lumbagij, diskopatij, spondiloz, spondilolistez, spondiloliz, sakralgij, miofascitizov, kokcigodiniij, ishialgij, fibrozitizov, fascitizov, postkontuzijskih omejenih gibljivosti hrbteničnih predelov, če ni bilo poškodbe kostnega dela in vseh patoanatomskih sprememb ledveno hrbteničnega predela, označenih z analognimi izrazi.**
- Oceni po točkah 97. in 98. izključujeta ocene po točkah 94., 95., in 96.**
- Za nateg vratnih mišic in zvin vratne hrbtenice brez poškodbe kostnega dela, se invalidnost ne določa.**
- Pri poškodbah vratnih vezi (brez poškodbe skeleta), ki pa so operativne zdravljene se invalidnost ocenjuje analogno ocenam po točkah 94., 95. in 96 (kot da gre za poškodbo skeleta).**

XII. Medenica

99.	Večkratni prelom medenice s težjo deformacijo ali z denivelacijo sakroiliakalnih sklepov ali simfize	30
-----	--	----

100.	Simfizeoliza s horizontalno in/ali vertikalno dislokacijo:	
a)	velikosti 1 cm	10
b)	velikosti 2 cm	15
c)	velikosti nad 2 cm	25
101.	Prelom ene črevne kosti saniran z dislokacijo	10
102.	Prelom obeh črevnih kosti saniran z dislokacijo	15
103.	Prelom sramne ali sedne kosti saniran z dislokacijo	10
104.	Paralelni prelom dveh sramnih ali sednih kosti saniran z dislokacijo	15
105.	Prelom križnice saniran z dislokacijo	10
106.	Trtična kost:	
a)	prelom trtične kosti ozdravljen z dislokacijo ali operativno odstranjen odlomljeni fragment	5
b)	operativno odstranjena trtična kost	10

Posebni pogoji:

Za zlome medeničnih kosti, ki so se zacelili brez dislokacije in/ali brez objektivnih funkcionalnih motenj, se invalidnost ne prizna.

XIII. Roke

107.	Izguba obeh rok ali pesti	100
108.	Eksartikulacija roke v rami	70
109.	Izguba roke v nadlahti	65
110.	Izguba roke v podlahti z ohranjeno funkcijo komolca	60
111.	Izguba ene pesti	55
112.	Izguba vseh prstov na obeh rokah	90
113.	Izguba palca	20
114.	Izguba kazalca	12
115.	Izguba sredinca, prstanca in mezinca:	
a)	sredinca	9
b)	prstanca ali mezinca - za vsak prst	6
116.	Izguba metakarpalne kosti palca	6
117.	Izguba metakarpalne kosti kazalca	4
118.	Izguba metakarpalne kosti sredinca, prstanca in mezinca - za vsako	3

Posebni pogoji:

- Za izgubo enega členka palca se prizna polovica, za izgubo enega členka ostalih prstov pa se prizna 1/3 invalidnosti, ki je določena za popolno izgubo prsta.**
- Za izgubo jagodice prsta se prizna 1/2 invalidnosti, ki je določena za izgubo členka.**
- Delna izguba kostnega dela členka se ocenjuje kot popolna izguba členka.**
- Za izgubo prsta roke in njegovo operativno nadomestitev z drugim prstom roke ali noge se priznava invalidnost za prst, ki je ovrednoten z višjo stopnjo invalidnosti.**

XIV. Nadlahtnica

119.	Ankiloza ramenskega sklepa v funkcionalno neugodnem položaju (addukcija)	35
120.	Ankiloza ramenskega sklepa v funkcionalno ugodnem položaju (abdukcija)	25
121.	Omejena gibljivost v ramenskem sklepu po poškodbi skeleta:	
a)	lažje stopnje	do 10
b)	srednje stopnje	11 do 20
c)	težje stopnje	21 do 30
122.	Popoškodbena ohlapnost ramenskega sklepa s kostnim defektom sklepnih teles	do 10
123.	Ključnica:	
a)	nepravilno zarasel prelom ključnice brez funkcionalnih motenj	3
b)	pseudoartroza ključnice	10
124.	Delni izpah (subluksacija) akromioklavikularnega ali sternoklavikularnega sklepa brez omejene gibljivosti	2
125.	Popolni izpah akromioklavikularnega sklepa ali sternoklavikularnega sklepa	10

126.	Endoproteza ramenskega sklepa	30
127.	Pseudoartroza nadlahtnice	30
128.	Kronični osteomielitis kosti gomnjih udov s fistulo	10
129.	Paraliza živca accessoriusa	15
130.	Paraliza brahialnega plexusa	60
131.	Delna paraliza brahialnega plexusa (Erb ali Klumke)	35
132.	Paraliza aksilarnega živca	15
133.	Paraliza radialnega živca	30
134.	Paraliza živca medianusa	35
135.	Paraliza živca ulnarisa	30
136.	Paraliza dveh živcev na eni roki	50
137.	Paraliza treh živcev na eni roki	60

Posebni pogoji:

1. Za parezo živca se prizna maksimalno do 2/3 invalidnosti, ki je zgoraj navedena za paralizo posameznega živca.
2. Za primere po točkah 129. do 137. se določi invalidnost 2 leti po končanem zdravljenju na polagi svežega EMG izvida in kliničnega pregleda.
3. Ocenitev po točki 136. ali 137. izključujeta ocenitev s seštevkom invalidnosti za paralizo posameznih živcev na roki.
4. Za omejeno gibljivost v ramenskem sklepu brez poškodbe kostnega dela se prizna 1/2 invalidnosti, ki je določena za omejeno gibljivost v ramenskem sklepu po poškodbi skeleta, v točki 121 a, b, c.
5. Okvari digitalnih živcev ne predstavljajo invalidnosti.

XV. Podlahtnica

138.	Ankiloza komolčnega sklepa v funkcionalno ugodnem položaju od 100° do 140°	20
139.	Ankiloza komolčnega sklepa v funkcionalno neugodnem položaju	30
140.	Omejena gibljivost komolčnega sklepa:	
a)	lažje stopnje	do 10
b)	srednje stopnje	11 do 15
c)	težje stopnje	20
141.	Ohlapnost komolčnega sklepa:	
a)	lažje stopnje	do 10
b)	srednje stopnje	15
c)	težje stopnje	20
142.	Endoproteza komolčnega sklepa	25
143.	Pseudoartroza obeh kosti podlahtnice	30
144.	Pseudoartroza radiusa	15
145.	Pseudoartroza ulne	15
146.	Ankiloza podlahtnice v supinaciji	25
147.	Ankiloza podlahtnice v srednjem položaju	15
148.	Ankiloza podlahtnice v pronaciji	20
149.	Omejena supinacija in pronacija podlahtnice:	
a)	lažje stopnje	5
b)	srednje stopnje	10
c)	težje stopnje	15

Posebni pogoji:

Pri omejenem le enem gibu se prizna 1/2 ustrezne invalidnosti za motenost obeh gibov.

150.	Ankiloza zapestnega sklepa:	
a)	v dorzalni ekstenziji	15
b)	v podaljšanju osi podlahtnice	20
c)	v volarni fleksiji	25
151.	Omejena gibljivost zapestnega sklepa po poškodbi kostnega dela:	
a)	lažje stopnje	do 10
b)	srednje stopnje	15
c)	težje stopnje	20
152.	Omejena gibljivost zapestnega dela brez poškodbe kostnega dela:	
a)	lažje stopnje	do 3
b)	srednje stopnje	4 do 6
c)	težje stopnje	7 do 10

153.	Endoproteza navikularne in/ali ulnarne kosti	20
154.	Endoproteza zapestnega sklepa	25

Posebni pogoji:

Pseudoartroza navikularne in/ali ulnarne kosti se ocenjuje po tč. 153.

XVI. Prsti

155.	Ankiloza vseh prstov na eni roki	40
156.	Ankiloza celega palca	15
157.	Ankiloza celega kazalca	9
158.	Popolna ankiloza sredinca, prstanca in mezincea:	
a)	celega sredinca	6
b)	prstanca ali mezincea - za vsakega	4

Posebni pogoji:

1. Za popolno ankilozo enega sklepa palca se prizna polovica, za popolno ankilozo enega sklepa ostalih prstov pa tretjina invalidnosti, določene za izgubo tega prsta.
2. Seštevok odstotkov za ankilozo ali omejeno gibljivost posameznih sklepov enega prsta ne more biti večji od odstotka določenega za popolno ankilozo tega prsta.

159.	Zlom metakarpalnih kosti:	
a)	nepravilno zarasel zlom I. metakarpalne kosti	4
b)	za ostale nepravilno zaraščene metakarpalne kosti II. do V. - za vsako kost	3
160.	Omejena gibljivost distalnega ali bazalnega členka palca:	
a)	lažje stopnje	2
b)	težje stopnje	5
161.	Omejena gibljivost posameznih sklepov kazalca ali sredinca - za vsak sklep:	
a)	lažje stopnje	1
b)	srednje stopnje	2
c)	težje stopnje	3
162.	Omejena gibljivost posameznih sklepov prstanca ali mezincea - za vsak sklep:	
a)	lažje stopnje	0,5
b)	srednje stopnje	1
c)	težje stopnje	1,5
163.	Poškodba matriksa nohta, ki ima za posledico trajno in popolno izgubo nohta	0,5

Posebni pogoji:

1. Ocena invalidnosti po točki 163. se ocenjuje eno leto po končanem zdravljenju.
2. Za različne posledice na istem sklepu se odstotki po posameznih točkah ne seštevajo. Invalidnost se določi po tisti točki, ki določa največji odstotek.
3. Skupna invalidnost po točkah 160., 161. in 162. ne more znašati več, kot je določeno za popolno ankilozo posameznega prsta.

XVII. Noge

164.	Izguba obeh nog nad kolenom	100
165.	Eksartikulacija noge v kolku	70
166.	Izguba noge v gornji tretjini stegenice, če je km neprimeren za protezo	60
167.	Izguba noge pod gomjjo tretjino stegenice	50
168.	Izguba obeh nog pod kolenom, če sta kma neprimerna za protezo	80
169.	Izguba noge pod kolenom - km krajši kot 6 cm	50
170.	Izguba noge pod kolenom - km daljši kot 6 cm	40
171.	Izguba obeh stopal	80
172.	Izguba enega stopala	35
173.	Izguba stopala v Chopartovi liniji	35
174.	Izguba stopala v Lisfrancovi liniji	30
175.	Transmetatarsalna amputacija	25
176.	Izguba I. ali V. metatarsalne kosti	5
177.	Izguba II., III. in IV. metatarsalne kosti - za vsako kost	3

178. Izguba vseh prstov na eni nogi 20
 179. Izguba palca na nogi:
 a) izguba skrajnega členka palca 5
 b) izguba celega palca 10
 180. Izguba II. do V. prsta na nogi - za vsak prst 2,5
 181. Delna izguba II. do V. prsta na nogi - za vsak prst 1
 182. Posttravmatska trajna izguba celega nohta na palcu noge 0,5

Posebni pogoji:

- Ankiloza interfalangealnih sklepov II. do V. prsta v iztegnjenem položaju ali zmanjšana gibljivost teh sklepov ne predstavlja invalidnosti.**
- Za točko 176. in 177. se šteje delna izguba najmanj 1/3 kosti kot izguba celotne metatarzalne kosti.**
- Za delna izgubo skrajnega členka palca se prizna 1/2 invalidnosti, ki je določena za izgubo skrajnega členka palca.**
- Za primere, navedene v točki 182., se ocenjuje invalidnost 1 leto po končanem zdravljenju.**
- Omejena gibljivost prstov na nogi ne predstavlja invalidnosti razen točk 220 do 224.**

XV. Stegno

183. Ankiloza kolčnega sklepa v funkcionalno ugodnem položaju 30
 184. Ankiloza kolčnega sklepa v funkcionalno neugodnem položaju 40
 185. Ankiloza obeh kolkov 70
 186. Nereponiran zastarel izpah kolčnega sklepa 40
 187. Pseudoartroza stegneničnega vratu s skrajšanjem 45
 188. Deformantna artroza kolčnega sklepa z omejeno gibljivostjo:
 a) lažje stopnje ..... do 15
 b) srednje stopnje 25
 c) težje stopnje 35
 189. Endoproteza kolka 30
 190. Omejena gibljivost kolčnega sklepa brez deformantne artroze:
 a) lažje stopnje ..... do 10
 b) srednje stopnje 15
 c) težje stopnje 25
 191. Pseudoartroza stegenice 40
 192. Nepravilno zaraščen zlom stegenice z angulacijo:
 a) 10 do 20° ..... do 10
 b) več kot 20° 15
 193. Kronični osteomielitis kosti spodnjih udov s fistulo 10
 194. Velike in globoke brazgotine v mišičju stegna ali golenice kot tudi traumatične hernije mišičja stegna ali goleni brez funkcionalnih motenj v sklepih:
 a) ki so direktna posledica nezgode ..... do 10
 b) ki so posledica operativnega pristopa do poškodovane kosti, sklepa, živca ali žile ..... do 5
 195. Cirkulacijske spremembe po poškodbi velikih krvnih žil spodnjih okončin:
 a) goleni 5
 b) stegenice 10

Posebni pogoji:

Cirkulacijske spremembe morajo biti ovrednotene klinično, doplersko in/ali angiografsko.

196. Skrajšanje noge zaradi zloma:
 a) za 2 do 4 cm ..... do 10
 b) za 4,1 do 6 cm ..... 11 do 15
 c) za več kot 6 cm ..... 16 do 20

Posebni pogoji:

- Zavarovanec, ocenjen po točki 188., ne more biti naknadno ocenjen še po točki 189.**
- Ocena po točki 189. izključuje oceno posledic za skrajšanje noge, velike in globoke brazgotine ter omejeno gibljivost kolčnega sklepa.**

XIX. Golen

197. Ankiloza kolenskega sklepa:
 a) v funkcionalno ugodnem položaju do 10° fleksije 25
 b) v funkcionalno neugodnem položaju 35
 198. Deformantna artroza kolenskega sklepa po poškodbi sklepnih teles - verificirano rentgenološko - z omejeno gibljivostjo:
 a) lažje stopnje od 91 do 135° ..... do 15
 b) srednje stopnje od 46 do 90° ..... 16 do 25
 c) težje stopnje od 0 do 45° ..... 26 do 35
 199. Omejena gibljivost kolenskega sklepa:
 a) lažje stopnje od 91 do 135° ..... do 10
 b) srednje stopnje od 46 do 90° ..... 11 do 15
 c) težje stopnje 0 do 45° ..... 16 do 20
 200. Ohlapnost kolenskega sklepa po poškodbi kapsule in/ali ligamentarnega aparata v primerjavi z zdravim kolonom:
 a) ohlapnost v eni smeri (stranske ali križne vezi) ..... do 10
 b) ohlapnost v obeh smereh (stranske in križne vezi) 15
 201. Stanje po operativni odstranitvi poškodovanega meniskusa:
 a) popolna odstranitev 5
 b) delna odstranitev 2
 202. Endoproteza kolena 30
 203. Prosto sklepno telo ..... do 5
 204. Funkcionalne motnje po odstranitvi pogačice:
 a) delno odstranjena pogačica 5
 b) popolnoma odstranjena pogačica 15
 205. Pseudoartroza pogačice 10
 206. Traumatska chondromalacija pogačice dokazana artroskopsko ..... do 5
 207. Pseudoartroza tibije 30
 208. Nepravilno zaraščen zlom golenice z valgus, varus ali recurvatus deformacijo:
 a) za 5 do 15° ..... do 10
 b) za več kot 15° 20
 209. Ankiloza skočnega sklepa v funkcionalno ugodnem položaju (5 do 10° plantarne fleksije) 20
 210. Ankiloza skočnega sklepa v funkcionalno neugodnem položaju 25
 211. Zmanjšana gibljivost skočnega sklepa s poškodbo kostnega dela:
 a) lažje stopnje ..... do 10
 b) srednje stopnje 15
 c) težje stopnje 20
 212. Zmanjšana gibljivost skočnega sklepa brez poškodbe kostnega dela:
 a) lažje stopnje ..... do 5
 b) srednje stopnje ..... 6 do 8
 c) težje stopnje ..... 9 do 10
 213. Endoproteza skočnega sklepa 25
 214. Nepravilno zaceljen zlom maleola z razširitvijo razmaka med maleoli dokazan z RTG posnetkom ..... do 15
 215. Deformacija stopala: pes excavatus, pes planovalgus, pes varus, pes equinus:
 a) lažje stopnje ..... do 10
 b) težje stopnje 20
 216. Deformacija petnice po kompresivnem zlomu ..... do 15
 217. Deformacija talusa po zlomu z deformantno artrozo ..... do 20
 218. Večje deformacije tarsusa po zlomu ali luksaciji tarzalnih kosti ..... do 5
 219. Zlom ene metatarzalne kosti zaraščen z dislokacijo – za vsako (skupaj ne več kot 10%) 2
 220. Ankiloza končnega sklepa palca na nogi 2,5
 221. Ankiloza osnovnega ali obeh sklepov palca na nogi 5
 222. Ankiloza osnovnega sklepa II. do V. prsta - za vsak prst 1

223. Deformacija ali ankiloza II. do V. prsta v zvitem položaju (digitus fleksus) – za vsak prst	1,5
224. Hallux flexus - deformacija palca v zvitem položaju	2
225. Velike brazogitne na peti ali podplatu po defektu mehkih delov:	
a) površine 1/2 stopala	do 10
b) površina večja od 1/2 stopala	11 do 20
226. Paraliza živca ishiadicusa	40
227. Paraliza živca femoralisa	30
228. Paraliza živca tibialisa	25
229. Paraliza živca peroneusa	25
230. Paraliza živca glutealisa	10

Posebni pogoji:

- 1. Za parezo živcev na nogi se prizna maksimalno 2/3 invalidnosti, ki je zgoraj navedena za paralizo posameznega živca.**
- 2. Za primere, navedene v točkah 226. do 230., se določa invalidnost 2 leti po končanem zdravljenju ob predložitvi svežega EMG izvida.**

Ocena opeklin po Walacejevem pravilu:

Pravilo deveteke:

1. Vrat in glava	9
2. Roka	9
3. Sprednja stran trupa	2 x 9
4. Zadnja stran trupa	2 x 9
5. Noga	2 x 9
6. Perineum in spolni organi	1

Posebni pogoji za nezgodno zavarovanje članov športnih organizacij in planinskih zvez

Posebne pogoje za nezgodno zavarovanje članov športnih organizacij in planinskih zvez NEZ-špo-07 je sprejela Uprava Zavarovalnice Tilia d.d. Novo mesto. Veljajo in se uporabljajo od 1.1.2007 dalje.

1. člen - Splošni določbi

- (1) Splošni pogoji za nezgodno zavarovanje oseb (v nadaljnjem besedilu: splošni pogoji) in ti posebni pogoji so sestavni del pogodbe o nezgodnem zavarovanju članov športnih organizacij in planinskih zvez.
- (2) Zavarovalec je lahko pravna ali fizična oseba.

2. člen - Zavarovane osebe

Osebe zavarovane po teh posebnih pogojih, se zavarujejo ne glede na zdravstveno stanje, splošno delovno sposobnost in starost, kakor tudi brez plačila povečane premije v smislu 3. odst. 9. čl. splošnih pogojev, razen oseb, ki so po 3. odst. 5. čl. splošnih pogojev v vsakem primeru izključene iz zavarovanja.

3. člen - Zavarovane nevarnosti

- (1) Zavarovalnica jamči za nezgode, ki se pripetijo:
  1. pri športnem udejstvovanju, planinarjenju in alpinizmu oziroma v tisti panogi, ki je izrecno navedena v polici, kakor tudi v vseh drugih športnih panogah, ki po razvrstitvi športov v premijskem sistemu spadajo v isto ali nižjo (manj nevarno) nevarnostno skupino kot športna panoga, ki je navedena v polici;
  2. pri potovanjih na tekmovalna oziroma treninge, kakor tudi na poti od stanovanja do prostora za tekmovalanje oziroma trening v krajih izven sedeža športne organizacije;
  3. pri opravljanju dolžnosti po nalogu uprave športne organizacije in pri udeležbi na sestankih, konferencah, nabavi športnih rekvizitov ipd., kakor tudi pri potovanjih zaradi izvršitve teh nalog;
  4. pri nudenju pomoči zaradi zaščite zdravja in življenja ter premoženja ljudi in pri preventivni dejavnosti.
- (2) Če se pripeti nezgoda pri športnem udejstvovanju v panogi, ki v polici ni izrecno navedena in po razvrstitvi v ceniku spada v težjo (nevarnejšo) nevarnostno skupino kot šport, ki je naveden v polici, se dogovorjene zavarovalne vsote zmanjšajo v razmerju med dejansko plačano premijo in premijo, ki bi morala biti plačana za ustrezno težjo nevarnostno skupino.

4. člen - Način sklenitve zavarovanja

- (1) Če je dogovorjeno zavarovanje s poimensko navedbo zavarovancev, so zavarovani samo tisti udeleženci, ki so poimensko navedeni.
- (2) Če je dogovorjeno zavarovanje brez poimenske navedbe zavarovancev, so zavarovani vsi člani, ki se v uradnih evidencah organizacije vodijo kot aktivni člani oziroma udeleženci.

5. člen – Trajanje zavarovanja in jamstva

- (1) Za novo prijavljene člane se prične zavarovanje 1. v mesecu ob 00.00. uri, v kolikor je pisna prijava prispela na zavarovalnico do zadnjega dne v preteklem mesecu. Za odjavljene člane preneha zavarovanje ob 00.00. uri tistega dne, ki je v odjavi naveden kot dan prenehanja zavarovanja. Istočasno se prične tudi jamstvo zavarovalnice.
- (3) V vsakem primeru preneha zavarovanje za posameznega zavarovanca ob 00.00. uri tistega dne, ko preneha biti član v polici navedene organizacije.

6. člen - Plačilo premije

- (1) Zavarovalec je dolžan plačati premijo v roku, ki je dogovorjen v polici, in sicer za vse zavarovance in za ves čas trajanja zavarovanja.
- (2) Končni obračun premije se napravi ob poteku zavarovalnega leta po dejanskem številu zavarovancev. Če se ugotovi, da je zavarovalec dolžan plačati razliko premije, jo mora plačati v 30. dneh po opravljenem obračunu. Če pa je bilo število manjše, mora zavarovalnica v istem roku vrniti preveč plačano premijo.
- (3) Zavarovalec je dolžan dovoliti zavarovalnici vpogled v svoje evidence, iz katerih se lahko ugotovi dejansko število zavarovanih oseb.

7. člen - Stroški reševanja

- (1) Zavarovalnica povrne stroške reševanja za poškodovanega ali umrlega zavarovanca - člana planinske zveze po predložitvi računa in sicer največ do dogovorjene vsote, ki je navedena na polici.
- (2) Upravičenec za povračilo stroškov reševanja je oseba, ki dokaže, da jih je plačala oziroma jih mora plačati.

8. člen - Izplačilo dnevne odškodnine

Kot prehodno nesposobnost za delo se upošteva samo čas, v katerem je bil zavarovanec nesposoben opravljati svoje redne delovne naloge, ne pa čas, v katerem je bil nesposoben za športno, planinsko ali alpinistično udejstvovanje.

9. člen - Zaključna določba

Posebni pogoji veljajo poleg splošnih pogojev za nezgodno zavarovanje. Če se njihova vsebina razlikuje od splošnih pogojev, veljajo posebni pogoji.

Splošni pogoji za zavarovanje odgovornosti

Splošne pogoje za zavarovanje odgovornosti ODG-07 je sprejela uprava Zavarovalnice Tilia in se uporabljajo od 1. 1. 2007.

Izrazi v teh pogojih pomenijo:

Zavarovalec	- oseba, ki sklene zavarovalno pogodbo;
Zavarovanec	- oseba, katere premoženje in/ali premoženjski interes je zavarovan. Zavarovalec in zavarovanec je ista oseba, razen pri zavarovanju na tuj račun;
polica	- listina o zavarovalni pogodbi;
premija	- znesek, ki ga zavarovalec plača po zavarovalni pogodbi;
odškodnina	- znesek, ki ga zavarovalnica plača po zavarovalni pogodbi

I. DEL – OBSEG KRITJA – SKUPNE DOLOČBE

1. člen - PREDMET ZAVAROVANJA

- 1) Zavarovalnica krije škodo, ki jih tretje osebe uveljavljajo proti zavarovancu zaradi nenadnega in presenetljivega dogodka (nesreče), ki izvira iz njegove registrirane dejavnosti, lastnosti in pravnega razmerja, navedenega v zavarovalni pogodbi, in ima za posledico:
  1. smrt ali telesne poškodbe oseb,
  2. uničenje, poškodbe ali izginotje stvari.
- 2) Za tretje osebe iz 1) odstavka se štejejo tudi delojemalci zavarovanca, če ni dogovorjeno drugače.
- 3) Odgovornost za škodo zaradi izginotja stvari je zavarovana samo tedaj, če je to posebej navedeno v teh pogojih v skupnih določbah ali posebnih določbah posameznih nevarnostnih virov, razen če ni drugače dogovorjeno in opredeljeno v zavarovalni polici in obračunana dodatna premija. Če je takšno zavarovanje sklenjeno, veljajo zanj določbe, ki jih ti pogoji predpisujejo za poškodbe stvari.
- 4) V okviru zavarovane registrirane dejavnosti je vključena tudi odgovornost:
  1. zavarovanca:
    - a. zaradi uporabe ali posesti, zakupa ali užitka zemljišč, zgradb, garaž, pomožnih objektov, prostorov in naprav, ki se uporabljajo izključno za namene in potrebe zavarovanca;
    - b. zaradi uporabe ali zakupa objektov namenjenih izključno delavcem zavarovanca, kot na primer restavracije, počitniški domovi, športna igrišča in podobno;
    - c. zaradi posesti in uporabe osebnih in tovarnih dvigal;
    - d. zaradi posesti in uporabe svetlobnih in drugih tabel na lastnih zgradbah;
    - e. uporabe in posesti industrijskih prog (gozdne, poljske in priključne proge), vzpenjače ali žičnice, če se opravlja prevoz brezplačno;
    - f. zaradi skladiščenja kuriv in pogonskih goriv;
    - g. zaradi posesti in uporabe kolesa brez motorja;
    - h. zaradi poškodb, tatvine ali izginotja stvari delavcev zavarovanca, pod pogojem, da se stvari hranijo v zaklenjenih prostorih ali zaklenjenih garderobnih omarih, razen denarja, dragocenosti, ur, vrednostnih papirjev in kakršnih koli tehničnih predmetov;
  2. oseb, ki jim je zaupano čiščenje in osvetljevanje objektov in zemljišč, za zahtevke, ki so proti njim postavljeni v zvezi z opravljanjem teh njihovih dolžnosti.
  3. zakonitih zastopnikov zavarovancev, dokler imajo to vlogo;
  4. vseh ostalih zaposlenih za škode, ki jih povzročijo pri opravljanju svoje službe.
- 5) Če gre za objekte iz 1. točke 4) odstavka tega člena, je z zavarovanjem krita tudi odgovornost:

1. zavarovanca kot naročnika ali izvajalca gradbenih del (nova gradnja, preurejanje, popraviljanje, vzdrževanje), če predračunski stroški del ne presegajo zneska 10.000 EUR;
2. oseb, ki zaradi pravice užitka ali stečaja pridejo na mesto zavarovanca, dokler imajo to vlogo;
- 6) Če je posebej dogovorjeno, obsega zavarovanje tudi:
  1. odgovornost za škodo iz dodatnih nevarnostnih virov, kateri se vpišejo v zavarovalno polico in se za njih plača dodatna premija.
  2. odgovornost za čisto premoženjsko škodo, ki nastane zaradi dejanja, opustitve ali napake zavarovanca in nima za posledico niti poškodb stvari niti poškodb oseb.
- 7) Če sodi zavarovančeva registrirana dejavnost v področje čistih premoženjskih škod ali ima zavarovalnica za to dejavnost posebno zavarovanje za poklicno odgovornost, se zavarovančeva odgovornost zavaruje po pogojih in ceniku za zavarovanje posamezne poklicne odgovornosti.

2. člen - IZKLJUČITVE

- 1) Zavarovalnica ne krije škode na osebah ali stvareh, če zavarovanec škodo povzroči z naklepom. Za naklep se šteje tudi:
  1. ravnanje, ki ga zavarovanec ne opusti, čeprav bi moral pričakovati njegovo škodljivo posledico;
  2. zavestno ravnanje v nasprotju s predpisi ali pravili, po katerih se opravlja dejavnost;
  3. vednost o pokvarjenosti ali o pomanjkljivosti blaga, izdelkov ali storitev.
- 2) Če ni drugače dogovorjeno, zavarovalnica ne krije:
  1. škode na osebah ali stvareh, ki so posledica:
    - a. onesnaženja vode, tal ali zraka (ekološke škode),
    - b. nesreč pri aktivni udeležbi na konjskih, kolesarskih, motorističnih in avtomobilskih dirkah, prireditvah borilnih športov, kakor tudi na pripravah za te dirke in borbe (training);
    - c. pomanjkljivosti ali napak blaga, izdelkov ali storitev, ki jih je zavarovanec kakorkoli dal v promet (Tovrstna odgovornost se lahko zavaruje posebej);
    - d. uporabe industrijskih prog, vzpenjač ali žičnic s plačilom voznine.
  2. škode na stvareh:
    - a. ki jih ima zavarovanec kakorkoli na skrbi (zakup, hramba, obdelava, predelava);
    - b. ki so predmet manipulacije (dviganja, spuščanja, nakladanja, razkladanja, internega prevoza in podobno), razen škode, ki nastane pri manipulaciji z napravami, ki spuščajo tovor, da pada;
- 3) Zavarovalnica ne krije:
  1. škode na stvareh, ki so predmet ali sredstvo obdelave, predelave, preizkušanja, popravila, vzdrževanja in podobno, če je vzrok škode bodisi v delu na njih bodisi v delu z njimi;
  2. škode, ki je posledica:
    - a. vplivanja temperature, plinov, pare, vlage, padavin (dim, saje, prah, imisije in podobno), tresenja, ropota in podobno, če to vplivanje počasi in postopno škodljivo učinkuje;
    - b. poplave stoječih, tekočih ali podzemnih voda;
    - c. potresa in z njim povezanih posledic;
    - d. posedanja, drsenja ali kakršnegakoli premikanja zemeljskih plasti;
    - e. delovanja katerekoli druge višje sile;
    - f. uporabe zračnih, vodnih in kopenskih motornih vozil, prikolic in samovoznih delovnih strojev;
    - g. vojnih operacij ali uporov ter drugih oboroženih akcij;

- h. terorističnih dejanj oziroma dejanj v neposredni ali posredni povezavi s temi dejanji, niti kakršnihkoli stroškov, ki so nastali kot posledica te škode;
  - i. jedrske reakcije, jedrske radiacije in radioaktivne kontaminacije;
  - j. posebno nevarnih okoliščin, katerih odstranitev je zahtevala zavarovalnica (kot posebno nevarna se v dvo- mu šteje okoliščina, zaradi katere je že prišlo do nesreče);
  - k. kakršnih koli poklicnih obolenj, azbestoze, genetskih sprememb v organizmu, elektromagnetnega sevanja ali tabakoze.
3. škode, ki izvirajo iz poklicne odgovornosti in imajo za posledico:
- a. poškodbo ali okvaro zdravja oseb zaradi napake v postopku zdravljenja, zdravstvenih in kozmetičnih posegih ter podobnih postopkih (Tovrstna odgovornost se lahko zavaruje posebej);
  - b. poškodbo ali okvaro zdravja živali, do katerih pride zaradi napake v veterinarskem posegu, v postopkih zdravljenja ter podobnih postopkih kot so kastracija, osemenjevanje, dresiranje ter podkovanje in podobno (Tovrstna odgovornost se lahko zavaruje posebej).
4. škode, ki prizadenejo:
- a. zavarovanca;
  - b. njegove svojce, tudi v primeru, da so zaposleni pri zavarovancu;
  - c. družbenike zavarovanca, ki imajo najmanj 25% lastniški delež v podjetju in njihove svojce.
- Za svojce zavarovanca se štejejo zakonec, zunajzakonski partner, zakoniti zastopnik in osebe, ki jih zavarovanec ob zavarovalnem primeru preživlja ali z zavarovancem živijo v skupnem gospodinjstvu.
5. odškodninske (regresne) zahteve zavodov za zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zavarovalnic iz zdravstvenega zavarovanja ter ostalih posrednih oškodovancev.
- 5) Če ni drugače dogovorjeno, se v primeru škode pri izplačilu odškodnine upošteva odbitna franšiza, v višini 200 EUR.

II. DEL – OBSEG KRITJA – DODATNE DOLOČBE ZA POSAMEZNE NEVARNOSTNE VIRE

3. člen – KMETIJSKA IN GOZDNA GOSPODARSTVA TER IMETNIŠTVO ŽIVALI

- 1) Zavarovanje kmetijskih in gozdnih gospodarstev vključuje tudi odgovornost zavarovanca:
1. zaradi posesti in uporabe kmetijskih, gozdnih in drugih zemljišč in na njih zgrajenih objektov za namen lastnega kmetijstva in gospodarstva. Vključitev odgovornosti iz naslova pridobitnih dejavnosti povezanih s posestjo teh zemljišč in objektov je možna s posebnim dogovorom in plačilom dodatne premije.
  2. zaradi imetništva živali, ki niso navedene v 2) odstavku tega člena in sicer za namen lastnega kmetijstva in gospodarstva. Vključitev odgovornosti iz naslova pridobitnih dejavnosti povezanih z imetništvom teh živali je možna s posebnim dogovorom in plačilom dodatne premije.
  3. zaradi posesti in uporabe nesamohodnih kmetijskih in gozdnih strojev, priključkov in orodja, ko jih uporablja zavarovanec.
  4. zaradi sečnje v lastnem gozdu. Za sečnjo lesa v tujem gozdu je zavarovanje omejeno na sečnjo za lastne potrebe.
  5. za škode zaradi miniranja, za kar veljajo določbe 2) odstavka 6. člena teh pogojev.
  6. kot naročnika in izvajalca del na poteh za lastni promet, če predračunski stroški ne presegajo zneska 8.500 EUR. Za ta nevarnostni vir se smiselno uporabljajo določbe 6. člena teh pogojev.
  7. zavarovanca kot zasebnika v obsegu 12. člena teh pogojev.
- 2) Odgovornost iz naslova posesti, reje in imetništva živali ter trgovine z njimi izven obsega kritja 1) odstavka tega člena zajema:
1. tudi odgovornost oseb, ki imajo na skrbi živali, na katere se nanaša zavarovanje;

2. v primeru, če je to z zavarovalno polico posebej dogovorjeno in je obračunana dodatna premija, tudi odgovornost za škodo:
  - a. zaradi imetništva psa, vprežnih ali plemenskih živali, jelenjadi v rezervatu ter dirkalnih konjev;
  - b. zaradi imetništva živali za pridobitne namene (dresura, čuvanje, oskrba, izposoja za ježo, prevozi in podobno).

4. člen – HIŠNA IN ZEMLJIŠKA POSEST

- 1) Zavarovanje obsega tudi odgovornost zavarovanca kot lastnika ali najemnika zaradi posesti ali uporabe objektov (zgradb) ali zemljišč.
- 2) Če ima objekt (zgradba) več lastnikov, je krita škoda solastnika ali njegovega najemnika in oseb, ki živijo z njima v skupnem gospodinjstvu. Škoda je krita samo, če izvira iz uporabe skupnih delov objekta (zgradbe). Škoda je krita v sorazmerju z višino idealnih deležev ostalih solastnikov na skupnih delih objekta (zgradbe). Solastnik, ki mu je nastala škoda, ni upravičen do tistega dela škode, ki je enak njegovemu solastniškemu deležu na skupnih delih objekta (zgradbe).

5. člen – POSEST NAPRAV ZA ZABAVO, IGRAL TER ŠPORTNIH IGRIŠČ

- 1) Zavarovanje obsega odgovornost zaradi lastništva in posesti naprav in predmetov za zabavo, šport in razvedrilo, igral, otroških in športnih igrišč.
- 2) Zavarovanje obsega tudi odgovornost za škode, ki jih zavarovanec povzroči pri montiranju naprav za zabavo, šport in razvedrilo.

6. člen – GRADBENA, MONTAŽNA IN PODOBNA DEJAVNOST

- 1) Krita je odgovornost zavarovancev, ki imajo registrirano gradbeno in montažno dejavnost ali eno izmed naslednjih dejavnosti: parketarstvo, pleskarstvo, steklarstvo in vsa ostala zaključna dela v gradbeništvu, izvajanje vseh vrst instalacij, gradnja vodnjakov, globinsko vrtnanje, razstreljevanje, posojanje gradbenih in montažnih odrov, posojanje gradbenih strojev, štukaturstvo in gradbeno mavčenje, proizvodnja betonskih izdelkov, izdelovanje umetnega kamna, pridobivanje peska in gramoza, izkoriščanje kamnolomov, tesarstvo in podobne dejavnosti.
- 2) Odgovornost za škodo, ki izvira iz projekta, ki ga naredi zavarovanec, je vključena v zavarovanje le tedaj, če gre za projekt, ki ga izvede zavarovanec sam, pri čemer ni krita odgovornost za škodo na objektu, za katerega izdelavo je namenjen projekt.
- 3) Zavarovanje obsega tudi odgovornost zaradi miniranja, pri čemer je izključena škoda na stvareh, če je po naravi dela potrebno računati na poškodbe stvari kljub izpolnjevanju varnostnih ukrepov in gre za stvari, ki so bile ob miniranju oddaljene manj kot 75 m od točke miniranja;
- 4) Če je posebej dogovorjeno in obračunana dodatna premija zavarovanje obsega tudi odgovornost za škodo na kateremkoli delu objekta (zgradbe) na katerem opravlja dela zavarovanec, vključno s tistim delom objekta (zgradbe), ki pripada investitorju oziroma naročniku storitve (obstoječi objekt). V tem okviru zavarovanje krije tudi škodo na:
  1. delih, ki jih izvajajo drugi izvajalci na objektu ter na njihovi opremi,
  2. vseh premičninah, ki so na ali v objektu, na katerem zavarovanec dela;
  3. podzemnih napravah (plinski, vodni, električni vodi, kanali, temelji in podobno.)
- 4) Zavarovalnica ne krije škode, ki nastane:
  1. na stvareh in njihovih sestavnih delih, ki se vgrajujejo, montirajo, popravljajo, predelujejo in podobno;
  2. na delih, ki jih je opravil zavarovanec oziroma bi jih moral opraviti ter na vgrajenem materialu;
  3. v garancijskem roku oziroma po predaji del naročniku;
  4. po poteku enega meseca, odkar je zavarovanec opravil zadnje delo na objektu in garancijski rok še ni pričel teči;
  5. na stvareh oziroma na obstoječem objektu, če je po

naravi dela treba računati na poškodbe stvari kljub izpolnjevanju in upoštevanju varnostnih predpisov;

6. na sosednjih gradbenih objektih (zgradbah), ker je bila opuščena ustrezna zaščita (ojačanje, podpiranje, opiranje in podobno).
  7. zaradi zavestne kršitve tehničnih predpisov ali predpisov pristojnega tehničnega organa;
  8. zaradi napak v projektu, ki ga je projektiral zavarovanec, ter zaradi napake v tehničnem svetovanju ali nadziranju (Tovrstno zavarovanje je moč skleniti posebej);
  9. zaradi kršitve pogodbenih obveznosti (penali in druge vrste pogodbenih kazni), zakonskih predpisov ali navodil, ki jih je izdal naročnik ali zakonodajalec;
  10. zaradi neupoštevanja splošnih pravil tehnike, tehničnih predpisov, normativov, standardov ali odločb tehnične inšpekcije ali nadzornega organa;
  11. zaradi uporabe nepreizkušenih statičnih, računskih in drugih metod ter konstrukcij in materialov;
  12. oziroma posredno ali neposredno izvira iz uporabe azbesta ali drugih snovi, ki vsebujejo azbest, in sicer ne glede na količino.
- 5) Če ni drugače dogovorjeno, se v primeru škode na obstoječem objektu pri odškodnini upošteva odbitna franšiza, ki znaša 10% od priznane škode, vendar ne manj kot 200 EUR.

7. člen – HOTELI, PENZIONI, KAVARNE, TURISTIČNI DOMOVI, TOČILNICE

- 1) Zavarovanje obsega tudi odgovornost:
  1. zaradi posesti ali uporabe pomožnih obratov, ki pripadajo zavarovancu in se uporabljajo za lastne potrebe zavarovanca;
  2. zaradi posesti ali uporabe predmetov za šport in razvedrilo gostov.
- 2) Zavarovalnica krije škodo zaradi poškodb, izginotja ali tatvine stvari, ki se nahajajo v prostorih, ki so namenjeni prenočevanju gostov ali pripadajo prenočujočim gostom ali članom njihove družine, razen vozil vseh vrst, njihovih sestavnih delov, kakor tudi stvari, ki so v vozilih.

Škodo zaradi poškodbe, izginotja ali tatvine denarja, dragocenosti, ur, vrednostnih papirjev ali kakršnih koli tehničnih predmetov, ki pripadajo prenočujočim gostom ali članom njihovih družin, zavarovalnica krije le, če so te stvari izročene zavarovancu v hrambo in jih ta hrani v zaklenjeni blagajni.
- 3) Zavarovanje ne krije škode zaradi izginotja ali tatvine stvari, ki pripadajo gostom, iz prostorov restavracij, kavarn, točilnic in podobno, razen če so izročene zavarovancu v hrambo.
- 4) Če se stvari izgubijo ali izginejo, mora zavarovanec o tem takoj obvestiti policijo.

8. člen – KOPALIŠČA

- 1) Zavarovanje obsega tudi odgovornost zavarovanca, ki se ukvarja z dejavnostjo kopališč:
  1. za poškodbe ali tatvino stvari, puščenih v kabini ali garderobi kopališča.

Škodo zaradi poškodbe, izginotja ali tatvine denarja, dragocenosti, ur, vrednostnih papirjev ali kakršnih koli tehničnih predmetov, ki pripadajo gostom, zavarovalnica krije, če so stvari izročene zavarovancu v hrambo in jih ta hrani v zaklenjeni blagajni.

Zavarovanec mora takoj prijaviti izgubo ali tatvino stvari policiji.
  2. zaradi posesti predmetov za šport in razvedrilo gostov.

9. člen – BOLNIŠNICE, ZDRAVSTVENI DOMOVI, SANATORIJI, AMBULANTE IN PODOBNO.

- 1) Krita je tudi škoda zaradi poškodbe, tatvine ali izginotja stvari, ki pripadajo pacientom, njihovim spremljevalcem in obiskovalcem.

Škodo zaradi poškodbe, izginotja ali tatvine denarja, dragocenosti, ur, vrednostnih papirjev ali kakršnih koli tehničnih predmetov, zavarovalnica krije le, če so te stvari izročene zavarovancu v hrambo in jih ta hrani v zaklenjeni blagajni.

Zavarovanec mora takoj prijaviti izgubo ali tatvino stvari policiji.

- 2) Zavarovanje ne krije:
  1. kakršne koli genetske škode;
  2. škode zaradi telesnih poškodb in obolenj oseb, ki so pri delu za zavarovanca ali zaradi raziskav izpostavljeni tveganju sevanja, učinkovanju naprav ali posebnih zdravstvenih postopkov;
  3. škode zaradi telesnih poškodb, nastalih zaradi uporabe laserskih ali maserskih žarkov;
  4. škode zaradi obolenj delavcev zavarovanca, ki so posledica stika z okuženimi osebami.

10. člen – ŠOLE, VZGOJNI ZAVODI IN SORODNE USTANOVE

- 1) Zavarovanje obsega tudi odgovornost:
  1. za škodo, ki jo povzročijo zaposleni pri opravljanju službe;
  2. za škodo, ki nastane zaradi poškodbe, izginotja ali tatvine garderobe učencev, razen za denar, dragocenosti, ure ali kakršnekoli tehnične predmete; Vsako izginotje ali tatvino mora zavarovanec takoj prijaviti policiji;
  3. zaradi lastništva in posesti naprav in predmetov za zabavo, šport in razvedrilo, igral, otroških in športnih igrišč;
  4. za škodo, ki nastane na izletih, ekskurzijah, šolskih prireditvah in podobno na območju Slovenije. Če aktivnosti potekajo zunaj Slovenije, je potrebno skleniti poseben dogovor in plačati dodatno premijo.

11. člen – DRUŠTVA

- 1) Zavarovanje obsega tudi odgovornost:
  1. za škodo zaradi posesti ali zakupa zgradb, zemljišč, prostorov in naprav, ki so namenjene izključno za potrebe društva, kot so na primer vadišča, igrišča, strelišča in podobno;
  2. za škodo povzročeno ob običajnih, s statutom predvidenih prireditvah in dejavnostih društva (na primer: vaje, reševalna dela, pomoč, skupščine, društvene svečanosti in podobno), razen pri opravljanju pridobitne dejavnosti
- 2) Zavarovanje krije tudi škodo, za katero so odgovorni člani društva in osebe, pooblaščene za zastopanje društva, in sicer zaradi njihove dejavnosti na prireditvah društva in pri opravljanju društvenih dolžnosti in obveznosti. V nobenem primeru ni krita škoda, ki nastane pri dejavnosti, ki ni v interesu društva.
- 3) Pri gasilskih društvih je krita škoda, ki nastane pri vajah, reševalnih delih in pomoči, ni pa krita škoda na stvareh, za katere varstvo in reševanje je bilo društvo poklicano.
- 4) Če je posebej dogovorjeno in je obračunana dodatna premija, obsega zavarovanje tudi odgovornost za škodo, ki nastane:
  1. na prireditvah, ki presegajo okvir običajnih prireditev društva (na primer razstave, svečanosti v državnem merilu, in podobno). Iz zavarovanja je izključena odgovornost za škodo, ki izvira iz društvenih prireditev, ki niso predvidene v statutu društva in jih društva organizirajo zaradi zbiranja denarnih sredstev za potrebe društva.
  2. zaradi posesti živali;
  3. zaradi posesti zgradb in zemljišč, ki niso namenjena neposredni dejavnosti društva;
  4. pri opravljanju pridobitne dejavnosti, ki je opredeljena v temeljnem aktu društva in je povezana s temeljnimi nameni ali nalogami društva;
- 5) Pri zavarovanju odgovornosti upravljalcev lovišč ni krita škoda, ki jo povzroči divjad na kmetijskih in gozdnih kulturah, razen če ni drugače dogovorjeno in ni obračunana dodatna premija.

12. člen – ODGOVORNOST ZASEBNIKA

- 1) Zavarovanje krije odgovornost zavarovanca za škodo, ki jo povzroči kot:
  1. zasebnik v vsakdanjem življenju, vendar ne pri opravljanju svojega poklica ali dejavnosti, ki jo ima registrirano ali

- posebno nevarnih opravil;
2. lastnik ali najemnik stanovanja ali stanovanjske hiše s pripadajočimi pomožnimi objekti in zemljišči, kadar jih uporablja zase;
  3. delodajalec oseb, ki so zaposlene v njegovem gospodinjstvu;
  4. imetnik ali uporabnik kolesa brez motorja;
  5. športnik, razen športa, s katerim se ukvarja poklicno, kot tudi ne športa, pri katerem se uporablja kakršnokoli motorno vozilo ali zračno oziroma vodno plovilo, borilnih športov in lova;
  6. imetnik orožja, za katerega ima uradno dovoljenje, in ga uporablja izključno za obrambne namene;
  7. imetnik domačih živali za lastne namene, razen psov, konj in vprežnih ali plemenskih živali. Za vključitev odgovornosti zaradi imetništva navedenih živali ali kritije odgovornosti za imetništvo katere koli živali za pridobitne namene, je potreben poseben dogovor in plačilo dodatne premije.
- 2) Zavarovanje obsega tudi odgovornost za škode:
1. v istem obsegu, kot je določen v prejšnjem odstavku tega člena, zavarovančevega zakonskega ali zunajzakonskega partnerja in njegovih potomcev, če živijo z njim v istem gospodinjstvu.
  2. ki jih povzročijo osebe, ki po nalogu zavarovanca v zavarovančevem gospodinjstvu opravljajo hišna opravila.
- 3) Zavarovanje ne krije škod, ki se zgodijo zunaj Evrope (v geografskem smislu).

13. člen – ODGOVORNOST ORGANIZATORJA PRIREDITVE

- 1) Zavarovalnica krije škodo, ki jih tretje osebe uveljavljajo proti zavarovancu (organizatorju športnih in ostalih prireditiv) zaradi nenadnega in presenetljivega dogodka, ki je posledica izrednih okoliščin, ki lahko nastanejo ob takih priložnostih.
- 2) Zavarovanje obsega odgovornost organizatorja kolesarskih, motornih in avtomobilskih dirk le, če pristojni organ zapre dirkalno stezo za javni promet.
- 3) Iz zavarovalnega kritja so izključeni:
  1. medsebojni zahtevki udeležencev prireditve;
  2. škode, ki jih povzročijo udeleženci ali obiskovalci prireditve namerno.

14. člen – HRAMBA PREDMETOV (GARDEROBE), HRAMBA VOZIL

- 1) Zavarovanje garderobe (hramba predmetov) obsega tudi odgovornost za škodo zaradi poškodbe, izginotja ali tatvine stvari, izročene garderobi v hrambo, ki je za to izdala ustrezno potrdilo, razen odgovornosti za poškodbe, izginotje ali tatvino denarja, dragocenosti, ur, vrednostnih papirjev ali kakršnih koli tehničnih predmetov. Zavarovanec mora skrbeti za stalno varovanje garderobe, sicer kritje preneha. Zavarovanec mora takoj prijaviti izgubo ali izginotje stvari policiji.
- 2) Zavarovanje hrambe vozil obsega tudi odgovornost za škodo zaradi poškodb ali tatvine celega vozila in izginotja ali zamenjave vozil, danih v hrambo.
  1. Če je posebej dogovorjeno in je obračunana dodatna premija, krije zavarovanje tudi škodo zaradi tatvine posameznih delov vozila, ki so nanj pritrjeni ali v njem zaklenjeni.
  2. Kritje zavarovalnice nastopi le takrat, ko je parkirišče za vozila natančno določeno, označeno ter ograjeno, vozila pa so nameščena in zavarovana po predpisih ter pod stalnim fizičnim ali tehničnim nadzorom. Zavarovanec mora izgubo ali izginotje stvari takoj prijaviti policiji.
  3. Določila 2) odstavka tega člena se smiselno uporabljajo tudi za druga prevozna sredstva.
  4. Vključitev tega nevarnostnega vira je možna le s posebnim dogovorom in plačilom dodatne premije.

15. člen – ČISTE PREMOŽENJSKE ŠKODE

- 1) Zavarovanje obsega odgovornost za čisto premoženjsko škodo, ki nastane zaradi dejanja, opustitve ali napake zavarovanca, ki nima za posledico niti poškodbe stvari niti poškodbe oseb.

- 2) Zavarovanje obsega odgovornost za napake, ki so zagrešene v času trajanja kritja zavarovalnice. Če je napaka opustitev določenega dejanja velja, da je zagrešena ob 12. uri tistega dne, ko bi moralo biti dejanje storjeno, da ne bi prišlo do škode.
- 3) Z zavarovanjem ni krita odgovornost za škodo:
  1. ki se uveljavlja pred tujimi sodišči ali zahtevki zaradi kršitve tujih predpisov ali zahtevki zaradi dejavnosti v tujini,
  2. zaradi kršitve kakršnihkoli zakonskih ali pogodbenih rokov;
  3. zaradi posredovanja ali priporočanja v kakršnihkoli gospodarskih poslih;
  4. ki nastane zaradi primanjkljajev v blagajni ali zaradi napak pri izplačilih ali poneverb zavarovančevih delavcev;
  5. ki nastane tako, da zavarovanec ali oseba, za katero on odgovarja, prezre računsko ali predračunsko napako ali napako pri izmerah v načrtu;
  6. ki nastane zaradi izgube ali izginotja stvari;
  7. ki se nanaša, izhaja ali se pripisuje kakršnikoli programski ali strojni opremi, vključno z okužbo programske opreme in podatkov.
- 4) Če ni drugače dogovorjeno in ni obračunana dodatna premija, je kritje zavarovalnice omejeno na eno četrtino zavarovalne vsote, ki je dogovorjena za poškodbe stvari.
- 5) Določbe drugih členov teh pogojev se uporabljajo smiselno tudi za zavarovanje čiste premoženjske škode, če ne nasprotujejo določbam tega člena.

III. DEL – SPLOŠNE DOLOČBE

16. člen - NEVARNOSTNE OKOLIŠČINE

- 1) Pri sklenitvi, kakor tudi med trajanjem zavarovanja, mora zavarovalec zavarovalnici prijaviti vse okoliščine, ki so pomembne za ocenitev nevarnosti in za katere je vedel oziroma bi moral vedeti. Nevarnostne okoliščine lahko zavarovalec in zavarovalnica določita skupaj. Okoliščine pomembne za ocenitev nevarnosti so tiste, ki so zavarovalcu znane in na podlagi katerih je določena in obračunana premija, kakor tudi tiste, ki so navedene v zavarovalni pogodbi.
- 2) Zavarovalec mora omogočiti zavarovalnici pregled in oceno nevarnosti, kakor tudi revizijo nevarnosti.

17. člen – ČASOVNA IN KRAJEVNA OMEJITEV ZAVAROVANJA

- 1) Obveznost zavarovalnice iz zavarovalne pogodbe se prične po izteku 24. ure dneva, ki je v polici naveden kot začetek zavarovanja, če je do tega dne plačana prva premija, oz. po izteku 24. ure dneva, ko je premija plačana, če ni drugače dogovorjeno. Obveznost zavarovalnice preneha po izteku 24. ure dneva, ki je v polici naveden kot dan poteka zavarovanja. Če je v polici naveden samo začetek zavarovanja, se zavarovanje nadaljuje iz leta v leto, dokler ga katera od pogodbenih strank ne odpove.
- 2) Če je dogovorjeno, da je treba premijo plačati po sklenitvi pogodbe, začne teči obveznost zavarovalnice po izteku 24. ure tistega dne, ki je v pogodbi določen kot dan začetka zavarovanja.
- 3) Zavarovalnica ima obveznost samo tedaj, če pride do škode po začetku in pred koncem kritja. Če izvira vzrok za škodo iz časa pred sklenitvijo zavarovanja ali iz časa, ko je bilo kritje zavarovalnice prekinjeno, krije zavarovanje škodo le, če zavarovancu do sklenitve zavarovanja oziroma do ponovnega kritja zavarovalnice ta vzrok ni bil znan.
- 4) Zavarovalni kraj predstavlja lokacijo, ki je navedena v polici oziroma območje, na katerem zavarovanec izvaja svojo dejavnost. Če ni drugače dogovorjeno, krije zavarovanje odgovornosti le škode, ki se zgodijo na področju Republike Slovenije.

18. člen - SKLENITEV ZAVAROVALNE POGODBE

- 1) Zavarovalna pogodba je sklenjena na podlagi ponudbe v pisni ali elektronski obliki.
- 2) Zavarovalnica lahko po prejemu ponudbe zahteva dopolnitve ali pojasnila. Šteje se, da je ponudba prispela k zavarovalnici, ko le-ta prejme zahtevane dopolnitve ali pojasnila.

- 3) Te določbe se uporabljajo tudi, ko se spremeni obstoječa zavarovalna pogodba, razen v primeru spremembe zavarovalnih pogojev ali premijskega sistema.

19. člen - PLAČILO PREMIJE IN POSLEDICE, ČE PREMIJA NI PLAČANA

- 1) Če je dogovorjeno, da je treba premijo plačati ob sklenitvi pogodbe, mora zavarovalec prvo ali enkratno premijo plačati ob prejemu zavarovalne listine, naslednje premije pa prvi dan vsakega zavarovalnega leta.
- 2) Če je dogovorjeno, da se premija plačuje v obrokih, se za odložene obroke zaračunavajo pripadajoče obresti za odlog plačila. Če obrok premije ni plačan ob zapadlosti, se zavarovalcu zaračunajo zamude obresti.
- 3) Če je premija plačana po pošti ali banki, velja za čas plačila dan, ko je bil dan nalog za plačilo pošti ali banki.
- 4) Obveznost zavarovalnice, da izplača odškodnino, pa preneha v primeru, če zavarovalec ne plača do zapadlosti zavarovalne premije, ki je zapadla po sklenitvi pogodbe, in tega tudi ne stori kdo drug, ki je za to zainteresiran, po 30-ih dneh od dneva, ko je bilo zavarovalcu vročeno priporočeno pismo zavarovalnice z obvestilom o zapadlosti premije, pri čemer pa ta rok ne more izteči prej, preden ne preteče 30 dni od zapadlosti premije.
- 5) Zavarovalnica lahko po izteku roka iz prejšnjega odstavka tega člena, če je zavarovalec v zamudi s plačilom premije, ki jo je treba plačati po sklenitvi pogodbe, oziroma druge in naslednjih premij, razdre zavarovalno pogodbo brez odpovednega roka, s tem da razdrtje zavarovalne pogodbe nastopi z iztekom roka iz prejšnjega odstavka tega člena in s prenehanjem zavarovalnega kritja, če je bil zavarovalec na to opozorjen v priporočenem pismu z obvestilom o zapadlosti premije in o prenehanju zavarovalnega kritja.
- 6) Če zavarovalec plača premijo po izteku roka iz 5) odstavka tega člena, vendar v enem letu od zapadlosti premije, je zavarovalnica dolžna, če nastane zavarovalni primer, plačati odškodnino od 24. ure po plačani premiji in zamudnih obrestih.
- 7) Če je bila glede na dogovorjeni čas zavarovanja v zavarovalni pogodbi določena nižja premija, zavarovanje pa je iz kateregakoli razloga prenehalo pred potekom tega časa, ima zavarovalnica pravico terjati razliko do tiste premije, ki bi jo moral zavarovalec plačati, če bi bila pogodba sklenjena le za toliko časa, kolikor je resnično trajala.
- 8) V primeru prenehanja veljavnosti zavarovalne pogodbe zaradi neplačila zapadle premije mora zavarovalec plačati premijo do dneva prenehanja veljavnosti pogodbe ali celotno premijo za tekoče zavarovalno leto, če je do dneva prenehanja veljavnosti pogodbe nastal zavarovalni primer, za katerega mora zavarovalnica plačati odškodnino.
- 9) Glede na razmerje med obračunano premijo in izplačanimi odškodninami v preteklem obdobju se premija v naslednjem zavarovalnem obdobju ustrezno zviša ali zniža upoštevajoč veljavni bonus/malus sistem, ki je opredeljen v premijskih sistemih zavarovalnice.

20. člen - POVRAČILO PREMIJE

- 1) Zavarovalnici pripada premija za tekoče zavarovalno leto v celoti, če je v zavarovalnem letu nastal zavarovalni primer.
- 2) Zavarovalnica vrne del premije za neuporabljeni čas zavarovanja, če je zavarovana nevarnost preneha obstajati po sklenitvi zavarovalne pogodbe.
- 3) Če je zavarovana nevarnost prenehala obstajati pred začetkom kritja, vrne zavarovalnica vso plačano zavarovalno premijo.
- 4) V drugih primerih prenehanja veljavnosti zavarovalne pogodbe pred koncem trajanja zavarovanja, za katero je plačana premija, pripada zavarovalnici premija do tistega dne, do katerega traja njeno kritje, če ni v zavarovalni pogodbi drugače dogovorjeno.

21. člen – ZAVAROVALNI PRIMER

- 1) Zavarovalni primer je nepredvidljiv in od volje zavarovanca neodvisen dogodek, na osnovi katerega bi lahko tretje osebe ali zaposleni zavarovanca zahtevali nadomestilo škode. Vel-

ja, da je zavarovalni primer nastal v tistem trenutku, ko je takšen dogodek nastopil.

- 2) Zavarovalna vsota predstavlja zgornjo mejo obveznosti zavarovalnice ne glede na število oškodovancev. Če je več časovno povezanih škod možno pripisati istemu vzroku ali dogodku, se štejejo te škode za en zavarovalni primer.
- 3) Če je dogovorjeno, da zavarovanec sam nosi del škode (odbitna franšiza), oziroma škodo, ki je nižja od dogovorjene zneska (integralna franšiza), se odškodnina, ki jo je dolžna plačati zavarovalnica po zavarovalnem primeru, zmanjša za znesek ki je dogovorjen v zavarovalni pogodbi (odbitna franšiza), oziroma v primeru integralne franšize zavarovalnica plača odškodnino, če ta presega dogovorjeni znesek.

22. člen – ZAVAROVANCEVE DOLŽNOSTI PO ZAVAROVALNEM PRIMERU

- 1) Zavarovanec je dolžan obvestiti zavarovalnico o zavarovalnem primeru najpozneje v treh dneh od dneva, ko zanj izve.
- 2) Zavarovanec je dolžan pomagati zavarovalnici pri razjasnitvi temelja odgovornosti, zato mora dati zavarovalnici vse razpoložljive podatke o nastanku zavarovalnega primera in njegovih okoliščinah.
- 3) Če so proti zavarovancu ali osebi, za katero on odgovarja, uvedene kazenske poizvedbe, kazenska preiskava ali če je vložena obtožnica oziroma če je izdana odločba v kateremkoli drugem postopku, je zavarovanec dolžan o tem takoj obvestiti zavarovalnico, četudi je zavarovalni primer že prijavil.
- 4) Če so na zavarovanca postavljeni odškodninski zahtevki ali je proti njemu vložena odškodninska tožba ali premoženjskopravni zahtevki v kazenskem postopku, mora o tem brez vsakega odlašanja obvestiti zavarovalnico, četudi je zavarovalni primer že prijavil.
- 5) Zavarovanec mora vodstvo pravde zaupati zavarovalnici in dati pooblastilo za zastopanje tisti osebi, ki jo določi zavarovalnica.
- 6) Zavarovanec mora obravnavanje odškodninskih zahtevkov prepustiti zavarovalnici, zaradi česar ni upravičen odškodninskih zahtevkov zavrniti, zlasti pa jih ne sme pripoznati.
- 7) Kršitev teh obveznosti ima za posledico zmanjšanje dajatev zavarovalnice, za kolikor je škoda zaradi teh kršitev večja. Pri tem je mišljena zlasti škoda zaradi pravnih stroškov in zamudnih obrestih.
- 8) Če zavarovanec onemogoči zavarovalnici, da reši odškodninske zahtevke s poravnavo, zavarovalnica ni dolžna plačati presežka odškodnine, obresti in stroškov, ki zaradi tega nastanejo.

23. člen – DOLŽNOSTI ZAVAROVALNICE PO ZAVAROVALNEM PRIMERU

- 1) Zavarovalnica je dolžna preučiti odškodninske zahtevke tako po temelju kot po višini, poravnati upravičene zahtevke v rokih, določenih s predpisi odškodninskega prava ter poskrbeti za obrambo zavarovanca pred neutemeljenimi ali pretiranimi odškodninskimi zahtevki.
- 2) Zavarovalnica je pooblaščenca, da v imenu zavarovanca daje vse izjave, ki so po njenem mnenju potrebne glede povračila škode.
- 3) Stroške pravnega postopka zavarovalnica povrne, če se je zavarovanec pravedal s soglasjem zavarovalnice ali če je zavarovanca zastopala oseba, ki jo je določila zavarovalnica. Ti stroški se povrnejo v celoti, ne glede na višino zavarovalne vsote. Če pride do pravde, ne da bi povod zanjo dala zavarovalnica, nosi ona le tisti del pravnih stroškov, ki ustrezajo razmerju med zavarovalno vsoto in prisojeno odškodnino.
- 4) Stroške obrambe zavarovanca v kazenskem postopku povrne zavarovalnica samo v primeru, če je izrecno pristala na zagovornika in se zavezala k povračilu stroškov.
- 5) Za ugotavljanje kapitalizirane vrednosti rent, ki jih je treba plačevati oškodovancu, in s tem obsega udeležbe zavarovalnice pri plačevanju rent, se uporabljajo tehnične osnove, ki jih zavarovalnica uporablja za rentna zavarovanja. Če gre za rentnega upravičenca, ki ni polnoleten in je pridobil pravico do rente zaradi smrti osebe, ki ga je bila dolžna preživljati,

se računa, da bo prejemal rento do svojega 21. leta starosti.

- 6) Zavarovalnica ima tudi pravico položiti zavarovalno vsoto ali njen preostali del kot hranilno vlogo v korist zavarovanca, vezano za plačevanje rente. Morebitni preostanek vloge se šteje za preostanek zavarovalne vsote. Zavarovalnica ima tudi pravico, da zavarovalno vsoto ali njen del uporabi, kot da bi bila hranilna vloga, za kritje škode zaradi plačevanja rente, dokler zavarovalna vsota ni izčrpana.

24. člen - IZVEDENSKI IN PRITOŽBENI POSTOPEK

- 1) Vsaka pogodbeni stranka lahko zahteva, naj določena sporna dejstva ugotavljajo izvedenci.
- 2) Vsaka stranka imenuje enega izvedenca izmed oseb, ki s strankami niso v delovnem razmerju. imenovana izvedenca pred začetkom dela imenujeta tretjega izvedenca, ki da svoje mnenje le, kadar so ugotovitve prvih dveh izvedencev različne in le v mejah njihovih ugotovitev.
- 3) Vsaka stranka nosi stroške za izvedenca, ki ga je imenovala, za tretjega nosi vsaka stranka polovico stroškov.
- 4) Ugotovitve izvedencev so obvezne za obe stranki.
- 5) Zoper poravnalno ponudbo zavarovalnice ali odklonitev zahtevka za izplačilo odškodnine je dovoljena pisna pritožba, ki jo obravnava pritožbena komisija zavarovalnice.
- 6) Zavarovalnica obravnava pritožbe glede neskrbnega in nepravilnega ravnanja (kršitev poslovne morale) zavarovalnice v okviru internega pritožbenega postopka.

25. člen – SPREMEMBA ZAVAROVALNIH POGOJEV ALI PREMIJSKEGA SISTEMA

- 1) Če zavarovalnica spremeni zavarovalne pogoje ali premijski sistem, mora o spremembi obvestiti zavarovalca pisno ali na drug primeren način (dnevno časopisje, radio, televizija, spletna stran zavarovalnice in podobno) vsaj 30 dni pred potekom tekočega zavarovalnega leta.
- 2) Če zavarovalec v 30 dneh od dneva obvestila ne odpove zavarovalne pogodbe, se novi zavarovalni pogoji oziroma nov premijski sistem uporabljajo na začetku naslednjega zavarovalnega obdobja.
- 3) Če zavarovalec odpove zavarovalno pogodbo, ta preneha veljati s potekom zavarovalnega leta, v katerem je zavarovalnica prejela odpoved.

26. člen - SPREMEMBA NASLOVA

- 1) Zavarovalec mora obvestiti zavarovalnico o spremembi naslova svojega bivališča oziroma sedeža firme ali svojega imena oziroma imena firme v 15 dneh od dneva spremembe.
- 2) Če je zavarovalec spremenil naslov bivališča oziroma sedež firme ali svoje ime oziroma ime firme, pa tega ni sporočil

zavarovalnici, zadošča, da zavarovalnica obvestilo, ki ga mora sporočiti zavarovancu, pošlje na naslov njegovega zadnjega znanega bivališča ali sedeža firme ali ga naslovi na zadnje znano ime oziroma naslov firme.

27. člen - NAČIN OBVEŠČANJA

- 1) Dogovori o vsebini zavarovalne pogodbe so veljavni le, če so sklenjeni v pisni ali elektronski obliki.
- 2) Vsa obvestila in izjave, ki jih je treba dati po določbah zavarovalne pogodbe, morajo biti v pisni ali elektronski obliki.
- 3) Izjava, ki jo je treba dati drugemu, velja šele tedaj, ko jo ta prejme.

28. člen - UPORABA ZAKONA

Za razmerje med zavarovancem oziroma zavarovalcem na eni in zavarovalnico na drugi strani se uporabljajo tudi določila Obligacijskega zakonika in drugih pravnih predpisov Republike Slovenije.

29. člen - PRISTOJNOST V PRIMERU SPORA

Spore med zavarovalcem oziroma zavarovancem na eni in zavarovalnico na drugi strani rešuje sodišče, pristojno po sedežu zavarovalnice, ali se rešujejo v okviru postopkov za izvensočno reševanje sporov Slovenskega zavarovalnega združenja.

14. Ali imate še kakšno drugo življenjsko ali nezgodno zavarovanje? (kakšno in pri kateri zavarovalnici)	....
15. PRILOGE: - medicinska dokumentacija o nezgodi in poteku zdravljenja - potrdilo o upravičeni zadržanosti od dela (za vsak mesec posebej) - sklepi komisije pri ZZZS - zapisnik o alkoholiziranosti - fotokopija vozniškega dovoljenja (obe strani) - fotokopija bančne kartice (obe strani)	

IZJAVA: Potrjujem pravilnost in resničnost vseh podatkov. V kolikor bi se v obravnavanem zavarovalnem primeru naknadno ugotovil razlog za izgubo zavarovalnih pravic po pogojih iz nezgodnega zavarovanja, se obvezujem vrniti vso prejeto zavarovalnino. Zavarovalnici dovoljujem, da podatke pri ustreznih ustanovah preveri. Dovoljujem, da se moji osebni podatki zbirajo, obdelujejo, shranjujejo in posredujejo.

V ..... dne .....

.....
(podpis zavarovanca – upravičenca)

PODATKI O VOZNIŠKEM DOVOLJENJU (SAMO ZA PROMETNE NESREČE):

Podatke vpiše in potrdi zastopnik oziroma pooblaščenec v podjetju oziroma društvu.

- a) Podatki o vozniškem dovoljenju zavarovanca (voznika):
- ime in priimek.....
  - št. .... kategorija .....
  - izdano dne ..... velja do .....
  - izdano od .....

Potrjujem podatke o vozniškem dovoljenju: .....
(podpis zastopnika oziroma pooblaščenca)

POTRDILO ZAVAROVALCA (IZPOLNI PODJETJE OZIROMA DRUŠTVO):

1. .... je delavec podjetja oz. član društva neprekinjeno od
(ime in priimek zavarovanca)
..... Na dan nezgode je bil zaposlen kot ..... in je opravljal dela
(naziv delovnega mesta)
.....
(točen opis delovnih nalog)

2. Zavarovan je s polico nezgodnega zavarovanja št. ....

3. Za zavarovanca smo nakazali zadnjo premijo pred nezgodo za mesec ..... v znesku ..... EUR
dne .....

V ..... dne .....

.....
(žig in podpis podjetja, društva)

Informacije:

- življenjska zavarovanja: tel. 07/39-17-250, fax. 07/39-17-306
- nezgodna zavarovanja: tel. 07/39-17-265, fax. 07/39-17-305 (Novo mesto)
tel. 01/51-36-474, fax. 01/51-36-480 (Ljubljana)

VARUH GORSKE NARAVE

«Ljubiti sem gore in sem se zmeraj znotraj vrčeval k njim. Tega nisem počel nikoli. Kadar sem se povzpela na kako goro, sem se potem prepustila njenemu vdihu in se potikal po najbližji ekofauni, kar da bi izgubil ali pozabil.»

Jalnar Karg

Planinska zveza Slovenije
v pomoč obiskovalcem gora

**ZA VAŠO VARNOST
NA GORSKIH POTEH**

Ali pravilno uporabljate
svoj mobilni telefon?

Možnosti za hiter potek vašega razgovora povzame tako da:

- izberete med avtomatski izklop pri vseh avtomatskih dogodkih v gorah z avtom.
- izberete med avtomatski izklop pri vseh avtomatskih dogodkih v gorah z avtom.
- izberete med avtomatski izklop pri vseh avtomatskih dogodkih v gorah z avtom.
- izberete med avtomatski izklop pri vseh avtomatskih dogodkih v gorah z avtom.
- izberete med avtomatski izklop pri vseh avtomatskih dogodkih v gorah z avtom.

UODNIKI

PZS

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE
Dvoržakova 9, p.p. 214, 1001 Ljubljana
tel.: 01 43 45 680, fax: 01 43 45 691
e-pošta: planinska-zveza@pzs.si
www.pzs.si

**OKUS
PLANINSTVA**

ZA MLADE IN NAJMLAJŠE
ELETI
AKTIVNE POČITNICE
HREŠA PISTI
POPUSTI
ŠOLANJA IN TEČAJI
ZEMLJEVIDI IN VOŠNIRI
STROKOVNA LITERATURA
PLANINSKO IN POGOSTIŠKO BRANJE
PREDKAVANJE
ZAVRČEVANJE
REŠEVANJE
ODGOVORNI ČLANSTVA

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE
Dvoržakova 9, p.p. 214, 1001 Ljubljana
tel.: 01 43 45 680, fax: 01 43 45 691
e-pošta: planinska-zveza@pzs.si, www.pzs.si

**OBISKOVALCI
GORA
POŠTUJEMO
ALPSKO
ONVENCIO**

alpine • convenzione delle alpi

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE
Dvoržakova 9, p.p. 214, 1001 Ljubljana
tel.: 01 43 45 680, fax: 01 43 45 691
planinska-zveza@pzs.si
www.pzs.si

POSTANI ČLAN

ČLAN A

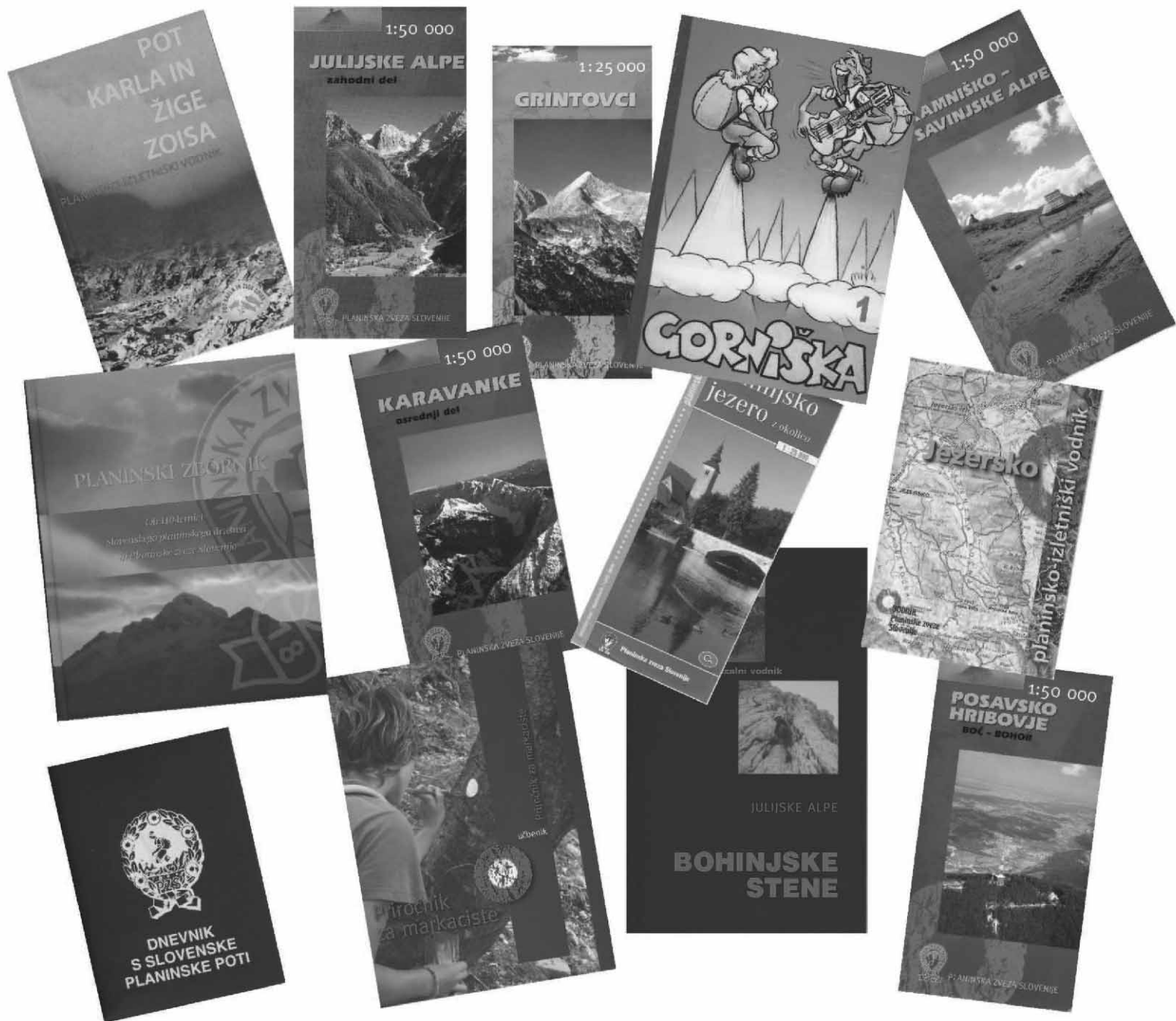
ČLAN B

ČLAN B1

ČLAN S+S

ČLAN P+O

**INFORMATIVNI MATERIAL
PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE**

Planinska založba s planinskimi kartami v merilu 1: 25 000 in 1: 50 000 pokriva ves planinski svet (Alpe in sredogorje) Slovenije. Izdaja tudi celo vrsto celovitih planinskih vodnikov (Kamniško-Savinjske Alpe, Posavsko hribovje, Po gorah SV Slovenije), vodnik po planinskih kočah in izbirne vodnike za posamezna gorska izhodišča v gorah. Na voljo pa so tudi leposlovna dela.

Informacije in naročila:

Planinska založba PZS
 Dvoržakova 9, p.p. 214
 1001 Ljubljana
 tel.: 01 43 45 684
 faks: 01 43 45 691
 planinska.zalozba@pzs.si
 www.pzs.si (pod Trgovina)